

**T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
SİYASET BİLİMİ BİLİM DALI**

**TRUMP ETKİSİ:
AMERİKA'DA 2016 SONRASI SİYASİ KATILIM**

Yüksek Lisans Tezi

Amanda Lee Rewerts

Ankara-2019

**T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
SİYASET BİLİMİ BİLİM DALI**

**TRUMP ETKİSİ:
AMERİKA'DA 2016 SONRASI SİYASİ KATILIM**

Yüksek Lisans Tezi

Amanda Lee Rewerts

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Filiz ZABCI

Ankara-2019

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
SİYASET BİLİMİ BİLİM DALI

TRUMP ETKİSİ:
AMERİKA'DA 2016 SONRASI SİYASİ KATILIM

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı: Filiz Zabcı

Tez Jürisi Üyeleri:

Ad ve Soyad :

İmza:

Prof. Dr. Filiz Zabcı
Prof. Dr. Pınar Köksal
Prof. Dr. Filiz Kartal

Tez Savunması Tarihi: 17/10/2019

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu belge ile bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu beyan ederim. Bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçları andığımı ve kaynağını gösterdiğimi ayrıca beyan ederim. (...../...../2019)

Tez Öğrencisinin

Adı ve Soyadı:

.....

İmza:

.....

TEŞEKKÜR

Tüm meőguliyyetine rağmen beni öğrenci olarak kabul eden tez danıőmanım Filiz Zabcı'ya teőekkürlerimi sunarım. Anket araőtırmama katkıda bulunmak üzere değerli vakitlerini ayıran tüm Iowalı anket katılımcılarına da teşekkür ederim. Ayrıca, Türkiye'deki öğrenciliğim boyunca benden desteğini ve teşvikini esirgemeyen dostlarıma ve aileme, özellikle anneme, dahası erkek arkadaőım ve en iyi dostuma teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
GİRİŞ.....	1
1. KURAM VE YÖNTEM.....	13
1.1. Kuram	13
1.1.1. Rasyonel Tercih Kuramı ve Özgecilik Kuramları.....	15
1.1.1.1. Rasyonel Tercih Kuramı.....	15
1.1.1.2. Özgeci Oy Kullanma Kuramları.....	17
1.1.2. Alternatif Kuramsal Yaklaşımlar.....	21
1.1.2.1. Dışavurumcu Oy Kullanma	22
1.1.2.2. Araçsal Oy Kullanma	23
1.1.2.3. Rasyonel Seçmen Miti.....	25
1.1.2.4. Kolektif Eylem Kuramı	25
1.1.2.5. Toplumsal Kimlik Kuramı.....	26
1.1.2.6. Katılımı Gündüleyen Nedenler Kuramı	27
1.1.3. Rasyonel Tercih Kuramı ve Özgeci Oy Kullanma Örnekleri.....	29
1.1.3.1“Amerika’yı Yeniden Büyük Yap” Rasyonel mi?	29
1.1.3.2. Amerikan Sivil Haklar Birliği	31
1.1.3.3. Bilimsel Özgecilik Çalışmaları.....	33
1.2. Yöntem	36
1.2.1. Araştırma Tasarımı.....	37
1.2.2. Katılımcıların Betimlemesi	38
1.2.3. Elde Edilen Çalışma Örneklemi	40
1.2.4. Çalışma Ayrıntıları	41
1.2.5. Tarih Analizi.....	42
1.2.6. Kullanılan İstatistikler	43
1.2.7. İç/ Dış Geçerlilik	44
2. SİYASİ KATILIM MOTİVASYONLARI.....	46
2.1. Siyasi Katılım Motivasyonları.....	49
2.1.1. 2016’dan İtibaren Motivasyonlar	49

2.1.1.1. Donald Trump’a Tepkiler	49
2.1.1.2. Siyasal Sorunlar	52
2.1.1.3. Duygusal/ Ahlaki Motivasyon Unsurları.....	54
2.1.1.4. Kişisel Sorunlar	57
2.1.2. Önceki Yıllardaki Motivasyonlarla Kıyaslama ,	58
2.1.2.1. Başkan Normlarının Kırılması Motivasyonu	58
2.1.2.2. Diğer Genel Motivasyonlar	62
2.2. Siyasi Hareketler / Protestolar	64
2.2.1. 2016’dan itibaren Siyasi Hareketler/ Protestolar	64
2.2.1.1. Kadın Yürüyüşü.....	66
2.2.1.2. Yaşamlarımız İçin Yürüyüş.....	67
2.2.1.3. Bilim/ İklim Yürüyüşü	69
2.2.1.4. Seyahat Yasağı/ Göçmen Politikaları Protestoları.....	70
2.2.1.5. Siyah Yaşamları Önemlidir	72
2.2.1.6. Muhafazakâr Değerler Protestoları.....	75
2.2.2. Önceki Yıllarla Mukayese	77
2.2.2.1. Kadın Yürüyüşleri	79
2.2.2.2. Silah Denetimi Yasası Protestoları	80
2.2.2.3. Çevre Protestoları	81
2.2.2.4. Göç Protestoları	82
2.2.2.5. Siyah Hakları Yürüyüşleri	82
2.2.2.6. Muhafazakâr Yürüyüşleri	83
3. BELLİ GRUPLARIN SEÇMEN KATILIM ORANLARI.....	86
3.1. Ara Seçimlerde Oy Kullanımı	87
3.1.1. 2018 Ara Seçimleri.....	87
3.1.1.1. Katılım Oranları.....	87
3.1.1.2. Kadınların Katılımı.....	89
3.1.1.2.1. Seçimlere Kadınların Adaylığı	90
3.1.1.3. Gençlerin Katılımı	92
3.1.1.4. Azınlıkların Katılımı.....	93
3.1.2. 2014 Ara Seçimleri.....	94
3.1.2.1. Ara Seçim Katılım Oranları.....	94

3.1.2.2. Kadınların Katılımı.....	95
3.1.2.2.1. Seçimlerde Kadınların Adaylığı.....	96
3.1.2.3. Gençlerin Katılımı.....	97
3.1.2.4. Azınlıkların Katılımı.....	97
3.2. Ara Seçim Farkları Analizi.....	98
3.2.1. Hükümet Onay Oranları.....	98
3.2.2. Dönemdeki Sorunlar.....	99
3.2.3. Seçmen Demografisi.....	100
SONUÇ.....	103
KAYNAKÇA.....	114
ÖZET.....	124
ABSTRACT.....	125
EKLER.....	126

GİRİŞ

İnsanlar genelde davranışlarını yalnızca duygularına, ahlaklarına ve değerlerine hitap eden büyük bir uyarıcıya tepki olarak değiştirir gibidirler. 2016 seçimi sonrasında Amerikalıların siyasi davranışlarında da bir büyük uyarıcının neden olduğu bir değişim gözlenmeye başlandı. Bu uyarıcı, bu çalışmada vurgulanacağı üzere, Trump'ın kendisiydi. Trump'ın başkanlığı döneminde yaşanan diğer değişimler o kadar göze battı ki, siyasi davranışlardaki değişimler yeterince ilgi çekmedi. Oysa bu değişim daha fazla önem taşıyordu, çünkü siyasi yapı bir irade ile kolaylıkla değiştirilebilmesine karşın, halkın tercihleri ve eğilimleri çok hızlı bir biçimde değişmez. Bu çalışma, ABD halkının tepkileri ve davranışları, genel siyasi motivasyonları, siyasi katılımı ve seçmen katılım oranını temel alarak 2016 sonrası beklenmedik bir biçimde artan siyasi katılımın nedenlerini araştırmaktadır.

Sorun şudur: 8 Kasım 2016'da ABD'de başkanlık seçimi düzenlendi. Bir parti kazandı; kimi üzüldü, kimi üzülmeydi. Bu siyasetin normal döngüsünün parçasıdır: Bir parti kazanır, diğer kaybeder. Ancak normal olmayan şey, bu seçimlerin Amerika halkının siyasete katılımı üzerindeki etkisiydi. Siyasetin yalnızca tek bir tarafı daha etkin hale gelmemişti, siyasi yelpazenin her iki ucunda da bir farklılaşma ortaya çıkmıştı. Bu olay Amerikalı liberalleri ve Demokrat Parti'yi mahvetmiş gibiydi ve o günden sonra Amerika'da bir şey daha değişti. Amerikalılar o günden sonra kendilerini siyaseten daha iyi ve etkin hale getirmeye karar verdiler ve bu kararı alan yalnızca siyasi solda olanlar değildi. Siyasi sağ da kendilerini daha iyi örgütlemeye, siyasi solu protesto etmeye ve seslerini duyurmaya çalıştı. Yoksa bunlar Amerika kamusunun ülke siyasetine yurttaş olarak daha çok katılması, hükümet liderliği rollerinin yaşamlarını nasıl etkilediğine daha da özen

göstermesi için ideal koşullar mıdır? Öyleyse Amerika halkını harekete geçiren nedir ve bu neden şimdi olmuştur? Bu tezde, bu sorular siyasi davranış ile katılımı anlamak, böylece Amerikan siyasi katılımıyla insan davranışlarına dair daha iyi bir kavrayış geliştirme amacıyla yakından incelenmektedir.

Bu araştırma şundan dolayı önemlidir: Donald Trump, 8 Kasım 2016'da ABD başkanı seçildi ve en başta Amerikalılar olmak üzere tüm dünyayı şoka uğrattı. Seçmenlerin tümü o zamana dek kesinlikle Hillary Clinton ve Demokrat Parti kazanacak diyordu ama yanlışlardı. Hillary Clinton gerçekten halk oyunun çoğunu aldı; ne var ki Donald Trump Amerika'nın seçmenler heyeti sistemini kazandı (bir eyaletteki oyların çoğunluğu tüm eyalet sistemini kazandırır). Amerika delegeleri neden Hillary Clinton yerine Donald Trump'u yeğledi? Buna dair çok sayıda araştırma var. Hâlbuki Amerikalıların seçim sonrasında neden siyaseten daha etkin olup siyasi katılımını, hem de çok sayıda yolla, arttırdıklarına dair çok az araştırma yürütüldü. Donald Trump, ABD hükümetinde çok şey değiştirdi. Çok sayıda araştırmacı ve gazeteci Donald Trump tarafından yürürlüğe sokulan bu yönetsel değişimlerini, sert değişimler arz eden siyasalarını yazıp bu konularda araştırmalar yürüttü. Bu tez ise konusu itibarıyla (kısa bir Amerika protesto ve 2014 ara seçimi tarihçesi ayrı tutulursa) yalnızca 2016'dan itibaren siyasi katılımı araştırmaktadır. Seçimlerden bu yana yeterince zaman geçmediğinden ötürü, bu konuda ancak az sayıda araştırma ve hakemli akademik dergilerde yayınlanmış bilimsel makale var. Bu nedenle, bilindiği kadarıyla bu çalışma, konuyla ilgili olarak yapılmış ilk akademik araştırma olma özelliğini taşımaktadır.

Bu araştırma, doğrudan 2016 başkanlık seçimleri sonuçlarından ötürü Amerika halkının siyasi tutumunun nasıl değiştiği üzerinedir. Donald Trump, onun sert siyasaları ve

ait olduğu parti, Amerikan halkının davranışlarındaki değişimde güçlü bir değişkendir. Amerikalılar'ın siyasi tutumlarındaki bu dramatik değişimin gözden kaçırılması doğru olmayacaktır.

Amerika'da siyasal katılım, Soğuk Savaş döneminden beri hep düşük oranlarda gerçekleşmiştir. 1960'lardan beri ülkenin her yerinde düzenlenen protesto ve siyasi hareket sayısı çok azdır. seçmen katılım oranları söz konusu olduğund ise, 1950'lerden itibaren düşüş gözlemlenir; 1950'lerde seçmen katılım oranı yüzde elliler civarındayken, 2004'ê kadar giderek daha da düşmüş, 2014'te ise yüzde 36 kadar gerilemiştir (McDonald, 2019). ABD, başkanlık seçiminin yapıldığı 2016 yılında bile, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) sıralamasında 32 ülkeden 26. olmuş; ABD'de oy kullanma yaşına gelmiş nüfusun yüzde 55,7'si oy kullanmıştır (Desilver, 2018). OECD üyeleri arasında, oy kullanma yaşına gelmiş nüfusun seçimlere en yüksek katılım oranlarından bir tanesi Belçika'da gözlemlenir ve yüzde 87,2'dir. İsveç'te ise bu oran yüzde 82,6'dır (Desilver, 2018). ABD'de geçmişte çok az sayıda büyük protesto ve hareket düzenlenmiş, bu da Amerikan halkını siyaseten daha da az etkin kılmıştır. Düşük düzeyde siyasi katılımın pek çok olumsuz sonucu olmaktadır: Örneğin, böylesi durumlarda siyasi sistemler bazı vatandaşlara karşı önyargılı davranır, hükümette siyasi dağılım eşit olmaz, siyasi nüfuz grupları görülür, nüfuzun tümü halka eşit oranda dağılmaz (Lijphart, 1997).

Amerika'nın çeşitlilik arz eden nüfusu için daha demokratik, eşitlikçi bir hükümeti oluşturmak için daha yüksek siyasi katılım gerekmektedir. Ne var ki Amerika'da siyasi katılım sorunu daha kötüye gider görünüyordu ve bu konuda bir şeyler yapılması gerekiyordu. Ta ki 2016 yılına dek. Sonra bir iş adamı ABD başkanı seçildi ve Amerika'da bir şeyler değişt: Çoğu kimse bu kişi seçildi diye üzüldüyse de aslında bu belki de

Amerika’da herkesin siyasi katılımın gerektiğini anlaması için bir uyanma ikazıydı. Dahası, bu seçimden sonra çok kişi kendileri duyurmaya uğraşmazlarsa seslerinin duyulmayacağını fark etti. Bu anlamda, Amerikalıların siyasi davranış kalıplarını neden değiştirdiklerini incelemek önlemlidir; böylece siyasi davranış motivasyonlarını ve arkalarındaki nedenleri daha iyi anlayabiliriz. Gelecekte Amerika’da veya başka bir ülkede siyasi katılımı da yine bu türden büyük bir düşüş gerçekleşirse bu siyasi motivasyonları yeniden yaratma imkânımız da yükselebilir. Bu araştırma, siyasi katılımlar ve motivasyonlar üzerine çalışmalara bu anlamda katkı sunmayı da amaçlamaktadır.

Bu araştırmanın amacı şudur: Amerikalıların siyasi katılım davranışlarını ve bunun hakkındaki düşüncelerini değiştirmelerine neden olan en büyük motivasyonları, sorunları ve gerekçeleri bulmayı umuyorum. Bu araştırma, Amerika halkının belli gruplarındaki motivasyonlar, güncel hareketler ve ara seçim oy kullanma eğilimlerine odaklıdır. Trump başkanlığı hakkında sosyo-ekonomik kuramlara girmemeye karar verdim; zira bu konuda çok sayıda çalışma da var. Üstelik bu konu bizi tümünden farklı bir başlığa sevk ediyor; incelemeyi arzu ettiğim başlık bu olmadığından, araştırmamda Amerikalıların sosyo-ekonomik durumunu dışarıda bırakmaya karar verdim. Sosyo-ekonomik kuramlar ve gerekçeler, araştırmamda bulmaya, anlamayı çalıştığım geniş bakış açısına katkı sağlamayacaktı. Dahası bu değişimin nedenlerini teşkil eden siyasi motivasyonları ve gerekçeleri açıklamada kullanılabilecek çok sayıda kuram buldum; ama bunları da aza indirmeye karar verdim. Zaman geçtikçe siyasi katılım hakkında giderek daha fazla sayıda kuram buluyordum; ancak özellikle katılımı hesaplamada kullanılabilecek bir siyasi katılım modeli veya kuramından bahseden, burada kısaca bahsedeceğim tek bir makale mevcuttu. Ne var ki bunu da ana kuramlarım içerisinde kullanmadım; çünkü daha sonra bu çalışmanın İsveç’te üretilip, sınavının da orada yapıldığını gördüm. İsveç siyasi katılım

açısından, yukarıdaki seçmen katılım oranlarından da görebileceğiniz üzere, çok farklı bir ülke. Bu araştırma ise diğer şeylere; seçmen katılım oranı, protestolara katılım, motivasyonların ardındaki kuramlar ile özellikle motivasyonlara odaklanıyor. Nihayetinde bu araştırmanın amacı, 2016 seçimlerinden sonra siyasi katılımı yeğleyen çok sayıdaki Amerikalının zihninden neler geçtiğini anlamak, buna dair geniş bir bakış sağlamaktır.

Bu tezdeki araştırma sorularım şunlardır: Amerika'da 2016 başkanlık seçimlerinden sonra siyasi katılım arttı mı? 2016 seçimlerinden sonra siyasi katılım nasıl ve neden değişti? Davranış değişimi en çok hangi gruplarda gerçekleşti?

Hipotezlerim şunlardır: Bu insanların siyaseten etkin olmasının ardında bir motivasyon unsuru olarak yalnızca Donald Trump'tan fazlası olduğunu öngörüyorum. Donald Trump tek bir kişi ve tek bir kişi, yalnızca kim olduğundan ötürü çok sayıda kişinin katılımını sağlayamaz; Amerika halkının motivasyonları ardında daha fazlası olmalı. Amerika halkı süregiden çok sayıda şeye, Cumhuriyetçiler'in göreve gelmesine ve sert siyasa değişimlerine tepki veriyor olmalı.

Donald Trump ve siyasaları ile en çok tehdit altında kalan grupların, en çok tepki veren gruplar olduklarını, haliyle en çok katılımı da onların gösterdiklerini öngörüyorum; çünkü ne de olsa Trump'ın başkanlığı süresince kaybedecek en çok şeyi olanlar onlar. Bu gruplarınsa azınlıklar, kadınlar ve temel sosyal haklardan mahrum kişiler gibi gruplar olması gerekir.

2016 başkan seçimlerinin ardından, Amerikalıların gelecekte daha çok oy kullanmak isteyeceğini öngörüyorum; çünkü oy kullanmamanın demokrasiye mal olduğunu

öğrendiler. Bu tezin son halini almasından önce de 2018 ara seçimlerinin 2014 ara-seçim oranından daha yüksek katılım oranı arz edeceğini öngörüydüm.

Bu tezdeki terimlerin tanımını aşağıdaki gibidir:

Hareket- Tek bir protestodan ibaret olmayan, çok sayıda insanı eğitmeye, katılımlarını sağlamaya, eğitim ve gösteriler yoluyla bir eylem üretmeye yönelik çevrimiçi bir topluluk çapında ya da ulusal çapta bir çabayı içeren, daha büyük ölçekte bir protesto.

Miting- İnsanların, örneğin bir protestoda, bir kişiye, bir soruna veya bir olaya dair desteklerini veya kınamalarını sergilemek amacıyla bir araya gelmeleri.

Norm- Görevdeki bir yetkilinin seçildiği makamda yıllardır yürütülen alışageldik veya geleneksel edim.

Oy Kullanabilen Nüfus- ABD’de seçmen kaydı olsa da olmasa da oy kullanma hakkına sahip nüfus. Bu 18 yaş altındaki kişileri veya suç isnadından ötürü oy kullanma hakları ellerinden alınmış kişileri içermez.

Özgecilik- Bir yolla başkalarına yardım veya hayır işleri. Sizden daha az şanslı diğer kişilere yardım etmek.

Protesto- Seçilmiş yetkililerin riskli sorunlar ile söz konusu etkinlikte tartışılan konular hakkında bir şeyler yapması çağrısında bulunma amacıyla insanların bir araya gelme etkinliği.

Delegeler Heyeti- ABD başkanını seçmede kullanılan, her bir eyaletin nüfusuna dayalı olarak her eyaletin belli sayıda delegeler heyeti oyu aldığı, çoğunluk oyunu hangi

aday kazanırsa o eyaletin oylarını da kazandığı sistem. Bir adayın ABD başkanı olması için 270 delegenin oyunu alması gerekir.

Siyaseten Etkinlik- Siyasal etkinliklere dâhil olmak ve mevcut siyasi sorunlar ve seçimlerle ilgili siyasi şeylere katılıyor olmak.

Siyasette Yer Alma- Siyasi katılıma çok benzemekle beraber, bu terim siyasi parti veya kampanya adayı veya benzeri bir konu ile siyaseten ilişkili, ona dair veya onunla irtibatlı veya etkileşimdeki her şey anlamına gelir.

Siyasi Katılım- Siyaset konusunda fiziksel olarak yapılabilecek, halkla etkileşim kuran her şey; ancak bu terim çevrimiçi etkinliklere ya da siyasi içerikli konuşmalara tekabül etmez. Siyasi katılımın örnekleri şunlardır: herhangi bir siyasi gruba katılmak, böylesi bir siyasi parti grubu teşkil etmek, (bireysel veya bir amaca yönelik) bir kampanya yürütmek, protestoda bulunmak, miting düzenlemek veya herhangi bir tür siyasi toplantıya katılmak veya oy kullanmak.

Siyasi sağ- ABD siyasetinde kullanılan anlamı ile muhafazakârlar, Cumhuriyetçi Parti üyeleri veya sağa meyleden siyaseti destekleyen herkes.

Siyasi sol- ABD siyasetinde kullanılan anlamı ile Liberaller, Demokrat Parti üyeleri veya sola meyleden siyaseti destekleyen herkes.

Ele aldığım bu belli konu üzerine halihazırda çok sayıda literatür mevcut değil: Zira çok yakın bir tarih dönemini ele alıyor; konu üzerine yalnızca gazete makaleleri ile haber ajansları ve bazı üniversitelerin yürüttüğü ufak anketler var; 2016'dan itibaren siyasal katılım hakkında hakemli dergi makalesi çok az. Bunlara karşın en yeni siyasi

motivasyonlar, Amerika'da yakın tarihte siyasal katılım ile Amerika'da 2016 öncesi ve sonrasında seçmen katılım oranı hakkında yazma imkânı buldum. Araştırmamın ayrıca bazı diğer sınırlılıkları da var çünkü ABD devasa bir ülke: Amerika'daki konuma ve çeşitli bakış açılarına dayalı, çok farklı görüş ve katılım mevcut. Haliyle Amerika'yı elimden gelen en iyi şekilde sunmaya, elimden gelen en iyi şekilde siyasi yelpazesinde bir konuya odaklanmaya çalıştım. Dahası Donald Trump'ın seçilmesinden itibaren siyasal katılım üzerine bulabildiğim tüm yeni makaleleri inceledim ve tek taraflı haberleri değil, olguları sunanları okumaya çalıştım. Buna ek olarak, kuramların ve yetersiz kaldıkları noktaların tam anlaşılabilmesi için, kullandığım kuramlara dair bazı eleştirilerden de bahsedeceğim. Böylece bu kuramların ne kadar doğru biçimde 2016'dan itibaren siyasi katılımı yansıttıklarına dair olabildiğince eksiksiz bir perspektif sunmaya çalışacağım.

Kuram bölümünde esasen iki kuramı (rasyonel tercih kuramı ve özgeci oy kullanma) ele almayı seçtim; ama her yöntemde olduğu üzere, bu kuramların ele alınması gereken avantajları ve dezavantajları var. Ne de olsa büyük insan gruplarının davranışlarını kusursuz olarak açıklayacak, kusursuz bir kuram mevcut değil. Rasyonel tercih kuramını tercih ettim çünkü insanların neden oy kullanmayı tercih ettiğini açıklamada son derece yaygın bir kuram. Bu kuramı siyasi katılımı uyarladım ki siyasi katılım, kuramın uygulama alanlarından biraz daha farklı. Kusursuz uygulanamasa da kanımca özgeci oy kullanma kuramı ile beraber bu durumda kullanılacak en iyi kuramlardan bir tanesi; zira yakın tarihli siyasi dönemle çok sayıda bağ kurmaya izin veriyor. Sosyal bilimler araştırmalarında 1960'lardan itibaren yaygınlaşmasından bu yana rasyonel tercih kuramı çok defa eleştirildi; haliyle bu eleştirileri ele almanın gereğini hissediyorum. Özgeci oy kullanma kuramı Stanford'lu profesörlerce yayımlanmalı ancak on yıl oldu; bundan ötürü çok sayıda eleştiri almadığı gibi, görebildiğim kadarıyla siyasi katılımı uygulanması nadirdir.

Rasyonel tercih kuramının bakış açısıyla insanlar bencilce arzularla, yalnızca kendilerini düşünerek oy verir. Bu bakış açısına yönelik en büyük eleştirilerinden bir tanesi şudur: İnsanlar, kendileri için en iyi tercihi yapabilecek, hatta bunu bilebilecek kadar bile rasyonel varlıklar değildir; bundan ötürü de en iyi rasyonel düşünürler veya seçmenler olmaları beklenemez (Hindmoor & Taylor, 2016, s. 4-6). Çoğu insan değerlendirmeleri gereken her konuyu kendileri açısından rasyonel, doğru tercihi yapabilecekleri bir perspektife yerleştiremiyor; “yeterince”, görebildikleri kadarıyla onlara en çok yararı sağlayacak şeye odaklanıyor (Hindmoor & Taylor, 2016, s. 6). Bu eleştirilerin hepsi doğru, rasyonel tercih kuramının çok sayıda pratik sorunu var; ne var ki çoğu insana, siyasi oy kullanma veya katılım kararları alırken üstün çıkarlarını gözettiklerine dair genel bir hissiyat hâkim. Zihinlerindeki rasyonel tercihin ne olduğu da önemli: Örneğin, devletin ücretsiz sağlık sigortasından yararlanan bir kişi, ücretsiz sağlık sigortasına karşı bir siyasetçiye de oy verebilir; zira belki bu siyasetçi, seçmene rasyonel gelen silah denetim yasalarına karşıdır. Bu tamamen insanlara göre neyin rasyonel geldiği, neyin rasyonel gelmediği ile ilgili bir durum. Rasyonel tercih kuramı “rasyonel” terimini de kusursuzca tanımlamıyor; kişinin üstün çıkarının ne olduğu da tartışmalı. Ne var ki biz geleneksel anlamla yetineceğiz: Yani, “rasyonel”, seçmen açısından en iyinin ne olduğuna dair kişisel fikre tekabül edecek.

Rasyonel tercih kuramına yönelik bir diğer eleştiri de şu: Oy kullanmanın kendisi tümüyle rasyonel bir eylem değil; çünkü insanlar oy kullanmaya sandık başına gittiklerinde pek de bir ödül almıyorlar (Riker & Ordeshook, 1968, s. 25). Hayli tartışmalı bu fikri savunan çoğu araştırmacı, aslında oy kullanma veya siyasi katılım eylemlerini de bilfiil rasyonel bulmuyor; zira oy kullanmaya gitmeden önce her bir aday hakkında gerekli bilgiyi toplamak hem zihnen hem de bedenen yorucu bir eylem, çoğu seçmense buna

değmeyeceğini düşünüyor. Bu anlaşılır ve doğru bir eleştiri, hatta Amerika'nın her yıl seçimlerde düşük seçmen katılımı göstermesinin de nedeni bu; bu da hesaba katılmalı. Yine de insanları anlamak adına, rasyonel tercihi daha geniş bir perspektifte ele almalı. Bu perspektifte çoğu insan başkalarının hayatta neler çektiğini gerçekte önemsemiyor, bunun yerine kendilerine odaklanıp her hamleleri ile kendilerine fayda ve zenginlik sağlamak istiyorlar. Bu yüzden, bu olguya dayalı olarak, hayatta kalmak için oy kullanmayı ve siyasete katılmayı seçiyorlar. Bu fikir siyaset biliminde yaygın bir terim haline geldi ve "Katılım Paradoksu" olarak adlandırılıyor. Bu terimi ilk kez kullanan Mancur Olson, bu paradokstan bahsederken siyasete katılımın ödüllерinin, siyasi katılımın bedelinden fazla olmayacağını savunuyor (Bäck, Teorell, Westholm, 2004, s. 2). Oy kullanmanın başka faydaları da var: İnsanların zihninde seslerini duyurduklarına dair bir düşünce doğuyor; ortalama insan kendi haklarını ve komşusunun haklarını savunmak için elinden geleni yaptığını düşünüyor. Oysa bu kurama göre, Downs'ın savunduğu üzere halkın ödüllер aldığı doğru değil. Siyasi katılım ve oy kullanma çoğu insanın sarf ettiği zaman ve enerjinin tam karşılığını vermese de hâlâ çoğu kişi siyasi katılımında bulunup oy kullanıyor. Haliyle bu kuramlar doğru olsa bile, bu olgunun insanların katılımını engellemeyişi, insanların gerçekten hükümeti ve bu konuları önemseydiğini gösteriyor. Bu kuramları ABD'deki siyasi katılıma uygularken bu eleştirilerin de akılda tutulması gerekiyor.

Amerika'daki siyasi katılım ve tarihçesi üzerine literatür geniş olsa da sanki 2016 yılından sonra olan değişimleri daha iyi anlamaya yetmiyor. Amerika yalnızca genelde düşük siyasi katılım ve seçmen katılım oranı sergilmesiyle maruf olsa da bu tez içerisinde siyasi motivasyonlar ve seçmen katılım oranı hakkında daha genel bilgiler sunulacak.

Tezimin ana hatları şöyledir: İlk olarak, bu tezde kullanılacak rasyonel tercih ve özgeci oy kullanma kuramları ele alacağız. Sözkonusu olguyu anlamlı kılan, bahsedilmeye değer başka kuramlar da mevcut. Uygulanan kuramlara dair örnekler, Amerikan siyasi iklimine bu kuramların nasıl uygulanabileceğine dair bazı bağlamlar sunacak. Bunun ardından yöntem bölümüne geçecek, bu tezde 2016 sonrasında Amerikan siyasi katılımını anlamak, analiz etmek ve sınamak için kullanılacak yöntemleri tartışacağız. Hipotezlerimi sınamak ve Amerika halkının görüşlerini ölçmek için, ABD’ örneklemine teşkil edecek biçimde, Iowa siyasi örgütleri, dostlarım ve ailem ile kişisel siyasi katılımları, oy kullanma ve siyasal katılımı motive eden değerleri, Amerika halkının siyasi katılımı hakkındaki görüşleri üzerine bir anket yürüttüm. Sonrasında 2016’dan itibaren siyasi motivasyonlar hakkındaki analizlerin ilk bölümünü gerçekleştireceğiz; zira diğer yıllardan farklı bazı yeni motivasyonlar mevcut. 2016 seçimi öncesi ve sonrası siyasi motivasyonların mukayesesi, Amerika halkının motivasyonlarındaki değişimi anlamamıza da yarayacak. Analizin ikinci bölümü olan seçmen katılım oranları bölümünde, Amerika’daki 2018 ve 2014 ara seçimlerindeki seçmen katılım oranlarının üzerinden geçeceğiz. Ayrıca, kadınlar, gençler ve azınlıklar gibi belirli gruplara bakıp, 4 yıl içerisinde seçmen katılım oranlarının ve siyasi katılımlarının nasıl değiştiğini inceleyeceğiz. Dahası, iki genel seçim yılı arasında neden bu kadar fark olduğunu daha iyi anlamak için, iki seçim yılı arasındaki farkların analizini yapacağız. Ardından Bulgular bölümünde, yürüttüğüm araştırma anketinden ve önceki bölümlerdeki verilerinin genel analizinden bulgulara dair tartışmalarla sonuca ulaşacağız.

2016 başkanlık seçimleri hakkında en azından ilginç olduğu söylenebilir; ancak ülke üzerinde yıllarca gerçekten etkili olacak şeyler, sonra olanlar: Amerikan halkının oy kullanma ve siyasal katılım konularında derslerini almış olması. Amerika’da süregiden siyasal karmaşa ve kitlesel değişimler sırasında Amerikan halkının değişen davranışlarını

unutmamak gerek. Amerikan halkın neyi neden yaptığını anlamamıza yarayacak bir kuramla tüm bu tezin ana hattını oluşturacak siyasi katılım hakkındaki kuramları tartışarak devam edeceğiz.

1. KURAM VE YÖNTEM

1.1. Kuram

Rasyonel tercih kuramı, özgeci oy kullanma kuramı ile beraber insanların siyasi davranışlarını ve katılımlarını açıklamakta dayanak olarak kullanılabilir en iyi kuramlardan bir tanesi ve siyasi bilimlerde en etkili ve tartışmalı kuramlar içinde yer alır (Hindmoor & Taylor, 2016, s.1). Bundan ötürü siyasi katılımı açıklamada ana kuram olarak bu kuramı seçtim; çünkü siyasi bilimler alanında seçmen tercihi ve kuramını açıklamada en çok bilinen ve en çok kullanılan kuram. Rasyonel tercih kuramı üzerine çok sayıda eleştiri mevcut; örneğin, kuram bir kişinin katılımının ve oy kullanmasının gerçekte seçimde bir fark yaratmayacağı ve sonucu etkilemeden çok küçük etkisi olacağı gerçeğine değinmiyor (Hindmoor & Taylor, 2016, s.4; Fowler, 2006; “Altruism”, Bäck vd., 2004).

Çoğu siyasi motivasyon kuramı rasyonel tercih kuramına dayalı veya ondan tüüyor. Rasyonel tercih kuramı ve alt kuramları sosyoloji çalışmalarından ötürü ve ortalama seçmeni açıklamaya çalışan siyasi bilimcilerce bolca incelenmiştir. Rasyonel tercih kuramı ile beraber özgeci oy kullanma kuramını da eklemeye karar verdim çünkü bencillik dışındaki gerekçeleri de açıklayabiliyor. Rasyonel tercih kuramına daha sonra ayrıntısına geleceğiz; ama önce bu iki kuramı neden birleştirdiğimi anlatmam önemli. 1985 yılında Downs, rasyonel tercih üzerine makalesini gözden geçirirken şu cümleyi ekliyor: “Gerçekte insanlar siyasette bile her zaman bencil davranmaz. Sık sık dışarıdan bakıldığında birey açısından rasyonel olmayan şeyler yaparlar zira bunlar toplum açısından rasyoneldir; örneğin, bireye toplumsal açıdan zarar verirken bile, başkalarına fayda sağlarlar,” (Fowler & Kam, 2007, s. 813). Bu cümlede bizatihi Downs bile kendi kuramına insanların kendileri dışında başkalarına da dayalı olarak nasıl oy kullandıklarından

bahseden (toplumsal özgecilik kuramı gibi) özgeci bir ek yapmak ister gibidir. Daha önce belirttiği üzere, bu tezde rasyonel tercih kuramı ve özgeci oy kullanma kuramını birleştirme üzerine daha fazla tartışma yürütülecektir. Rasyonel tercih kuramı ve özgeci oy kullanma kuramı, siyasal bilimler dalında çok sayıda başlıkta kullanılabilir, Downs'ın kendi kuramı hakkında söylediği üzere, siyasetçilerin ve partilerinin davranışları da dâhil olmak üzere çok sayıda siyasi olguyu izah edebilir (1957, s. 138). Downs esasında bu kuramı yazarken yalnızca insanların neden oy vermeyi tercih ettiklerini ele almıştı ama bu katılıma da uygulanabilir; çünkü oy kullanma ile diğer siyasi katılım formlarının motivasyonları aynıdır. Bu yüzden, oy kullanmadan bahseden bir kuram siyasal katılımı ilgili bir kuramla yer değiştirebilir. Oy kullanma ile aynı motivasyonlara sahip siyasi katılımıdan şu örnekler verilebilir: örneğin, bir kampanyada çalışmak, bir hareketin protestosuna katılmak veya önemli görülen bir sorun hakkında görüş bildirmek için milletvekilini aramak veya ona mektup yazmak. Siyasi katılım ve katılıma güdüleyen nedenler hakkında çok sayıda siyasi kuram mevcut; bu yüzden bunların hepsi yerine, odaklanılacak iki kuram seçtim. Bu tezde odaklanmayacağım ama insanların neden oy kullandığına ve belli katılım biçimlerini gösterdiklerine dair tartışmalara ek niteliğindeki bazı alternatif kuramları da teze dâhil ettim. Bunlar kesinlikle anlamlı kuramlar, hem ne de olsa tüm bir ulusun halkının davranışlarını açıklamaya bir veya iki kuram yetmez. Bu alternatif kuramsal açıklamalardan sonra, rasyonel tercih kuramı ve özgecilik kuramlarının Amerikan siyasal örgütlerindeki belirgin örneklerine gireceğim. Bu kuramlardan birkaç örnek seçtim: İlki Donald Trump'la ilgili olmak zorunda çünkü bu tez 2016 sonrası siyasi katılım ve oy kullanmayı ele alıyor. Dahası Amerikan Sivil Haklar Birliği'ne (American Civil Liberties Union; ACLU) bireysel katılımları seçtim; çünkü sol kanattan Amerikan vatandaşları, Donald Trump'a ve sağ kanada tepkilerini gösterme yollarından bir tanesi söz konusu bu

siyasi katılım. Bunun yanı sıra ACLU örgütü örneğini toplumumuzda özgeciliğin var olduğunu kanıtlamak için dâhil ettim. Yalnızca siyasi özgecilik değil, yaşamın diğer alanlarında da insanlarda özgeciliğin olduğunu gerçekten gösteren örnekler verdim. Tüm ABD seçimlerinde bu kuramların tümü epey ağırlığa sahipse de 2016 sonrası siyasal katılımı açıklamada en kuvvetli kuramlar, rasyonel tercih kuramı ve özgecilik kuramları.

1.1.1. Rasyonel Tercih Kuramı ve Özgecilik Kuramları

1.1.1.1. Rasyonel Tercih Kuramı

Siyasal rasyonel tercih kuramı ilk olarak bir ekonomist tarafından geliştirildi. Chicago üniversitesi'nde profesör olan Anthony Downs tarafından geliştirilen bu kuram, daha sonra siyasal bilimlere uyarlandı. Downs, kuramını ilk olarak 1957 yılında *The Journal of Political Economy* dergisinde yayımlanan, “An Economic Theory of Political Action in a Democracy” [“Bir Demokraside Siyasi Eylemin Ekonomik Kuramı”] adlı makalesinde sundu. Rasyonel tercih kuramı, ekonomik bir kurama çok benzer; Downs'ın bir ekonomist gibi düşündüğü kuramının her yerinde kendisini belli eder. Downs kuramına ekonomik yapıları incelemek için kullanılan denklemlerin benzerlerinin siyasal yapılar için de kullanılabileceğini, bir demokrasideki vatandaşların hesapta “rasyonel olduğunu”, her bir kişinin “kendisi için en yararlı hükümeti seçeceğini” öne sürerek başlar (Downs, 1957, s. 138). Kişi hangi parti ona “hükümet eylemleri ile en yüksek yarar” sağlarsa ona oy verecektir. Downs, dolayısı ile herkesin kendi çıkarları için oy vereceği yönünde büyük bir genelleme yapar ve kişinin bir seçimde kendi bencilce bakış açısının ötesinde düşünebileceğine inanmaz. Rasyonel tercih kuramı genelde “yöntemlerin siyasetin çalışmalarına uygulanması olarak tanımlanabilir,” (Hindmoor & Taylor, 2016, s. 1). Bu şu anlamda anlaşılabilir: İnsanların neden bazı şeyleri yapmayı tercih ettiğini belirleyecek tek

bir yol, sözde temel bir formül vardır. Downs'a göre, tüm insanlar kararlarına aynı temel kavramlar üzerinden varırlar. Downs makalesinde şu açıklamayı getirir: "İnsanları ikna edenler, haddi zatında kararsız kişilere yardım edip daha az kararsız olmalarıyla ilgilenmezler; kendi davalarına yardım edecek bir sonuç isterler," (1957, s. 139-140). İşte bu noktada itirazda bulunmak isterim; özgeciliğe ve toplumsal özgeci kurama inanan pek çok diğer kişi de (takip ettikleri kuramlar da yine rasyonel tercih kuramı ile ilişkili olsa bile) bu ifadeye itiraz etmektedir. Gerçi dışavurumcu oy kullanma kuramcıları bu kurama onay verebilir ki bu konuya daha sonra geleceğiz. Downs bu gözlemde bulunduğunda biraz fazlaca ekonomist gibi düşünmüştür. Hâlbuki kökleri sosyolojiye de dayanan geniş siyasal bilim alanı ile uğraşanlar, toplumu kendileri olarak değil, bir grup olarak düşünmeye eğilimlidirler. İnsanlar makine gibi işlemez, eylemlerinin ardında tek bir motivasyon olmaz yahut gerçekten her şeyi kendi yararlarına düşünüp tartmazlar. İnsanlar durmadan kendilerine doğrudan yarar sağlamayan günlük etkinliklerde bulunurlar. Gerçi bazı araştırmalar, sosyo-ekonomik sınıfa veya bir kişinin gelir düzeyine bağlı olarak, insanların oydan edinecekleri yarar (yahut para) için oy kullandıklarını göstermiştir. Siyasi katılıma rasyonel tercih kuramına göre getirilen bu açıklamalar ile bireylerin sosyo-ekonomik düzeyleri beraber incelenmeli, yanlı olmayan biçimde ele alınmalıdır; ancak bu konu üzerine çok sayıda açıklama olduğundan (Bäck vd., 2004, s. 8), bu konuyu bir başka çalışmaya bırakmalı. Bunu söylerken ileri gitmediğimi umarak, siyasal bilim kuramcılarının büyük insan gruplarının davranışlarına dair genel tahminlerde bulduklarını, bir başka deyişle davranışları genellediklerini belirtmeliyim. Çok sayıda diğer siyasal bilimci de rasyonel tercih kuramını nispeten isabetli bulurken bile, insanların neden ve nasıl oy kullandıklarını, neden siyasete katıldıklarını açıklamaya yetmediğini düşünüyor (Aytaç & Stokes, 2016). Hollis'e göre (Aktaran Hindmoor & Taylor, 2016, s.

228) rasyonellik ve kişisel çıkar cazibeli kavramlar çünkü “rasyonel eylemi kendisinin açıklaması” kılıyorlar. Böyle söylemesinin sebebi şu: Bu kuram seçmen motivasyonunun en kolay açıklaması yahut en azından sorgulamada ilk basamağı teşkil ediyor; bu yüzden hep en anlamlı gelen kuram addediliyor; başka soru sormaya gerek bırakmıyor (Hindmoor & Taylor, 2016, s. 228-229). İnsanlar seçmen tercih setlerini ve motivasyon unsurlarındaki varyasyonları incelemiyor veya rasyonel kuram alttaki yapının dibi olarak görülüyor; bunun da üzerine, insanların neden bu kararları aldığının gerçek gerekçelerini anlamak için, daha çok kuram veya gerekçe sunuluyor (Hindmoor ve Taylor, 2016, s. 229). Çoğu insan gerçekten kendi kişisel kazançları için oy veriyor; herkesin başkalarını düşünerek oy verdiğini söylemek de doğru değil. Bundan ötürü, 2016 seçiminden itibaren seçmen katılım motivasyonlarını daha eksiksiz anlamak için, rasyonel tercih kuramını, üzerine birkaç ufak karşıt kuram ekleyerek dayanak yahut alttaki yapısal kuram olarak kullanmaya karar verdim. Bencilce gereksinimlerden daha fazlasını açıklayan bir kuramsa özellikle önem arz ediyor.

1.1.1.2. Özgeci Oy Kullanma Kuramları

Özgecilik sözcük anlamı olarak üzere hayır işi yapmak veya bedeli kendinizden çıkmak kaydıyla sizden daha talihsiz kişilere yardım etmek anlamına gelir. Fowler, özgeciliği alıcıların kimliğine bağlı olmaksızın, başkalarının refahı için kişisel bedel ödemek olarak tanımlar (Fowler, 2006, s. 674; Fowler & Kam, 2007, s. 813-814). Monroe da özgeci davranan kişilerin evrensel bir bakış açısını dışavurduklarını, “tüm dünyanın bir olduğu bir dünya görüşünü paylaştıklarını” söyler (Aktaran Fowler & Kam, 2007, s.816). Ancak siyasal kuram bağlamında Fowler diğerlerine yardım kaygısının ve bir adayın topluma diğerlerinden daha fazla yardım edeceğine dair inancın seçmenler arası nasıl bir

etkileşim doğurduğundan bahseder (2006, s. 677). Özgeciliği en çok çalışmış bilim insanı, Davis'teki Kaliforniya Üniversitesi'nden James H. Fowler gibidir. Toplumsal özgecilik kuramında, özgecilik çalışmalarında Fowler'ın çalışmalarına ve gözlemlerine çoğu kez yer verilir. Hamlin ve Jennings yeniden dağıtım için oy kullanma üzerine çok geniş bir literatür olduğunu gözlemlemiştir; topluma bir nebze özgecilik yerleşince ve dışavurumcu tercih yapılabileceği fikri açıklık kazanınca, siyasi tercihte dışavurumcu görüşün önem kazandığını belirtmişlerdir (Hamlin & Jennings, 2011, s. 661). Yani, bir kişide özgeci motivasyon mevcutsa ve oy kullanma veya siyasi davranışa katılım sırasında bunu dışavurma imkânları doğarsa, o kişi bunu dışavurmaya tercih edecektir; çünkü oy kullanma veya siyasete katılımın bedeli ya çok düşük ya da hiçtir (gerçi diğer yazarların çoğu bu ifadeye, yani oy kullanmanın insanlar için bedelinin çok düşük olduğuna katılmamaktadır) (Hamlin ve Jennings, 2011, s. 661). Fowler ve Kam'in yürüttüğü bir çalışmaya göre, bir kişi bir grup veya topluluk içerisinde toplumsal kimlik ve özgeci niteliklere sahipse, egotist veya en başta kendi çıkarları ile ilgilenen bir kişiye kıyasla siyasal katılımı ile işteğal etme olasılığı yüksektir (2007, s. 814). Başkalarına yardım, hayır ve insan sevgisi çok sayıda alandan, çok sayıda kişinin araştırdığı bir güdüleyici olup, gerçekten dünyanın her yerinde çok sayıdaki kişinin eylemlerinin ardındaki motivasyondur (bu bölümde aşağıda yer alan üçüncü örneğe bakınız). Hatta bazı kişiler, devlet yardımına ihtiyaç duyan kişiler veya insanları büyük ölçekte etkileyecek devlet politikaları için başkalarına yardım amacıyla oy kullanmanın toplumsal bir yükümlülük olduğunu hissetmektedirler (Fowler, 2006, s. 675). Özgeciler, siyaseti kamu yararını iyileştirmek için bir araç olarak görüp siyasal katılım ve diyalogu hareketlendirecek siyasi yolları tercih edebilirler (Fowler & Kam, 2007, s. 825). Fowler hatta özgeciliğin siyasal katılımı açıklamada önemli bir unsur olduğu, bundan ötürü siyasal aktörlerin bencil kararları hakkındaki tüm literatürün gözden geçirilmesi gerektiği

sonucuna varmaktadır (Fowler, 2006, s. 680-681). Kişilerdeki özgecilik ve bencillik kişiden kişiye göre değişim gösterir, her kişi özgeci olamaz ancak yine de çoğu kişinin kişiliğinde özgeci bir yan olup bazen buna göre eylemeyi, oy kullanıp katılımda bulunmayı tercih etmekte, bazense tercih etmemektedirler. İnsan davranışları ve kararları hakkında tahmin yürütmek, mesele böylesine kişisel bir kararken; bireylerin kişilik özelliklerine, değerlerine, ahlakına ve art alanına bağlıyken üzerine kuram oluşturmak zordur.

Bu özgeci seçmenleri açıklayabilecek bir kuram da toplumsal özgeci kuramdır. Hepsi Amerika üniversitelerinde profesör olan Aaron Edlin, Andrew Gelman ve Noah Kaplan'ın 2007 yılında bir makale yayımladılar: *Voting as a Rational Choice: Why and How People Vote to Improve the Well-Being of Others* [Rasyonel Tercih Olarak Oy Kullanma: İnsanlar Neden ve Nasıl Ötekilerin Esenliğini Arttırmak için Oy Kullanırlar]. Bu tezde bu makaleye Özgeci Oy Kullanma Kuramı adını vereceğiz. Makale yazarlarından Edlin, Berkeley'deki Kaliforniya Üniversitesi'nde ekonomi profesörü iken; Gelman, Columbia Üniversitesi'nde istatistik ve siyasal bilimler profesörü; Kaplan ise Chicago'daki Illinois Üniversitesi'nde siyasal bilimler alanında yardımcı doçenttir ("Edlin", 2015; Gelman, t.y.; Kaplan, t.y.). Seçmen motivasyonu ve kuramından bahseden çeşitli kitaplarda ve makalelerde referans bulunulan bu kuram ve istatistik formülü, özgecilik karşıtı kuram alanı olan rasyonel tercih kuramında iyi bilinmektedir. Evren bu kuramdan "dış kaynaklı olasılık eksenlerine sahip özgeci seçmen modeli" olarak bahsetmektedir (Evren, 2012, s. 2139). Bu yaklaşım, insanların oy kullanırken aldıkları kararların sonucunu etkilemek için dış unsurları kullanan makaledeki istatistik formüllere atıfta bulunmaktadır. Yazarlar bu kuramı ve istatistik formülü "bireylerin 'toplumsal' tercihlerini ve toplum refahıyla ilgilerini" hesaplamak üzere geliştirmişlerdir (Edlin, Gelman & Kaplan, 2007, s. 293). Bu kuram "rasyonel bireylerin oy kullanma seçim modelleri, toplumsal yarar işlevi yerine,

toplumsal işlevlerle çalışmalı” demesi açısından farklıdır (Edlin vd., 2007, s. 294). Bundan ötürü bir kişi oy kullanmakla hiç yarar sağlamamakta, oy kullanmanın toplumsal etkilerine dayalı olarak oy kullanmakta, bu durumlara onlarda doğrudan etki yaratmamakta veya yarar ödülü sağlamamaktadır, yalnızca “çoğunluğun iyiliği”ne katkı sağlamak düşüncesi ile hareket etmektedirler. Bazıları bunu da bencilce bulabilir, ne de olsa nihayetinde yine belli bir grubun veya ötekinin yararına dayalı olarak oy kullanmayı seçmektesiniz ama bu, yalnızca kişisel fayda için oy kullanabilirsiniz diyen rasyonel tercih kuramından farklıdır. Fowler ve Kam da oy kullanma davranışının rasyonel tercih kuramı ile tam olarak açıklanamayacağı düşüncesine katılırlar: Bu seçim davranışı tümünden veya yalnızca kişisel çıkarı gütmeyiz; oy kullanırken diğer insanlar için oluşturacağı yaşayacağı sonuçlar da düşünülür; bu yüzden oy kullanmayı veya siyasi katılımı ele alırken bu durum (Fowler buna “diğerlerini düşünerek davranış” [“other-regarding behavior”] adını vermektedir) da hesaba katılmalıdır (Fowler & Kam, 2007, s. 814). Fowler ayrıca bir kişinin rasyonel davranması için siyasi davranışında başlıca motivasyon unsuru olarak kişinin maddi veya ekonomik kişisel çıkarı olması gerektiğini belirtir (Fowler & Kam, 2007, s. 814). Toplumsal yarar kuramında, rasyonel tercih kuramında her zaman açıklanamayan rasyonel kişilerin nasıl oy kullandığı ve/veya katılımında bulunduğu, hangi motivasyonla hareket ettikleri modelde açıklanır (Edlin vd., 2007, s. 294). Kendi adayınız için oy kullandığınızda tüm toplum için en iyisi olduğunu düşündüğünüz inançlarınızı yansıtmamız mümkündür, kendi fikirlerinizi ve siyasi düşünüşünüzü yansıtırsınız; buna dışavurumcu oy kullanma adı verilir ve daha sonra bunu da ele alacağız. Özgeci oy kullanma teorisi makalesinde yazarlar bu denklemin oy kullanma becerisini hesaba katmasını istemişlerdir. Bu beceri şunlara dayalıdır: Şayet oyunuzun büyük miktarda insana bir fayda sağlayacağına inanırsanız, oy kullanırsınız; şayet küçük bir seçimse, topluma nihayetinde özellikle yardımı olacağına

inandığımız bir aday da yoksa belki de bir fayda sağlamayacağından oy kullanmazsınız. Özgeci oy kullanma kuramına göre sonuçların riskinin yüksek olduğu başkanlık seçimi gibi bir seçimde veya adayların görüşleri çok farklı olduğu durumlarda daha çok sayıda insan bu ilkeye göre oy kullanacak, oylarının daha iyi bir toplum ve insanlara yardım sağlamasına çalışacaktır (Edlin vd., 2007, s. 295). Bu yazarların formülleri ve kuramları gerçekten insanların oy vermesini sağlayan dış unsurları ele alır gibidir. Aktivistler sık sık siyasi katılımın kendilerinden öte bireyleri ve kendi ailelerini etkilediği gerçeğini hesaba katarlar (Fowler & Kam, 2007). Gerçi özgeci oy kullanma kuramının özgeci kuramdan ufak bir farkı mevcuttur: Özgeci oy kullanma kuramı, yalnızca sizin topluluğunuzdaki tüm diğer kişileri etkileyeceği düşüncesine dayanarak oy kullandığımız olgusunu hesaba katar. Rasyonel tercih kuramı ile özgeci oy kullanma kuramları beraber ele alındığında, başkaları açısından sonuçları düşünerek oy kullanan kişileri ve yalnızca kendilerini düşünen kişileri hesaba katmaktadır. Bana göre 2016 seçimlerinden sonra çoğu kişinin oy kullanma ve/veya katılımında bulunma sebebi budur. Gerçi, insanlar çok sayıda unsura bağlı oy kullandığından bu iki ufak kuram da yeterli olmayacağından, diğer kuramlardan da bahsetmek önemlidir. Örneğin, kendi siyasalarının ve başkalarına yardım düşüncelerinin yürürlük kazanacağı temelinde çok sayıda kişi oy kullanıyor olabilir.

1.1.2. Alternatif Kuramsal Yaklaşımlar

Rasyonel tercih kuramı ve özgeci kuramlar birçok seçmenin motivasyonlarını ve oy kullanma düşüncesini betimlemeye yardım oluyorsa da elbette tüm gerekçeler bunlar değil. Çok sayıda farklı kuram mevcut, seçtiğim iki kurama ek olarak bahsetmek gereken birkaçını aşağıda görebilirsiniz. Bahsedilen bu kuramların birkaçının da kökeni rasyonel

tercih kuramına ve özgeci kuramlara dayandığından birkaçı arasında irtibat kurmak da mümkün.

1.1.2.1. Dışavurumcu Oy Kullanma

Dışavurumcu oy kullanma insanların neden ve nasıl oy kullanmayı tercih ettiklerinin en yaygın gerekçesi olabilir. Dahası, siyasal bilimlerdeki bu temel terim, bize seçmen veya katılımcının kimi veya neyi seçme ihtimalinin yüksek olduğunu da söyleyebilir. Dışavurumcu oy kullanmanın tanımı adından belli olup, görüşlerinizi dışavurmak için yahut sizinle aynı ahlakı veya değerleri destekleyen belli bir parti için oy kullanmayı veya katılımında bulunmayı tarif eder (Brennan & Hamlin, 1998). Bu kuram diğer seçmen gruplarından ziyade partilerle, adaylarla ve siyasi pozisyonlarla özdeşleşimle daha yakından ilgilidir; seçimlerin kamu çıkarını meşgul eden sorunların hükmü altında olduğuna işaret eder (Hamlin & Jennings, 2011, s. 13). Dışavurumcu seçmenler belli konularda kişisel siyasi görüşlerini başkalarına yansıtılmaları gerektiğini, bunun kişiliklerinin beyanı ve dışavurumu olduğunu düşünürler; bundan ötürü motivasyonları tam olarak bencilce olmasa da kendi görüşlerini topluma yansıtmanın toplum açısından da iyi olduğuna inanırlar. Dışavurumcu oy kullanma ve siyasi katılımı, bakış açısının veya siyasal partinin dışavurumu büyük ölçüde yararın ta kendisidir. Başkalarına ne hissettiğinizi ve düşündüğünüzü, kişisel görüşlerinizi başkalarına söyleyebilmek, kişiye sonuçta büyük bir toplumsal yarar sağlar. Bu tür oy kullanmanın genelde toplumsal gruplar üzerinde dini grupların veya tek bir siyasal partinin baskın geldiği, etnik topluluklar yoluyla baskının mevcut olduğu durumlarda gerçekleştiği savunulabilir. Bu dışavurumcu oy kullanma düşüncesi, siyasi katılım değişkeni ile ele alındığında çok farklılık arz eder; siyasi dışavurum, kamu ile paylaşıldığında bireylerin kendini ifade etmesini ve oy kullanmasını

saptırabilecek gizli toplumsal baskılar oluşabilir (Hamlin & Jennings, 2011, s. 19). Siyasi katılım bazen yalnızca bireyin diğer tüm insanların inanması gerektiğine inandıkları görüşlerin veya fikrin dışavurumudur, kişilerin siyasi sorun üzerindeki hakiki fikirleri bu olmayabilir. Siyasi katılımdaki temel fikir, kişisel fikirlerinizi ve inançlarınızı dışavurmanın bir hak olması gerektiğidir. Dışavurumcu oy kullanma, kendi siyasi partilerini çok bağlı kişiler arasında çok yaygındır. Ömürleri boyunca kendi partileri dışında partiye asla oy kullanmayan çok sayıda insan mevcuttur; bu kişiler sadakatleri, inançları ve değerlerinden ötürü dışavurumcu partilerine göre oy kullanırlar. Hamlin ve Jennings, insanların kendileri gibi düşünen veya kendi toplumsal kimlikleri, grup kimlikleri veya siyasal parti kimlikleri ile ilişkili olan kişilerle anlaştıklarını, buna göre oy kullandıklarını savunurlar (2011, s. 8). Bunun bir örneği 2008 başkanlık seçiminde görülebilir; Afrika kökenli bir Amerikalı erkek başkanlığa adaylığını koyduğunda, en yüksek Afrika kökenli Amerikalı seçmen katılım oranları elde edilmiştir (Roberts, 2009). Toplumsal kimlik kuramı adı verilen bu kuramdan daha sonra daha fazla bahsedeceğiz. Bu yaklaşım, bu kişiler açısından, dışavurumcu kimlikleri ve etnik gruplarına bağlı olarak kime oy vereceklerini karar vermede işi kolaylaştırmaktadır. Dışavurumcu oy kullanmanın genelde kıyaslandığı ilgili bir kavram veya düşünce de araçsal oy kullanmadır.

1.1.2.2. Araçsal Oy Kullanma

Araçsal oy kullanma, oy kullanma veya bir seçim belli siyasi partilerce kazanılacak bir oyun olarak görüldüğünde gerçekleşir; araçsal oy kullanan kişiler kendi taraflarını veya kendi partilerinin bir seçimi kazandığını görmek için oy kullanır; oyları yalnızca seçimi kimin kazanmasını istediklerine bağlı olarak belirlenir. Dolayısı ile terimden de anlaşılacağı üzere, tek bir oyun siyasal oyunda bir vasıta veya araç olarak görüldüğü duruma siyasal

bilimlerdeki bir başka addır. Bu fikir siyasal katılıma uygulandığında, insanların siyasete kendi partilerinin seçimi kazanmasına yardım etmek üzere katıldığı tanımına ulaşırız. Bu kişiler oy kullanarak veya kendi ekipleri veya partilerine yardım ederek yarar sağlarlar. Siyasi katılım bireylerin arzu ettikleri siyasa sonuçlarının dışavurulduğu bir eylemdir; bireyler siyasi katılımı oy kullanmanın arzulanan sonuçlarını görmeyen aracı yahut başkalarının ve kendilerinin yararlarını sağlamada bir vasıta olarak görürler (Fowler & Kam, 2007, s. 815). Brennan ve Hamlin (1998, s. 166). oy kullanmanın en temel işlev düzeyinde her zaman bir araç olduğunu, insanların kendi partilerinin kazandığını görmek için oy kullandıklarını söylerler; bu durum doğrudan bir demokrasi için geçerli olabilse de ABD'deki gibi bir temsili demokraside her zaman doğru değildir Bunun tüm insanların oy kullanmasındaki temel sebep olmasından ötürü bu gerekçe, diğer başka birkaç gerekçe ile beraber kamunun oy kullanma veya bir seçime katılmasının arkasındaki hakiki motivasyon olabilir. Dışavurumcu ve araçsal oy kullanma arasında ayırım yapmak biraz zordur; bu iki fikrin de sonuçlara odaklandığını, araçsal görüşün partiye veya bir seçimin nihai kararına baktığını, dışavurumcu görüşünse siyasal sürecin çıktısı ile oluşacak siyasa sonuçlarına odaklandığını belirtmek önemlidir (Brennan & Hamlin, 1998, s. 155). Tüm seçim kuramları ele alındığında, tümünün akla uygun olduğu gözlemlenir; karmaşık oy kullanma sistemini açıklamak için üretilmişlerdir, yalnızca bir tanesi doğru veya yanlış değildir (Brennan & Hamlin, 1998, s. 173). Tüm bu kuramlar, oy kullanmanın veya siyasi katılımın ardında hakiki bir gerekçe olmasa bile, insanların neden oy kullandığı veya siyasete katıldığına dair tartışmaya katkıda bulunur.

1.1.2.3. Rasyonel Seçmen Miti

Ortalama bir kişinin hangi adayların veya hangi belli oyun kendilerine faydalı olacağını anlayacak kadar bilgiye sahip olmadığı düşüncesi, Bryan Kaplan tarafından geliştirilen, rasyonel seçmen miti adı verilen kuramda en çok tartışılır. Bir kurum veya bir devlet gibi büyük sistemleri anlamak çok zordur, çok kişi sisteme dair anlayış eksikliğinden tamamen irrasyonel oy kullanma eğilimindedir (Hindmoor & Taylor, 2016, s. 235). Ortalama bir kişi ancak bu tür bir karar vermek için eldeki zaman ve bilgi çerçevesinde karar verebilir. Bu rasyonel tercih kuramına bir eleştiri olup onun yerine geçemese de çoğu insanın irrasyonel inanç, düşünce akıl yürümler üzerinden oy kullandığı tartışmasına katkıda bulunmaktadır. Bazı insanlar kendileri adına rasyonel oy kullanabilse de çoğu insan eğitim düzeyleri, yanlış bilgilendirmeler ve sahte vaatlerde bulunan siyasetçiler yüzünden yaşamlarını iyileştirebilecek bir kararda bulunamamaktadır. Kolektif eylem kuramında da belirtildiği üzere; siyasetçilerin kendi topluluklarındaki büyük grupları etkileyecek fikirlerini, ahlak yapılarını ve siyasalarını çok sayıda kişinin anlaması için, büyük insan gruplarına bilgi sağlamak üzere çok sayıda insanın bir araya gelmesi gerekir. Yine de çok sayıda insan, kendi kişisel yaşamları için hangi siyasi oyun en rasyonel oy olduğuna zor karar vereceklerdir.

1.1.2.4. Kolektif Eylem Kuramı

İnsanlar beraber çalıştığında daha çok insan onlar fark eder ve böylece çalışmadan daha büyük bir etki sağlanabilir. Kolektif eylem kuramı, Mancur Olson'un (1965) kitabına dayanır. Olson kolektif eylemi şöyle tanımlar: "Bir grup insan, bir amacı başarmak için beraber çalışabilirse veya beraber çalışmak zorundaysa kolektif eylem gerekir," (Aktaran, Hindmoor & Taylor, 2016, s. 140). Olson grubun büyüklüğünden, iyi örgütlenme

becerisinin başarı şansını etkilediğinden bahseder (Hindmoor ve Taylor, s. 149). Dahası, çoğu kamu malına herkes erişebilir; kolektif eyleme katılımında bulunanlar da, bulunamayanlar da. Dolayısıyla Riker'in da dediği üzere, çoğu insan için kazanılandan çok, kaybedilen olacaktır (Bäck vd., 2004, s. 3). Kolektif eylem kuramını siyasi katılıma uyguladığımızda, bu kuram insanların neden hükümet protestolarına katılmayı tercih etmediğini de açıklıyor. Çoğu rasyonel birey, bu protestolara karşı çekimser kalıp başkalarının çabaları üzerinden sonucu "bedavaya" getirmeye çalışıyor. Düşünce şu, katılmazlarsa katılanlarla aynı faydayı alacaklar, protestolarda olan hiçbir zarar veya fırsat maliyeti onlar için söz konusu olmayacak (Finkel & Muller, 1998, s. 39). Protestolara katılmak veya oy kullanmak için güdüleyiciler yok; gerçek kolektif amaçlar, kolektif başarı şansı var. Dahası, kişinin kolektif sonucun gerçekleşmesinde kendine verdiği öneme dair tahminleri, kolektif eyleme katılıp katılmayacağını belirleyecek (Finkel & Muller, 1998, s. 46). Bazen bireyler, kendi kişisel etkilerinin kamu yararına etki sağlayacağına dair "nesnel açıdan" son derece sahte bir algı yaratsalar bile, kolektif amaca dair daha büyük düşünceye katkı sağlarlar (Finkel & Muller, 1998, s. 46). Dolayısıyla tüm bu kolektif çıkar fikirlerinin rasyonel tercih kuramından tümünden farklı bir bakış açısı vardır. Şöyle ki bu fikirler, daha çok geniş bir insan grubu için kolektif çıkarsağlanmasına yöneliktir ve tüm kamuyu etkilerler. Trump yönetimi ile ilgili sorulardan bazıları ise ufak bir grup insana, örneğin yasadışı göçmenlere yöneliktir; ama insan kolektifleri ve büyük gruplar, tüm insanların kolektif çıkar için, grubun ufaklığına önem vermeksizin eyleme geçiyorlar.

1.1.2.5. Toplumsal Kimlik Kuramı

Toplumsal kimlik kuramı çok ünlü bir kuram yahut çok sayıda yazarca yaygın olarak kullanılan bir kuram olmasa da herkese değil, bazı kişilere yardım etmekle ilgili

olduğundan özgeciliğe çok benzerdir. Toplumsal kimlik kuramı, insanların çoğu zaman grup dışındakilerin zararına da olsa grup içindekilere yardım ederek yarar sağladığını savunur (Fowler & Kam, 2007, 825). Bu, kendilerine ve kimlik gruplarına yardım edip ötekilere karşıt olmalarından ötürü özgecilikten farklıdır. Bu fikre göre yalnızca bizim toplumsal kimlik grubumuzdakilere yardım edip, grup dışındakilere yardım etmemeliyiz. Bu ufak kuram daha derin incelemeye değerdir.

1.1.2.6. Katılımı GÜdüleyen Nedenler Kuramı

Katılımı GÜdüleyen Nedenler Kuramı'ndan diğere pek çok okumada bahsi geçmese de bu da bahsetmek gereken bir başka siyasi katılım kuramı; çünkü bu kuram, sosyoekonomik kuramlar veya rasyonel tercih yerine, siyasi katılım türünün kuramlaştırılmasıdır. Bu fikir, İsveçli öğrencilerin siyasi katılım hakkında İsveç'te yaptıkları bir çalışma sonrasında 2003 yılında yazdıkları bir makaleden kaynaklı. Bu fikre göre, kamu yararı sağlansın sağlanmasın katılımcılar etkinlikten veya katılımından kazanç elde ediyorlar (Bäck vd., 2004, s. 1). Bu kuramda siyasi güdülenme türleri önemlidir ve kategorize edilirler. Tüm güdüleyicileri kolektif ve seçici güdüleyici olmak üzere iki kategori altında incelenebilir. Kolektif güdüleyiciler, tüm toplumu veya kamu yararını gözeten güdüleyicilerdir. Kolektif güdülemenin bir türü şudur: Siyasal katılımın toplumsal norm olduğuna inanan bir birey, siyasi eyleme katılımı vatandaşlık görevi görüyorsa bu kolektif fikirden ötürü bir siyasi partiye katılma olasılığı daha yüksektir, böylece kolektif toplum yarar görecektir (Bäck vd., 2004, s. 13). Seçici güdüleyiciler, birey düzeyindeki güdüleyicilerdir; insanlardaki kişisel güdüleyicilerin birkaç örneği şunlardır: Dışavurumcu güdülenme adı verilen kavram, dışavurumcu oy kullanma ile aynı şey olmasa da ona çok benzer; siyasal eyleme dışavurumcu görüşler temelinde katılma anlamına gelir; tatmin

siyasete dair kendi görüşlerinizi dışa vururken, dışa vurmanın kendisinden gelir (Bäck vd., 2004, s. 3-4). Diğer ise eğlence değeri güdülenmesidir; güdülenme siyasal eyleme katılan bireyin keyif almasından veya eğlenmesinden kaynaklanır. Keyfin kaynağı, benzer görüşteki insanlarla etkileşim veya bazı yasadışı siyasi gösteri türlerine katılım bile olabilir (Bäck vd., 2004, s. 14). Diğer seçici güdüleyici ise ideolojik radikalizm değişkenidir: Birey radikal görüşlerini dışavurmak istiyorsa diğer kişilerle beraber görüşlerini açıkça dışavurabilme yararından ötürü katılım gösterecektir (Bäck vd., 2004, s. 14). Özetle bu kuram, siyasal katılım ve oy kullanma hakkındaki diğer tüm ana kuramlara ilişkili beraber, her şeyi kolektif ve seçici güdüleyicilerle ilişkilendirir ve bunları katılımın ardındaki tüm motivasyonun gerekçesi görür. Bu kuram, siyasal motivasyon ve güdüleyiciler hakkında iyi bir noktaya parmak bасса da rasyonel tercih kuramı, konu üzerinde çalışan çoğu yazar ve akademisyen tarafından hâlâ en çok tercih edilen kuram gibidir. Dahası, diğer ufak karşıt kuramlarla beraber oy kullanma ve siyasal eylemi açıklamada en ikna edici, en iyi kuram olmasından ötürü rasyonel tercih kuramını içerleinde en değerlisi addediyorum.

Seçmenlerin neden oy verdiğini açıklamak üzere daha başka birçok kuram olsa da günümüzdeki durum ve siyasal katılım modellerini tartışırken çok fazla ağırlıkları olmadığına karar verdim. Bence rasyonel tercih kuramı ile beraber ele alınabilecek çok sayıda başka kuram var, yukarıda da belirttiğim üzere bunlar en azından özet halde sunulmayı gerektiriyordu. Bu tezde tüm seçmen motivasyonu kuramlarından bahsetmeye yetecek alan yok. Çoğu kuramcı ve yazar, rasyonel tercih kuramının diğer ampirik ve kuramsal yöntemlerle birleştirildiğinde en iyi kuram olduğu görüşünde de uzlaşıyorlar (Hindmoor & Taylor, 2016, s. 235). Tek bir kuramın milyonlarca insanın neyi, neden düşündüğünü ve motivasyonlarını öngörmesi imkânsız. Şimdi, 2016 sonrası siyasetten

örneklerle bu kuramlardan bahsetmeye devam edecek, böylece bu kuramların siyasal motivasyonların yanı sıra oy kullanma motivasyonları ile nasıl ilişkili olduğunu göreceğiz.

1.1.3. Rasyonel Tercih Kuramı ve Özgeci Oy Kullanma Örnekleri

Bir seçmen kendi kişisel tercihini yansıtan oyun yalnızca kendisini değil, toplumdaki tüm insanları etkileyeceğini görebilir. Dahası seçmenler eyleme geçmezlerse yahut siyaseten etkin olmazlarsa veya oy kullanmazlarsa sonuçlardan veya ülkenin başına geleceklerden mesul tutulamayacaklarını da bilirler. Dolayısıyla başkalarıyla ilgilenmeyi vatandaşlık görevi addeden veya başkalarına yardım etmek isteyen seçmenler oy kullanacaklardır ki toplum üzerinde bir etkileri olabilsin. Bunun günümüzde nasıl gerçekleştiğine dair örnekleri ele alacağız; zira Donald Trump kampanyasına başladıktan beri, insanlar toplumun daha çok siyasi katılıma gereksinim duyduğunu düşündüler ve herkesin fikrini anlamak üzere gruplar oluşturdular. Donald Trump hakkındaki örnek rasyonel tercih kuramı ile ilişkili olacak, ACLU örneği ise siyasi etkinliğe katılım üzerine özgeci kuramla ilişki sergileyecek. Gerçek yaşamdan özgecilik üzerine son örneklerse bir yandan da özgeci oy kullanma kuramını daha çok açıklayacak.

1.1.3.1 “Amerika’yı Yeniden Büyük Yap” Rasyonel mi?

Amerikalılar Donald Trump’a oy verecekken, Trump’ın ana mesajlarından bir tanesi Amerika’ya ticareti ve işi getirmektir, bu da Amerikalıları en çok ondan yararlanacaklarını düşünmeye itti. Çin’le ticaret savaşı başlatmak, bütçe açığından kurtulmak, daha çok imalat işi getirmek ise Trump’ın seçimlerin çekişmeli olduğu, Pennsylvania, Ohio ve Michigan gibi “salıncak eyaletlerde” verdiği ana mesajdı (Corasaniti & Applebaum, 2016). “Salıncak eyaletler” (“swing states”) seçimin çekişmeli geçtiği, iki

parti arasında gelip giden, kararsız seçmenlerin çoğunlukta olduğu yerlerdir. Buralar aynı zamanda imalat işlerinin çoğunun denizaşırı ülkeler kaptırıldığı yerlerdir. Oy kullanırken bencilce gerekçeleri olan kişiler Trump'a oy vermek isteyecekti ve çoğu öyle yaptı. “Amerika’yı Yeniden Büyük Yap” (“Make America Great Again”) sloganı çoğu kişi için zenginliği arttırmak, vergileri düşürmek, tüm Amerikalılara daha iyi iş sağlamak anlamına geliyordu. Dolayısıyla kendi çıkarlarını gözeten seçmenler, rasyonel tercih kuramında çoğu kişinin oy kullanırken yaptığını belirttiği üzere, Trump'a oy verdi. İnsanlar lider için oy kullanırken bu oyun kendilerini nasıl etkileyeceğini kesin olarak bilemeyebilir; ancak Trump, Çin'den işleri geri getireceğini söyleyince, bu mesaj imalata dayalı işler ağırlıkta olan eyaletlerdeki alt-orta sınıftan, kızgın Amerikalıları can evinden vurdu (Porter, 2016a). Ticaretin ve işletmelerin küreselleşmesi, genelde Hillary Clinton ve Barack Obama'yla bağ kurduğu ve onları desteklediği bilinen ülke nüfusunu ve Amerika'nın kalbindeki işçileri Hillary ve Obama'dan soğutmuştu (Porter, 2016b). Seçim günü yalnızca 472 “county” (eyaletlerin içindeki ufak iller) Hillary Clinton'a oy vermişti; ama bu “county”ler ulusun ekonomik etkinliğinin %64'ünü oluşturuyordu. Hâlbuki Trump'ın kazandığı 2,584 *county*'de Amerika'nın zenginliğinin ancak yüzde 36'sı üretiliyordu (Porter, 2016b). Dolayısı ile bu insanlar Trump'ın onlar için doğru şeyi söylediğini hissetmişlerdi; daha çok maaş veren işlere, daha az vergiye gereksinimleri vardı, küçük işletme sahipleri de daha yüksek asgari maaş istemiyorlardı. Dolayısı ile bu seçmenler bencilce yahut rasyonel oy kullandılar (ya da en azından öyle düşündüler). Kansas'taki bir küçük işletme sahibi olan Heather, Trump'a oy kullanması hakkında şunları söylüyordu: “Trump'a asgari ücret artışını düşürmek, anayasal silah haklarımızı korumak, anayasayı ve göçü gözetmek için oy verdim... Böylece ölümüne vergi artışı tehdidi azalacak. Trump bir iş adamı. Tekrar düş kurabileyim diye yolu o döşeyecek.” (Fishwick & Readers, 2016). Bu seçmenler kendileri

için en iyisini istiyorlardı, bu yüzden Trump'a oy verdiler; göçmenler yahut onun kadınlar hakkındaki yorumları umurlarında değildi. Bu seçmenler oy kullanırken özgeci davranmadılar, başkalarını düşünmediler; çünkü o an kendileri için en rasyonel şeyi yapmaları gerektiğini düşünüyorlardı. Bunun sonucunda rasyonel tercih kuramını dışarıda bırakmam: Bu kuram hâlâ insanların oy kullanmasının ardındaki gerekçe; kimin neden oy kullandığını, neden Donald Trump için katılım gösterdiklerini gösteriyor. Bu kuram kendilerine fayda sağlamak için mücadele eden ve siyasete katılım gösteren çok sayıdaki Amerikalı için son derece doğru. Çoğu kişi Donald Trump'a ve siyasetine destek vererek, sonuçları hemen görmeyecek olsalar da uzun vadede Amerikalılara yardım edeceklerine inanıyor.

1.1.3.2. Amerikan Sivil Haklar Birliği

Amerikan Sivil Haklar Birliği (American Civil Liberties Union; ACLU) yıllarca ufak bir örgüt olarak kaldı; ancak 2016 yılından itibaren üye sayısında, aldığı bağışarda ve sosyal medya takipçilerinde çok büyük bir artış görüldü. ACLU'nun Arizona şubesi buna bir örnek teşkil etmekte; Trump başkanlığa aday olmadan önce yalnızca 5.500 üyesi varken, 2016 seçiminden sonra üye sayısı 22.000 kişiye fırladı (Maharidge, 2018, s. 13). ACLU Arizona şubesi, Arizona eyaletindeki sivil haklara dair en büyük sorunlardan birkaçı ile yüzleşiyordu: göçmenlerin sınırdışı edilmesi ve polislerin bu göçmenlere yönelik saldırgan davranışları. Lise öğrencileri, bir lise öğretmeni, bir dergi editörü, iki avukat ve bir masaj terapistinden müteşekkil bir ACLU ekibi, topluluklarındaki Hispaniklerin sınır dışı edilmesine son verilsin diye yerel belediye başkanlığında bir araya geldiler (Maharidge, 2018, s. 13). Bu kişiler siyasete özgeciliklerinden ötürü katılıyorlardı. Bu göçmenlere yardım etmek zorunda değillerdi ancak her yerden gelen bu insanlar, özgecilikten ötürü bu

savunmasız kişilere yardım etme amacıyla bir araya gelmişlerdi. Özellikle bu kişilerin, yani öğrencilerin, öğretmenlerin ve bir masaj terapistinin çok fazla gücü olmasa da bu göçmenlere yardım etmeyi gerekli gördüler. Bu kişiler, bu sınırdışı etmelere son verilmesi, Hispanik göçmenlere daha çok sivil haklar verilmesi ve kötü muamele görmemeleri için belediye meclisi ile polis arasında bir anlaşma yapılmasına yardımcı oldular (Maharidge, 2018, s. 13). Çoğu Amerikalı, Amerika'daki bu tür yönetmelikler ve sorunlardan etkilenmese de yüreklerinde iyilik olduğu, özgeci oldukları için yardım etmeye veya bu örgütün bu insanlar için hukuk savaşlarına girecek gücü var mı bakmaya karar verdiler. Böylesi yardımsever Amerikalılar, şefkatli insanların siyasal katılımı gereğini gösteriyorlar. Bu Amerikalılar, siyasete katılım göstererek ve özgeci davranarak da toplumsal yarardan faydalanıyorlar. Çoğu Amerikalı için, Amerikalıların temel özgürlükleri ellerinden alınıyorsa siyasal sorunlara destek verme zamanı gelmişti. ACLU websitesinde şöyle demektedir: “ACLU neredeyse 100 yıldır ABD Anayasası ve yasalarında güvence altına alınmış bireysel hakları ve özgürlükleri savunmak ve korumak için çalışmaktadır,” (ACLU, 2019). Bu ifade, vizyonlarını; insanlara, hem de yalnızca Amerika'daki sağcı veya solcu siyasal partiler gibi belli bir gruba değil, tüm insanlara yardım iddialarını yansıtmaktadır. ABD'deki özgeciliğe bu yalnızca ufak bir örnek; 2016 seçiminden sonra Donald Trump'ın başkanlığa gelmesi ile insanlar duygularını yansıtmak için her yolu arıyordu. Saldırıya uğramasalar da hukuki yardımı karşılayamayan hatta kendi haklarını bile bilmeyen diğer topluluklara yardım etmeleri gerekiyordu. Bu insanlar özgeci davranışları, onlara karşılığını veremeyecek veya sırası gelince kendilerine yardım edemeyecek insanlara gösterdiler. Bu örgüt herkese açık; işte, bu yüzden 2016 seçimlerinden itibaren çok sayıda insan bu örgüte bağlı olarak bulunup saflarına katıldı. ACLU'daki bazı gönüllüler, içinde buldukları dönemin onlara büyükanne ve büyükbabalarının anlattığı 1930'ları anımsattığından da bahsediyorlar.

Bir gönüllü büyükannesinin verdiği bir tavsiyeyi şöyle paylaşıyordu: “‘Büyükannem demişti ki ‘Ağlayacaksan beş dakika ağla. Sonra kalkıp bununla ilgili bir şey yap,’ dedi Linzy. ‘Onlar o sıralar meseleyi üstlenmişlerdi. Bizim de bugün aynısını yapmamız gerek’” (Maharidge, 2018, s. 16). İnsanlar zor zamanlarda başkalarına yardım etme motivasyonu ile dolar, topluma yardımın görevleri olduğunu hissederler; belki de 1930larda olduğu gibi, biz de bu dönemi ABD siyasi tarihçesinde tarihi bir dönem olarak göreceğiz. Bu da insan kişiliği ve tarihinde insani özgeciliğe dair çok vaka olduğunu, hatta belki bunun biyolojik olduğunu gösterir. ACLU’ya katılanlar, bu aktivist gibi, büyükannesinin dediği gibi, bu konuda bir şeyler yapmaları gerektiğini, durumu daha iyi kılmaları gerektiğini hissettiler. Özgeci eğilimler genelde böyledir, pozitif bir etki üretmeye yardım ederken kişi kendini düşünmez.

1.1.3.3. Bilimsel Özgecilik Çalışmaları

Özgeciliğinin bilinen çok sayıda kaynağı olduğu gibi, yalnızca siyasi oy kullanma konusunda değil, çok sayıda farklı psikoloğun ve diğer bilim insanının diğer özgecilik türleri üzerinde çalışmalarında da insanların seçmen kabininde de özgeci olması gerektiği gösterilmiştir. Fark yaratmanın toplumsal yararı, insanlarda kendisini siyasal katılımdan tutun, yaşamın diğer hallerine her farklı türüyle gösterir. İnsanlarda özgeci unsurların biyolojik/genetik mi yoksa çevresel tetikleyicilerden mi kaynaklandığı üzerine tartışma yıllardır bir uzlaşma arayışıyla süregitmştir (Carey, 2014). Çocukları ve erişkinleri de içeren çok sayıda çalışmada, bu kişilerin tanımadıkları kişilere yardım istediklerini belirtilmiştir ki bu çalışmalara bir Stanford psikoloğunun çalışması da dâhildir (Carey, 2014). Söz konusu çalışmada bilim insanı, özgeci davranışın içgüdüler veya inşaların içindeki özgecilikten ziyade, ilişkilerce belirlendiğini bulmuştur (Carey, 2014). Bu da insanların dünyaya güven

duyması halinde daha özgeci olabileceklerini; çünkü başkalarının da aynısını kendileri için yapacağını hissettiklerini, dünyadaki herkesin her zaman kendisini düşünmediğini düşündürmektedir; ancak elbette bu fikir hakkında daha çok araştırma yürütülmelidir (Carey, 2014). En güçlünün hayatta kaldığı evrimde, “doğuştan gelen özgeciliğin evrimsel faydalı bir adaptasyon olduğu yönünde bir sav mevcuttur; içgüdüsel olarak başkalarına bakmak, buna mukabil bakımı doğuracak, bireyin hayatta kalma şansını iyileştirecektir” (Carey, 2014). Evrime göre her birimizde atalarımızdan beri gelişen, doğuştan özgeciliğin olması yüksek ihtimaldir. Bu fikre göre bu davranış ayırt edici bir davranıştır; çünkü insan davranışlarında her kararın ardında hep farklı olasılıklar ve motivasyonlardı vardı. İşte bu durum, bu davranış hakkındaki her şeyin kesin olarak kanıtlanmasını güçleştirmektedir (Crockett). Stanford’lu bir nörobilimci Jamil Zaki şöyle demektedir:

“Gerçek özgeciliği tespit girişimleri, sık sık motivasyonun tümünden davranıştan çıkarılmasına dönüşür. Hikâyeye göre saf olmak, başkalarına yardım etmek için kişisel arzulardan... bağın koparılması gerekir. Ama tüm insan davranışlarını motivasyonsuz değerlendirmek mantıken hatalı olurdu. Hakikatte insanlar isteyerek eyleme soyunurlar. İkincisi... ‘saf olmayan’ özgeciliği eleştirenler, insani davranışları, örneğin iyi hissettiren şeyleri yaptıkları için başkalarına yardım edenleri azarlamaktalar. O halde bu eleştirmenleri ideali, bu eylemlerden zerrece haz almadan özgeci davranmayı içeriyor. Bana göre böyle bir ideal olamaz. Çekirdekdeki duygusal yapımızın başkalarına göre ayarlanabileceğini, böyle yaptığımızda iyi hissetmemizi sağladığını düşünmek, derinlikli ve tastamam güzel bir şey.” (Crockett, 2014, para. 14).

Bu fikre göre insanların başkalarına yardım etmeye yönelik kişisel arzusu olsa da insanlar bunu yine kendi bencil amaçları için, kendileri hakkında iyi hissetmek yahut hatta kendi itibarlarını arttırmak için yapıyor olabilirler. Örneğin, insanlar sırf kendileri hakkında

iyi hissetmek veya kendi itibarlarını arttırmak için başkalarına yardım amacıyla oy kullanabilirler; çoğu kişi özgeci oy kullanmayı bu şekilde tanımlamaktadır. Ahlaki karar verme karmaşık ve anlaması zor bir süreçtir. Bu ahlaka karar alma sürecinin bilimsel değerlendirmesi için, insanların kendi özgecilikleri yüzünden mi, kendi bencilce arzularından mı, yoksa ikisinin karışımından ötürü mü özgeci davrandıklarını tümüyle anlamak için daha çok araştırma gerekmektedir. Londra Üniversitesi Akademisi (University College London) tarafından yürütülen bir başka çalışmada ise insani özgeciliği araştırıldı ve insanların kâr amacıyla başkasına zarar vermektense kendilerine zarar vermeyi tercih ettikleri bulundu (Crockett, 2014). Bu çalışmada insanlara güdülemede elektronik şok ve para kullanıldı; katılımcılardan bir seçimde bulunmaları istendi: Ya kendilerine ya da bir yabancıya elektro şok uygulayacaklar ve bunun için para alacaklardı. Katılımcılar genelde kendi ekonomik faydaları için bir yabancıya elektro şok uygulamak yerine kendilerine uygulamayı daha çok tercih ettiler. Tüm bu çalışmalar, insanların genelde ister kendileri için isterse başka nedenlerden gerçekte sürekli özgeci davrandığını gösteriyor. Her kişinin diğerlerinden daha özgeci davranmak için farklı unsurları veya gerekçeleri var; ama insanlar gerçekten başkaları için siyasal özgeci oy kullanıyor veya katılım gösteriyorlar. Başkaları için bir şeyler yapmanın önemli olduğunu hisseden kişiler, fırsatları olduğunda başkalarına yardım için oy kullanmanın önemli olduğunu düşünecektir. Özgeci oy kullanan kişiler başkalarına yardım etmek istemektedirler; özgecilik içimizde olsun olmasın ki bu başka bir sorudur, insanlar gerçekten başkaları için oy kullanmayı tercih etmektedir ve asıl önemlisi budur.

Rasyonel tercih kuramı ve özgeci kuramlar, siyasal katılımı açıklamada en iyi yollardır. Rasyonel tercihin insanların neden oy kullanmayı tercih ettiğine dair hayli dar bir görüşü olsa da günümüz dünyası için akla uygun bir kuram olarak değerlendirilebilmesi

için çok sayıda farklı nedeni ve güdüleyiciyi, içerir. 2016 sonrasında açıklamada ise özgecilik ve insanların fikirlerini dışavurma düşüncesi gerekmektedir; insanlar oluşan çok sayıda duygu gereği siyasi katılım göstermek gerektiğine karar vermişlerdir. Belki de seçim sonrasında ana unsur olan başkalarının duyguları veya özgecilikten ötürü, örgütlere siyasi katılım ve protestolar hızla artmıştır. Sosyal bilimlerde konu üzerine çok sayıda kuram olsa da son birkaç yıldaki hükümet katılımını açıklamada en iyi kuramlar, özgecilikle beraber rasyonel tercih kuramıdır. Bahsedilen tüm siyasi kuramla değerlendirmeyi hak edecek önemdedir; zira insan kararları, hele de ulusal bir seçimde oy kullanmak gibi kişisel bir tercih, çok sayıda motivasyona sahiptir. Amerika'daki siyasi katılım düzeyleri, sonraki bölümde göreceğimiz üzere, gösterilerden tutun hükümet yetkilileri ile çevrimiçi etkileşimin yanı sıra medya ile etkileşime dek arttı. İlk olarak, 2016 başkanlık seçimlerinden itibaren siyasi katılım ve oy kullanmada artış olduğunu göstermek için nasıl bir araştırma yürütüldüğüne göz atacağız.

1.2. Yöntem

Bu tez için yürütülen araştırma, Amerikan siyasal katılımının son iki buçuk yılı, ardındaki motivasyonlar, yakın tarihteki ara seçimlerde oy kullanma üzerinedir. Tam olarak kaç kişinin çevrimiçi katılım gösterdiğini, kendi topluluklarında, gönüllü gruplarda, organizasyon ekiplerinde ve protestolarda yer aldıklarını ölçmek güçse de kaç kişinin protestolara katıldığı hakkında tahminler mevcuttur, insanlara siyasal katılımındaki bağlantılarını ve motivasyonlarını sormak mümkündür. İsimli yürütülecek çevrimiçi bir anket, Amerikalıların Trump'a yönelik hislerini, seçimden üç yıl sonra siyasal katımları ile bu hislerin korelasyonunu ölçmenin en iyi yolu olacaktır. Sıradan Amerikalılara siyasete katılımlarının Trump'la mı, başka gerekçelerle mi ilişkili olduğunu sormak önemlidir.

Dahası, ara seçim seçmen katılım oranına ve Trump'ın ABD makamına yükselişinden önceki ve sonraki protestolara da bakmak önem arz eder.

1.2.1. Araştırma Tasarımı

Bu araştırma nedensel karşılaştırma araştırması tasarımına (yahut bilinen diğer adıyla olay sonrası [Ex-post facto] araştırma tasarımı) dayalıdır (Kuhn & Brewer, 2010, s. 125). Bu araştırmanın hem nicel hem de nitel bölümleri mevcuttur. Siyasi katılım olayları 2016 başkanlık seçimlerinden ve 2018 ara seçimlerinden bu yana zaten gerçekleşmiş olduğundan, en yararlı araştırma türü bu olacaktır; bu araştırma, ABD siyasetinde bu değişken çiftleri arasında neden-sonuç türünden bir ilişki aramaya çalışmaktadır. Yarattığım bir anket, araç seçimler verileri ve protesto katılım verileri ile insanların tutumlarını ve siyasi etkinliklere katılımları arasındaki neden-sonuç ilişkisi görmeye çalışacağız. 2014 ve 2018 ara seçimlerinde oy kullanan seçmenler ve 2016'dan günümüze düzenlenen protestolara katılanlar, Donald Trump'ın başkan olduğu ve olmadığı yıllar arasında bir neden sonuç ilişkisi veya korelasyon olup olmadığını belirlemek üzere kıyaslanacaktır. Bu bulgulara da ihtiyat kaydıyla yaklaşılacaktır, yalnızca bu araştırma tasarımı ile başkanın tek büyük etken olup olmadığı söyleyemeyiz; zira bu esasen bu araştırma için kullanılan bir gözlem araştırma tasarımıdır. Bu çalışmada sorulacak ana sorular şunlardır: Son iki yılda siyasi davranış neden bu kadar değişmiştir ve hangi gruplar özelinde siyasi katılım değişimleri gerçekleşmiştir? Siyasi katılımda artışa yol açan motivasyon unsuru nedir? Bağımsız değişken, Donald Trump ile partisinin Amerikan kamusunda çok sayıda ve büyük ölçekte iç siyaset değişimi gerçekleştirmesidir. Bağımlı değişken ise Amerika halkının oy kullanmaya ve protesto gösterilerine katılımıdır. Oy kullanma davranışının küçük analizinde kontrol grubu, Amerika protesto katılımı ve

ABD’de oy kullanma tarihinden oluşturulacaktır. Deney grubunu ise 2016-2019 arasında ve Trump Yönetimi sırasında düzenlenen ara seçim yılında gözlemlenmiş Amerika siyasetinde yer alma ve siyasi davranış teşkil edecektir. Bu değişkenleri kullanarak Donald Trump öncesi ve sonrasında zamanla gerçekleşen değişimleri gözlemleyebileceğiz. Anket verileri ABD’yi temsilen ufak bir eyalet olan Iowa’dan toplanmıştır (sebebi Iowa eyaletinden olmam ve Iowa’nın hâlihazırda sağa veya sola eğilimli bir eyalet olmamasından ötürü yönünün sürekli değişmesidir). Dahası anket verileri bu araştırma çalışmasının ve verilerin büyük kısmını oluşturacaktır. Kontrol ve deney grubu, anket verileri için aynı olacaktır. Anket ve tüm bu veriler, Amerika’daki tüm olaylar bittikten sonra, bu olayların Amerikan halkı için araştırma sırasındaki anlamını araştırırken toplanacaktır.

1.2.2. Katılımcıların Betimlemesi

Bu çalışmanın demografisi, Amerika halkının oy kullanma alışkanlıklarına ve protestolara katılımına ve diğer ufak siyasi olaylara dayalıdır. İncelenen anket katılımcıları Iowa eyaletindedir; Amerika’nın ortasındaki bu eyalette yaklaşık 3,1 milyon insan yaşamaktadır. Iowa’nın seçilme sebebi tüm Amerika ABD için daha ufak ölçekte kıyaslamaya imkân vermesidir; Amerika’nın devasa büyüklüğü ve yaşayan insan sayısından ötürü tüm ABD’ye dair iyi bir anlayış yakalamak neredeyse imkânsızdır. Dahası bu eyalet benim de yaşadığım bir eyalet olup, başkanlık yıllarında son derece siyasi bir eyalettir; dolayısı ile Iowa’daki insanlar genelde siyasetten anlamaktadır. ABD’de başkanlık seçim yıllarında, Iowa başkanlık adayının belirleneceği ön seçimde ilk oy kullanan eyalettir. Dahası Iowa’nın seçilmesinin bir başka nedeni, kısıtlı zaman ve para kaynakları olan bir öğrenci olarak bu çalışma araştırması için kendi irtibatlarımı, dostlarımı

ve ailemi kullanma gereğidir. (Çalışma katılımcıları hakkındaki daha ayrıntılı demografi için son paragrafa bakınız).

Amerikalıların protestolara siyasi katılımı ve oy kullanmasına baktıktan sonra belli insan gruplarında (kadınlar, azınlıklar, genç seçmenler) değişimler olup olmadığını belirlemek için, belli demografiler yolu ile oy kullanma davranışına biraz daha yakından bakacağız. Büyük ABD kentlerindeki bazı protestolara, bunların yıllarına ve protestoların zamanla nasıl değiştiklerine de bakacağız. Siyasi katılımın ve oy kullanma alışkanlıklarının belli gruplarda artıp artmadığını belirlemek için, bazı demografilere (kadınlar, azınlıklar, genç seçmenler) de yakından bakacağız. Ulusal ölçekte oy kullanma kayıtlarına, adı geçen belli grupların belli demografileri içindeki duruma da bakacağız. İnceleyeceğimiz protestolar ulusal/uluslararası daha büyük protestolar olacak; örneğin, Ocak 2017-2019 Kadınlar Yürüyüşü, 2018-2019 Yaşamlarımız İçin Yürüyüş, 2017-2019 Bilim/İklim Yürüyüşü, 2017 Seyahat Yasağı Protestoları /2018 Göçmen Siyaseti Protestoları, uzun yıllara dağılan (2014-2019) Siyah Yaşamları Önemlidir protestoları ve 2017 Muhafazakâr Değer Protestoları'ndan birkaçı. Bu protestolar en büyükleri olup Amerika'daki pek çok şehre yayılmıştır. Bu belli protestolar içerisinde zamanla değişenleri görebileceğiz; çünkü 2017 öncesinde de aynı gerekçelerle protestolar olmuştur. 2016 öncesindeki büyük boyuttaki, aynı veya benzer nedenli protestolar içinse son protestolara bakacağız.

Bu belli seçmen grupları, son iki yıldaki etkinliklerine göre seçilmiştir; kadınlar, azınlıklar ve genç seçmenler daha ufak demografi teşkil etse de çalışmanın ana kısmı ve istatistiği ulusal hedeflere, ülkenin bütün olarak neden değiştiğine bakacaktır. Ne de olsa ana araştırma sorusu bu olup yalnızca birkaç yıl içerisindeki en büyük değişimi göstermiştir. Bu gruplar onları en çok etkileyen siyaset türlerine göre seçilmiştir, bu da

onları siyasal eylem ve katılımı en etkin kılmaktadır. Amerika oy kullanma verilerine bakarken bu grupları seçip çalışması da çok kolaydır. Genelde bu üç tip demografi ayrı olup seçim sonuçlarında belirtilirler. Seçim oy kullanma sistemi Amerika'daki cinsiyet, yaş ve ırk verilerini aldığından, oy kullanma verileri ile bu araştırmayı mümkün kılar; aynı siyasi katılım için söylenemez çünkü bu belirgin veri genelde bir protesto veya siyasi miting sırasında derlenmez.

Anket için yaş, siyasi görüş ve cinsiyet aralıklarını yaymaya çalıştım. Katılımcıların arasında yaş, cinsiyet, siyasi bağ veya geçmiş siyasi katılım deneyimlerine göre tercih yapmayacağım. Katılımcıların yaklaşık yüzde 30'u 22-27 yaş aralığında, yüzde 25'i 50-70 yaş aralığında iken kalan yaş grupları anketin yüzde 10-15'ini oluşturuyordu. Katılımcıların yüzde 60'ı kadın, yüzde 40'ı erkekti. Ayrıca katılımcıların yüzde 50'si demokrat parti üyesi iken yüzde 20'si Cumhuriyetçi Parti'ye üyeydi. Dahası Bu anketleri birkaç farklı siyasi örgüte gönderip anketi üyelerine ileterek bana yardımcı olmalarını istesem de maalesef yalnızca sol eğilimli gruplar başvuruma yanıt verip üyelerine yollamaya gönüllü oldular. Iowalı katılımcılar, Iowa'nın çok sayıda farklı bölgelerinden, farklı yaştan ve Amerika siyaseti açısından farklı deneyimlere sahip kişilerden oluşmaktadır.

1.2.3. Elde Edilen Çalışma Örnekleme

Bu çalışmanın oy kullanma tarihini dair, ara seçimlerden oy kullanma örnekleme United States Election Project (ABD Seçim Projesi) websitesinden (<http://www.electproject.org/>) alınmıştır, verilerse Florida Üniversitesi'nden bir siyasal bilim profesörünce hazırlanmıştır (McDonald, 2019). Çalışmadaki bilgiler, her bir eyaletin kamuya açık bilgilerinden bir profesörce edinilmiştir. Bu websitesi halkın kullanımı için hazırlanmış olup herkesçe çevrimiçi kullanılabilir. Dahası bazı veriler, United States

Census Bureau'dan (ABD Nüfus İdaresi) 2018 araseçim sonuçları üzerine verilerinden alınmıştır.

Anket için katılımcıları sosyal medya gruplarına bildirimde bulundum, Iowa'daki ailemden ve dostlarımdan ankete katılımında bulunmalarını rica ettim ve anketimi yaymaları için siyasi gruplarla irtibata geçtim. Iowa'lıyım, eyaletin her yerinde yaşayan dostlarım var; bu yüzden araştırma, yalnızca benim geldiğim Iowa'daki ufak şehirden değil. Bu anketi Iowa'nın tüm üyelerine açık Facebook'taki birkaç farklı gruba da ilettim. Dahası dostlarım Iowa'daki çok farklı şehirlere de yollayabildi.

1.2.4. Çalışma Ayrıntıları

Önce araştırma sorularımı oluşturdum, ardından bağımsız ve bağımlı değişkenleri belirledim. Sonra protestolara, oy kullanma davranışlarına bakmaya ve tezin araştırması için anket çalışması yapmaya karar verdim. Kontrol ve deney grubum için katılımcıları, websitelerinden özellikle 2014 ve 2018 ara seçimlerindeki tüm seçmenlerini işaretleyerek, protestolar ve katılımcılar hakkında çevrimiçi bilgiler edinmek yoluyla belirledim. Anketimi Google Forms websitesini kullanarak çevrimiçi oluşturdum. Ardından çevrimiçi gruplara anketi yerleştirerek, dostlarımla yer aldığı siyasi gruplara yollayarak, tüm aileme ve dostlarıma iletip birkaç arkadaşlarına da yollamalarını isteyerek yaydım. Google Forms websitesi hâlihazırda anketinizden otomatik olarak grafik ve hesap tablosu ile istatistikler oluşturmaktadır. Anketime 120'den fazla yanıt toplayabildim, bunun üzerine insanların katılım motivasyonları ve Trump arasında bir bağ olup olmadığı analizini yapabildim. Anketimdeki sorulara örnekler ve daha fazla bilgi için, lütfen tezin sonundaki Kesin Veriler'e bakınız. Anket soruları şunlar üzerineydi:

- Kişisel bilgi (ad, yaş, cinsiyet, siyasi parti)
- 2016 öncesi ve sonrası siyasi katılım
- Siyasi katılıma başlangıçları
- Siyasi katılım motivasyonları
- Siyasi katılım motivasyonu olan sorunlar
- Oy kullanma motivasyonlarının sıralaması (Rasyonel Tercih Kuramı ve Özgecilik Kuramları açısından)
- Ara seçimde oy kullanma üzerine sorular
- 2016 seçimlerinin onları katılıma veya oy kullanmaya daha fazla motive edip etmediği

Bunun ardından verileri inceleyip yorumlayabildim, daha çok istatistiki çalışma ile hipotezime yanıt bulup bulamadığımı belirleyebildim. Bu veriler üzerinden çok sayıda Amerikalının motivasyonlarının ne olduğuna, çoğunun 2016 öncesi veya sonrasında mı siyasi etkinliklere katılmaya başladığına karar verebildim. Bunun ardından bulgularımı raporlamak üzere bu tezi yazabildim. Bulgular hakkındaki bilgilerin çoğunu, bu tez çalışması ve ara seçimde oy kullanma üzerine bulgular üretti.

1.2.5. Tarih Analizi

Oy kullanma davranışına dair iki kontrol grubunun tarihi, medyada en çok yeri ve ilgiyi başkanlık seçim yılları bulduğundan seçildi; zira reklamlar, haberler, hatta dış kaynaklardan en çok etkinin türediği yılları seçmenin manası yoktu. Amerika'da ara seçim

yılları genelde siyasal sorunlar üzerine, insanların başkanın yaptıklarına dair hisleri üzerine geçer; bu yüzden ara seçim yılları, insanların başkanın işini nasıl yaptığını değerlendirmede daha iyidir. Dahası ara seçimler genelde medyada fazla yer bulmadığından, insanların bilgiyi kendilerinin bulmasını gerektirdiğinden, normal başkanlık kampanyasında olacağından daha çok işe dâhil olmayı gerektirir; zira başkanlık kampanyası döneminde ABD seçimleri genelde dünyada haber olur, ülkenin en yüksek makamını kimin yönettiği genel halk tarafından bilinir. Ölçülen bu iki farklı dönemde sonuçlar farklılık arz edecektir; çünkü Amerika başkanı olarak Obama ikinci döneminde iken, Trump Amerika başkanı olarak ilk dönemini sürmektedir. Yine de analiz temeli olarak yapabileceğimizin en iyisi bu.

Anket açısından tarih büyük bir fark yaratmamakta çünkü çoğu kişi Donald Trump'ın onları katılıma güdüleyip güdülemediğine çoktan karar vermiştir; ne de olsa Trump makama Ocak 2017'de gelmiştir. Anket Mayıs 2019'da, Trump göreve geldikten yaklaşık 2,5 yıl sonra düzenlenmiştir; yani o zamana dek insanlar Trump hakkında karara varmışlardır.

1.2.6. Kullanılan İstatistikler

Bu çalışmada kullanılan istatistik türü, çıkarsamalı istatistiktir. Bu veri türünün kullanılmasının sebebi, bağımsız ve bağımlı değişken arasında bir ilişki olup olmadığını görmek istememizdir. Veriler ve istatistik, sonraki bölüm olan bu tezin bulgular bölümünde açıklanacaktır.

1.2.7. İç/ Dış Geçerlilik

Çalışmanın iç geçerliğini ölçmesi zor çünkü insanların oy kullanma, protestolara ve gösterilere katılma nedenlerini anlatırken karşılaşılabilecek, çok sayıda yanlılıkla ve diğer unsurla karşılaşma olasılığı var. Olasılıklar sonsuz: Ya 2014 seçim yılında, 2018 yılında olduğu kadar çok sorun yoktu ya da medya siyasi seçimleri bildirim biçimini değiştirdiğinden 2018 ara seçimlerine daha önce olmadığı kadar çok para harcanabildi. Bu çalışmanın iç geçerliği çok düşük olup bir nebze çalışmamı itibarsızlaştırabilir. Gerçi bu araştırmayı tümünden itibarsızlaştırması da mümkün değil; zira bu tür bir araştırmanın başkaca bir yürütülme yolu mevcut değil.

Çalışmanın dış geçerliği de bir miktar küçük çünkü ABD'den büyük bir örneklem seçemedim; çünkü örneklem çoğunlukla tanıdıklarım, aile üyelerim ve Iowa'daki dostlarım sayesinde sağlandı; bu grup da Demokratik, kadın ve benim yaş grubumdan olma eğiliminde. Yine de bu açıdan anket yeterli çünkü bu insanlar yine de ABD'deki siyasete bazen katılan, görüşleriyle çok sayıdaki diğer insanı temsil edebilecek, rastgele Amerikalılar.

Bu nitel ve nicel araştırma nedensel karşılaştırma araştırma tasarımı kullanılarak yürütüldü; çünkü tüm bu araştırma, başkanlık seçimi, protestolar ve ara seçimler olayları sonlandıktan sonra yapıldı. Araştırmanın nicel olan kısmı, anket ise ortalama Amerikalının görüşlerini ve motivasyonlarını ölçmek üzere yürütüldü. Protesto ve oy kullanma davranışı materyali de yalnızca Trump ve siyasaları yüzünden mi siyasi katılımın arttığını açık kılmada yardımcı olacak. Protesto davranışları, oy kullanma davranışları analizleri ve diğer analizler nitel analiz olarak değerlendirilebilir. Bu çalışma Amerikan siyasal kamu davranışının ve eylemlerinin, geçtiğimiz iki yılının analizidir. Tüm bu unsurlar

Amerika'daki çok sayıda farklı siyasal sorunlar hakkında esastan farklı görüşlere ve fikirlere sahip yeni bir başkana toplumun nasıl tepki gösterdiğine dair hakiki bulgulara ulaşmada önemlidir. Bu davranışlar aslında tek bir kişiye tepki olmayıp Amerika'nın en yüksek makamlarına seçilmiş partiyle müteşekkil hükümetedir. Bulgular bölümü ve takip eden bölümler, inceleyeceğimiz protestolar ve belli gruplar hakkında daha da ayrıntıya inecektir.

2. SİYASİ KATILIM MOTİVASYONLARI

Siyasete dâhil olma motivasyonları, siyasal kampanyalar ve sosyal hareketler üzerinde çalışan, asıl amacı her gün bu sorunu çözmek olan kişiler için bile zor bir bulmaca olageldi. 2016 yılına dek, siyasi kampanya örgütleyenler açısından insanları sorunların yoğunluğu ve hatta çaresizliğini görmeye motive etmek hep çok zor olmuştur. 2016'da ise siyasal hareketlerde ve kampanyalarda protestoda bulunup katılım sağlama motivasyonları, önceki yıllarda olduğundan daha kuvvetli hale geldi. En büyük protestoların çoğu ise son iki yılda, başkent Washington'da gerçekleşti; protestoların bazıları dünyaya yayıldı. Soru şu: İnsanlarda ne değişti de işe dâhil olmanın zamanı geldi diye hissettiler? Hangi koşullar veya motivasyonlar katılmaya degeceğini fark etmelerini sağladı? ABD siyasal eylemlerine katılmaya yönelik tüm bu motivasyonun ilham kaynağı başlayan hareketler miydi yoksa tek bir kişi miydi?

Peki ya motivasyonla kast edilen nedir? İnsanların bu dünyada onlara kişisel tatmin sağlayacak pek çok motivasyonu olsa da siyasal motivasyonlar kişinin bencilce amaçlarının ötesine geçer. Siyasal motivasyon, yalnızca normal, günlük motivasyondan daha fazlasıdır: Siyasal motivasyonlar kişinin toplum için güttüğü amaçları dayalı olup kişisel kaygılarından da kök alabilir (Han, 2009, s. 43). Siyasal motivasyon, insanlar öyle olduğunu tercih etmediği sürece, gerekli değildir (Han, 2009, s. 43). İnsanlar mütemadiyen çeşitli uyarıcılara sahiplerse de bir motivasyon olması, dış uyarıcılarda bir değişim olduğu ve insanların iç benliğinin onları eyleme geçmeye degeceğine inandırdığı anlamına gelir (Han, 2009, s. 44). İç benlik motivasyonunda bir şeylerin değişmesi için, bu dış uyarıcının kişiye anlamlı gelen güçlü bir duygusal, kişisel veya siyasi bir sorun taşıması gerekir. Bu iç benlik duygusal anlam taşıyabileceği gibi, kişinin kuvvetli inanç taşıdığı bir

değer veya ahlaka ilişkin de olabilir. İnsanlar çoğu zaman siyaseten etkin olmamayı tercih ederler çünkü bunun onlar üzerinde kişisel bir etkisi yoktur. Bu yüzden çoğunluk yalnızca doğrudan kendi yaşamları ile ilgili şeylerle ilgilenmeyi tercih eder. Siyasal motivasyon ancak kişisel kaygılarla siyasal eylem arasında bir bağ varsa gerçekleşir (Han, 2009, s. 44). Siyasete katılım motivasyonları özellikle farklılık teşkil eder; zira kimsenin illa büyük bir değişim yapabilmesi mümkün olmadığı gibi, siyasete katılımı bireysel hiçbir kazanç da olmayabilir. O halde siyasete katılım için, kişinin kendisine veya ailesine faydalı bir şeyler sağlayabilmesine inançtan ziyade, kişinin ülke için kişisel kaygılara sahip olması gerekir. Şimdi gerçekleşecek bir siyasi değişimin gelecekte ailelerine fayda sağlaması mümkünse de aslında etkileri çok daha kapsamlıdır. Genelde siyasi motivasyon sahibi kişilerin, kişisel amaçların yerine topluluklarının geleceğini seçtiğini görürüz.

Siyasal motivasyonlardan hangisinin en büyük motivasyon unsuru olduğunu veya bu unsurların her birinin kaç kişiyi motive ettiğini tam olarak hesaplamak imkansızsa da Amerikalı bireylerin zihinlerindeki düşünce biçimini, neden siyaseten etkin olmaya karar verdiklerini açıklamaya yarayacağını düşünüyorum. Muhtemelen çoğu insan için, bu motivasyon unsurlarının bir çoğunun bileşimi geçerli; motivasyon unsurlarının eksiksiz listesi de epey uzun olacaktır. Bu yüzden yalnızca bana göre en önemli olanları ve 2016'tan itibaren gerçekleşen olaylarla ilişkin olanları sıralayacağım. Dahası, bu kişisel psikoloji ile ilgili olduğundan belki de insanların neden siyasete dâhil olduğunu bilmek imkansız olacaktır; ama onlara önemli gelen motivasyon unsurları ve hareketlere dair bazı genellemelerde bulunmayı deneyeceğim. Bu bölümdeki hiçbir unsur bilimsel olmasa da siyasal motivasyona dair daha psikolojik fikirleri, insanların neyi neden yaptığına dair düşünceleri ele almakta. Bunun yanı sıra insanların siyasette yer almalarına neden olmuş olacak hareketleri ve protestoları da ele alacağız. Amerikalılar 2016 seçimlerinden sonra

eyleme geçmelerine, oy vermelerine veya hatta siyasete daha fazla önem vermelerine neden olmuş olabilecek bu motivasyon listesi ile bağ kurabileceklerdir. Bu motivasyonların hepsi 2016'dan sonra yeni oluşmuş motivasyonlar değilse de bazıları Donald Trump ABD başkanlık makamına yükselişiyle artan motivasyonlardır. Bu motivasyonların birinci bölümdeki kuramlarla bağını kurmak mümkünse de bu bölüm özellikle 2016 sonrası motivasyonlara odaklanacaktır. İşte, birinci bölüm ve ikinci bölümün farkı, motivasyonlardaki bu farklılıklara dayalıdır.

Bu bölümde 2016-2019 yılları arasındaki siyasi katılımın yakın tarihte önceki yıllara kıyasla farklı olmasının ardındaki gerekçelere veya siyasal motivasyonların bazılarını bakacağız. Tek bir seçim veya tek bir kişi böylesine büyük bir değişimi yaratamaz; bunun yerine tek bir kişinin neden olduğu etkilerle kişisel sorunlar, siyasete kişisel ilgi, hareketler ve insanları motive eden diğer unsurlar gibi diğer gerekçelere odaklanacağız. Özellikle 2016 yılında insanları eyleme ve katılıma iten motivasyonları tartıştıktan sonra, herhangi bir yıl veya dönemdeki tüm siyasi katılımın daha genel motivasyon unsurlarına eğileceğiz. Dahası tüm bu değişimlerin neden olduğunu incelemek için yakın yıllarla kıyaslama yapmayı deneyeceğiz. Son olarak da 2016-2019 yılları arasında ABD'de gerçekleşen en büyük protestolarla hareketleri tartışıp, sonra aynı sorunlara dair protestolarla kıyaslayacağız. Çoğu insan için protesto konuları anahtar bir motivasyon unsurudur ve unutulmamaları gerekir. Motivasyon unsurları ve toplumsal hareketler, Donald Trump sonrasında neden değişim yaşandığına dair bulmacanın en büyük parçaları olsa da Amerikalı insanların davranışlarındaki bu büyük uyum çabasının tek ve basit açıklaması bu değildir.

2.1. Siyasi Katılım Motivasyonları

2.1.1. 2016'dan İtibaren Motivasyonlar

Siyasal motivasyonlar hep mevcut olmuşsa da bazıları Donald Trump göreve gelmezden önceye ve göreve gelmesinden sonrasına özgüdür. Bazıları da Donald Trump'ın göreve gelmesi öncesi ve sonrası için geçerli olsa da hangilerinin önce, hangilerinin sonra olduğunu bilmek önemlidir. Rasyonel tercih kuramı ve özgecilik kuramları da bu motivasyon unsurları ve protestolar için geçerlidir; bu motivasyon unsurlarından ötürü, rasyonel tercihler ile özgeci gerekçeler devreye girmiştir.

2.1.1.1. Donald Trump'a Tepkiler

Siyasi katılımın neden sağlandığına bir yanıt, Donald Trump'ın tavrına ve ABD'nin en yüksek makamına seçilmesine duyulan içerleme ve hayranlıktır. Trump bu makama seçilmişse de siyasetteki tek bir kişinin tüm bir ulusu, özellikle her iki siyasi partiyi de etkilemesi hayret uyandırıcıdır. Trump insanları siyaseten daha etkin olmaya itebilmiştir. Sola ve sağa meyyal siyasi gruplardaki aktivizmi çalışmış Tufts Üniversitesi'nden bir sosyoloji profesörü, Sarah Sobieraj, Trump'ın siyaseten doğru olmayan dilinin, delice önerilerinin hem Demokratik hem de Cumhuriyetçi kanattaki çoğu insanı siyaseten daha etkin olmaya ittiğini söylemiştir (Sydell, 2017). Muhafazakâr kanattaki insanlar, Trump'ın belli bir ırka yanlılık gösteren ifadeler veya siyaseten doğru olmayan sözcükler kullandığını işitip saygısızca davrandığını gördükçe, Trump kafasına göre konuşup kimseden özür dilemedikçe kendilerini haklı çıkartmaya başlıyorlar; böylece Trump'la benzeri şeylere inanan kişiler ayağa kalkıp kendi inançlarını ifade etmeye teşvik oluyorlar (Sydell, 2017). Yıllardır çoğu insan Trump gibi düşünüyordu ama bu düşündüklerini söylemenin hiç doğru

olmadığını veya başkalarının onları inançlarından ötürü sevmeyebileceğini hissetmişlerdi. Ancak Donald Trump bu tür şeylerin çoğunu söyleyip herkesçe apaçık nefret edilmek bir kenara dursun, çok sayıda insan tarafından sevilince; insanlar siyaseten neyin söylenmesinin ve hissedilmesinin doğru olduğu hakkındaki fikirlerini değiştirmeye, böylece siyaseten daha etkin olmaya başladılar. Trump'ın davranışlarının bir kısmı ırkçı, cinsiyetçi ve narsisist olarak sınıflandırılabilir, Amerika'da çok sayıda insan Donald Trump başkan olduktan sonra bu biçimde davranmaya başladı. Tüm bu davranışların ve konuşmaların Amerika'nın sola meyleden, Demokratik nüfusu üzerinde de büyük etkisi oldu: Demokratlar Trump'ın konuşmasını duyunca öylesine nahoş buldular ki bu onları Trump'a karşı çıkıp iddialarını çürütmek üzere bir şeyler yapmaya sevk etti (Sydell, 2017). Trump seçildikten sonra ise insanlar Trump'a karşı hisleri ve tepkileri ile mücadele etmek zorunda kaldılar; bu yüzden, Trump'ın apaçık kaba hislerine ve siyaseten doğru olmayan konuşmalarına razı gelmeyen çok sayıdaki insanı rahatsız ettiğini Trump'a ve destekçilerine göstermek amacıyla örgütlendiler. Çoğu insan buna "Trump Etkisi" adını verdi; zira ABD kamusunda siyasete katılımı ve siyasetle etkileşimi dikkate değer ölçüde arttırdı (Fox & Lawless, 2017). Amerika'daki tüm gruplar içerisinde siyasette en çok yer alan ve siyasi katılım sağlayanlar Demokrat kadınlardır (Fox & Lawless, 2017, s. 14; Campbell & Wolbrecht, 2018; Clement & Jordan, 2018). Bu kadınların Trump'ın tavrı, siyasi gündemi, görüşleri ve fikirlerine dair olumsuz hisleri vardı ve Trump başkanlığı kazandıktan itibaren çoğu şoka girmişti (Fox & Lawless, 2017, s. 2-8; Putnam & Skocpol, 2018). Çoğu kadın, Donald Trump seçildikten sonra hissettikleri kederle mücadele etmek üzere bir şeyler yapması gerektiğini hissediyordu; ne de olsa Trump kadınlara yönelik son derece saygısızca şeyler söylemişti. Çoğu kadar o kadar hiddetlenmişti ki çok sayıda kadın siyasete adaylıklarını koymak veya Washington'daki 2017 Kadın Yürüyüşüne katılmak

gerektiğini düşünmüştü (Fox & Lawless, 2017). Çoğu kadın, 2017 Kadın Yürüyüşü ardından kendi güçlerinin farkına vardı; devlet makamlarına aday olarak bu konuda bir şey yapmaya karar verdiler. Bu durumu, kadınlar ve kadınların 2016'dan bu yana siyasi katılımlarını nasıl bilhassa arttırdıkları üzerine olan sonraki bir bölümde daha çok tartışacağız. 2017 Kadın Yürüyüşü'nü ise bu bölümün devamında ele alacağız.

Trump yalnızca süper-liberal Demokratların ufak bir grubunu siyaseten etkin olacak biçimde harekete geçirmede, seçimler sonrasında siyaseten daha etkin olan çok büyük bir Amerikalı grubu vardı. Kimileri Trump işte bu yolla “Amerika’yı Yeniden Büyük Yaptı” diyebilir; ne de olsa Amerikalıları siyaseti yanlarından gelip geçerken izlemektense sivil yaşamda etkin siyasi katılımcılar olmaya motive etmiş bulundu (Liu, 2017; Carpenter, 2017). Trump’ın ABD başkanlığını kazanmasının yarattığı duygular üzerine anketlere katılan çok sayıda kişi, Trump kazanınca dehşete düştüm, bunaldım diyerek duygularını tarif ediyor (Fox & Lawless, 2017). Çoğu kişi seçim sonrası duygularıyla mücadele etmeden, hiçbir şeyi değiştirmeden bunların öylece geçmesini bekleyemezdi, bu yüzden siyaseten etkin oldular. İnsanlar bu keder ve gururlarının zedelenmesi hissinin dışında, Trump’ın kadın hakları, göçmenlik ve iklime karşı şiddetli politikaları ile şimdiki ve gelecekteki yönetimde hak kaybına uğramaktan da korkuyorlardı (Clement & Jordan, 2018). Çok sayıda Demokrat insan Trump’ın büyük bir çoğunlukla kazanmadığını, her hareketini denetlediklerini, muhafazakâr ve şiddetli siyasalarını püskürtmek istediklerini Trump ve destekçilerinin bilsinler istiyorlardı. Donald Trump’a karşı protestolar yalnız başkana karşı değildi. Trump seçmenleri ve destekçileri, Trump başkanlığa adayken ve işadamıyken sebep olduğu tüm skandallara ve saygısızca şeye rağmen bu adamı seçmeye karar verdiklerinden ötürü, çoğu Amerikalının üzülüğünü bilsin diyeydi. Donald Trump’a karşı tüm bu protestolarda Donald Trump yönetimini destekleyen çok sayıdaki kişi de karşı

protestolar düzenliyordu. Bu protestolardaki her bir kişinin, kendi sorunlarına bağı olarak orada olmalarını haklı çıkaran kendi gerekçeleri ve inançları vardı. Bu belli siyasalar, sizi kişisel olarak etkiliyorsa veya sorunla kişisel bağınız varsa daha da çok anlamlı olabilir ve sizi siyasete dâhil olmaya motive edebilir.

2.1.1.2. Siyasal Sorunlar

Genelde insanlar kendi çağlarında siyasette oluşan her sorunla ilgili değillerdir, ne de olsa bunlardan çok sayıda olur. Bunun yerine insanlar anlayabilecekleri, önemsedikleri veya ilgilenebilecekleri bir veya iki sorunda uzmanlaşıp onlara odaklanmaya çalışırlar; bu duruma sorun siyaseti adı verilir (Han, 2009, s. 45). Son yönetimin kamu siyasetine getirdiği çok sayıdaki değişikliğin üzerine, çoğu kişi anladıkları tek bir soruna odaklanmayı tercih etti. Sorun siyaseti kamu modelinde, insanlar kamu siyaseti ile kişisel amaçları arasında bir bağ kurarlar; bu model insanların siyaseten her konuyla ilgilenmek yerine, genelde yalnızca önemsedikleri belli başlı birkaç sorunla ilgilenip bunlarda uzmanlaştıklarını varsayar (Han, 2009, s. 45-48). Bu, bir kişinin bir sorunla kişisel bağı yoksa bile, bu soruna dair ne olduğuna dayalı olarak, katılım motivasyonuna karar verebileceği anlamına gelir. Sorun siyasetindeki bir kişi bir konuya ilgi beslerse soruna yatırım yapmış veya kişisel kaygılarıyla siyasal sorun arasında bir bağ kurmuş, bu nedenle siyasete katılım motivasyonu hissetmiştir (Han, 2009, s. 48-53). İnsanlar kendi sorunlarını seçer, önemsedikleri tek bir sorundan ötürü siyasete katılım gösterebilirler. Örneğin, çoğu insan iklim yürüyüşü protestolarına katılıp kadın yürüyüşüne katılmadı; çünkü çevre sorunlarına kendilerini çok yakın hissetseler bile kadın hakları ile özel bir bağa sahip olmayabilirlerdi. Bu konu yerine en çok önemsedikleri sorunun iklim olduğunu hissediyorlardı. Belli bir soruna çok yakın olduğunu hisseden insanlar için sorun siyaseti

önemli bir motivasyon unsuru, hatta siyasete katılım tercihlerinin gerekçesi. Bir sorunun parçası olmak, bir kişinin kimliği için değerli olsa da o kişiyi bütünüyle tanımlamaz (Han, 2009, s. 54). Çoğu kişi tek bir konuya yatırım yapar; yani o sorun, yaşamlarının veya kişiliklerinin gerçek bir parçası olur. Başka kaygıları veya iştiğal ettikleri farklı bir şey olsa da bu sorunu önemli görürler. Bu yine de insanların bir sorunu önemsemelerine dair kuramlardan bir tanesidir. Buna karşın siyaseten her sorunla ilgili, çok sayıda soruna aynı önemi veren çok sayıda insan da mevcuttur.

Kişilerin kimliklerine, fikirlerine ve örtüşen sorunlara bağlı olarak çok sayıda sorunla motive olan çok sayıda kişi de mevcuttur. Fisher, Dow ve Ray tarafından yürütülen bir araştırma çalışmasında 2017 yılında başkent Washington'daki en büyük protestolara ve yürüyüşlere (örneğin, Kadın Yürüyüşü, İklim Yürüyüşü ve Siyah Yaşamları Önemlidir yürüyüşü) katılan kişiler arasında bir anket yapılmıştı (2017). 2015 protestolarına katılan çok sayıda kişinin, tek bir sorunla ilgili olmayıp çok sayıda sorunla ilgilendiklerini buldular; ancak her bir protestoda, bir yürüyüş katılımcısının motivasyonu genelde katıldığı yürüyüşe bağlıydı (Tarrow & Meyer, 2018, s. 459-462). Çok sayıda sorun önemli ve risk altında olduğundan, çok sayıda insan yalnızca bir sorun için değil, çok sayıda sorun için protestoya gereksinim duyuyordu. Bazen tehdit altında bir değil, çok sayıda sorun olduğunda, bu insanları protestoya veya herhangi bir tür siyasi katılıma daha da çok motive ediyor. Sorunlar bazen bir diğeri ile örtüşüp kesişiyor, çok sayıda insan toplumsal kimlikleri ile bağlı sorunlara daha da bağ kuruyorlar (Tarrow & Meyer, 2018, s. 459). Irk, sınıf, cinsiyet ve cinsel yönelim gibi toplumsal kimlikler çok sayıda insan için anlamlıdır, önceki bölümde bahsettiğimiz toplumsal kimlik kuramı gibi çok sayıda insanı katılıma tetikleyebilir. Bu tezde daha sonra belli kimliklerin siyasi katılımı meselesine gireceğiz. Gel gelelim başka tüm bağlara bakmaksızın, her art alandan çok sayıda farklı insan, tüm siyasi

sorunlara kişisel önem atfetmektedir. (Han, 2009, s. 70). Bazen bir kişinin sorunla bağının olup olmaması önemli değildir: İnsanlar bir konuyu önemseyip odaklanır; genelde hareketler de, siyasal sorunlar da insanların kim olduğuna, neye benzediğine, nereye ait olduğuna bakmaksızın onların kendi sorunlarını önemsemesini ister. Önemli olan tek şey, bir değişim sağlayacak kadar insanın sorunu önemsemesidir. İnsanlar yaygın olmayan, benzersiz çok sayıda farklı yoldan siyasetle ilgilenebilirler. Bazen insanların siyasetteki bir konu ile bağ kurmayı sağlayan kişisel, paylaşılan kimliğe bağlı veya duygusal gerekçeleri olabilir; özel bir bağdan veya kişisel bir gerekçeden ötürü bu onların sorunu olmuştur.

2.1.1.3. Duygusal/ Ahlaki Motivasyon Unsurları

Çoğu zaman denir ki motivasyonun anahtarı hep duygulardır, bu yüzden konuşmacılar tipik olarak duygulara erişmeyi denerler. 2016'dan beri, Trump'ın konuşmaları ve siyasalar ister olumsuz ister olumlu olsun çoğu insanın duygularına ulaştı. Duygular amaçların, sadakatin ve etkinliklerin öncelenmesinde elzem bir rol oynar (Han, 2009, s. 35). Bu yalnızca siyasal motivasyonla değil, yaşamlarımızdaki her şeyle ilgilidir. Duygular, çoğu insanın günlük rutinlerini ve eylemlerini gerçekleştirmede ana güdüleyicidir. Duygular çevremizdeki hangi sinyallerin görmezden gelineceği ve dikkat, özen ve eylem için önceleneceğini belirlemekten mesuldür; eylemek için eyleme gereksinimi hissetmeliyizdir (Han, 2009, s. 35-36). Çoğu Amerikalının siyasi davranış göstermeye başlamasını temsil eden hakikaten budur: Donald Trump başkan olana dek siyasette etkin olmaları veya hatta siyaseti gerçekten önemsemeleri gerektiğine dair bir sinyal karşılaşmamışlardı. Donald Trump'ın başkan olabileceği olgusunun gerçekleşmesi çok sayıdaki Amerikalı için bir uyanma ikazıydı. Bu sinyal ilerlemeci Demokratlar arasında çok sayıda şikâyete neden oldu. Siyasetten yakınma, hele de alışageldiğin dışında katılım

biçimleri söz konusu olduğunda, insanları siyasal katılım yolculuklarına iten şey olabiliyor (Campbell & Wolbrecht, 2018, s. 21). Alışagelmedik katılım biçimleri, oturma eylemleri protestolarından tutun, baştaki liderler veya hükümet üyelerine karşı diğer katılım biçimlerine kadar farklı yöntemleri içerebiliyor. İnsanlar siyasal iklim yüzünden haksızlığa uğradıklarını hissettiklerinde en çok dikkati çekebilecek, iktidar sahiplerini etkileyebilecek her yolla mücadeleye girişme itkisine sahip oluyorlar. Bazıları en temel amaçlarına ve değerlerine karşı bir şeyler gerçekleştiği veya asla gerçekleşeceğini düşünmedikleri bir eyleme girişildiğinde haksızlığa uğradıkları hissine kapılıyorlar. İnsanların ahlaki kanıları da önemli; kişi kendi ahlaki duruşu açısından ne kadar güçlü kanılara sahipse siyasal katılım olasılığı da o kadar büyüyor (Skitka, Hanson & Wisneski, 2016, s. 177). Duygusal tepkilerde ve duygularda kişisel değerlerin ve ahlakın rolü çok büyük, bu tepkilere ve duygulara içten daha büyük itki katıyor ki eyleme geçme ihtiyacı hissediyorlar. Her bir insanın ve haklarının özündeki ahlak ve değerler, kişisel özgürlükleri çok önemli gören Amerikalılar için kuvvetli motivasyon kaynaklarıdır. Amerikalıların çok derin ve kuvvetli ahlaki kanıları ve değerleri var, bu da Trump'a karşı büyük miktar siyasi tepki doğuruyor.

Ahlaki kanılar her insan için neredeyse her zaman çok duygusal unsurlar. Amerikalıların temel vatandaşlık haklarının ellerinden alınması Trump yönetimine hakkında çok sayıda Amerikalı için büyük bir motivasyon unsuru ve duyguları tetikleyici bir unsur. Bunun bir örneği Trump Amerika'da "Müslüman Yasağı"nı yürürlüğe sokunca gerçekleşti; çoğu insan bunun gerçekleşebileceğine akıllarına bile getirmemişti ama Trump başkan olur olmaz ABD Başkanı sıfatıyla yaptığı ilk işlerden bir tanesi buydu. Amerikalı Müslümanlar veya ABD'deki aile üyelerine ulaşmaya çalışan diğer kişiler için çok sayıda insan ahlaki kanılarını ve duygularını yansıttı. Çoğu Amerikalı duygularıyla hareket etti ve protesto etmeye, dilekçelere imza toplamaya, bu siyasadan etkilenen insanlara yardım

etmeye karar verdi. Hanson, Skitka ve Wisneski'nin yürüttüğü bir çalışma, ahlaki kanılardan ötürü gururun veya ahlaki kanılar gereği eyleme geçme yahut geçememenin büyük bir siyasi katılım motivasyon unsuru olduğunu buldu (Skitka vd., 2016, s. 186-187). Çoğu insan bu büyük ölçekteki siyasal kararların, tıpkı şimdi bizim geçmişe bakıp yaptığımız gibi, gelecekte insanlarca geriye bakıp değerlendirileceğini, gelecekteki insanların zamanında bu halkın bunun olmasına nasıl izin verildiğini merak edeceğini düşünüyor. Çoğu kişi için bugünkü olaylar yaşamlarının parçası; çoğu ya geçmişe dönüp keşke daha farklı bir şey yapsaydık diye iç geçirme korkusuyla ya da kendi etkileri ile daha iyiye yönelik bir değişim gerçekleştirilebileceği umuduyla eyleme geçmenin gerekli olduğunu hissediyor. Bu fikirler, olan biten her şeyin içerisine biraz naif düşünceler kalsa da çoğu insan için kendi ahlaklarına ve değerlerine karşı bir şey olduğunda siyasete katılma inancı geliştirmelerinde yaygın ve büyük motivasyon unsurları. Ahlaki kanılarımız hakkındaki duygular, insanlar için önemli uyarıcılar.

Çoğu kişi için onları siyasal davranmaya iten şey tümünden şoka uğramaları, olan bitene inanamamaları, duydukları keder ve mutsuzluktu. 2016 başkanlık seçiminin yarattığı dehşet ve şok duyguları siyasi kargaşayı başlattı (Putnam & Skocpol, 2018). Bu duyguları ister Demokrat isterse Cumhuriyetçi olsun ülkedeki neredeyse herkes hissetti. İnsanlar, o gün ülkede oluşan tüm o duygular yüzünden, seçimden bir gün sonra nasıl davranacaklarını bilemediler. Amerika Üniversitesi'nin düzenlediği bir ankete göre Demokratların yüzde 65'i, Cumhuriyetçilerin yüzde onu dehşete düşmüşken; Trump'ın ABD başkanlığı zaferi yüzünden Demokratların yüzde 51'i, hatta Cumhuriyetçilerin yüzde dördü kızgındı (Fox & Lawless, 2017). Bu kuvvetli duygular, çok sayıda kişiyi eyleme, hatta ABD siyasi sistemini düzeltmek için siyasete atılmayı düşünmeye sevk etti. Bunlar karşısında hiçbir şey yapmadan durulamayacak duygular; insanlar bu duygular yüzünden bir şeyler yapmak

zorunda olduklarını hissetiler. Duygular insanlara ancak ve ancak eylemin kişisel ilgi, önem veya değer taşıması halinde hangi eyleme girişeceklerini açık kılar; ne var ki bu, tüm toplum ve tüm ulus için bir eylemin gerekli olması inancından ayrı olabilir (Han, 2009, s. 38). Bir kişi bir şeyin kendileri için duygusal anlam taşıdığını hissetmese bile, durumun duygusal yanından ötürü, ulusun kalanının başına gelenleri onaylamadığından eyleme geçme gereğine inanabilir. Bu durum da bizi özgeci oy kullanma kuramına veya çoğu kişinin başkalarına yararından ötürü oy kullanarak veya eyleme geçerek siyasi katılımında bulunmasına götürür. Çoğu kişi, duyguları veya ahlakları yoluyla çevrelerindeki onlara çok yakın insanların başına gelenleri onaylayamayacakları kanaatine varırlar. Çoğu kişinin çevresinde bu siyasaların bazıları ile kişisel etkilenebilecek aileleri, dostları veya topluluktaki başka insanlar mevcuttur ve bu durum üzerine eyleme geçmeyi gerekli görürler.

2.1.1.4. Kişisel Sorunlar

Bir siyasetçi veya siyasal bir sorun Amerika'da özgürce yaşama saldırıya yahut sizin veya ailenizin özgürce yaşama becerisini olumsuz etkilese bu kişisel bir soruna dönüşür. Bir sorun ister aileniz ister dostlar isterse topluluk üyeleri düzeyinde kişisel etki yapmaya başladı mı insanların bir soruna dâhli daha muhtemel olur. Bazı siyasetçiler Amerika'da terör saldırılarını düzenleyenlerin yalnızca belli bir dini grup olduğuna inanınca, çoğu kişi bunu kişisel algılayıp 2016 başkanlık kampanyasına dâhil olmaları gerektiğini hissetti. Orlando'da gece kulübündeki silahlı saldırının ardından Trump Müslümanları teröristleri yataklık yapmakla suçlayınca, Amerikalı Müslümanlar 2016 başkanlık kampanyasına yoğun katılım gösterdiler (Samuels, 2016). Çoğu Amerikalı Müslüman Clinton ve Saunders'ın mitinglerine katılmaya başladı ve camiler Donald Trump'ın kişisel saldırılarına

yanıt vermek amacı ile seçmen kayıt kampanyalı yürütmeye başladı (Samuels, 2016). Çoğu Amerikalı Müslüman, Trump'ın onlara saldırıp haklarında yanlış bilgi yaymaya başlamasında sonra ulusal siyasete daha çok katılmaya yöreklendiklerini söylüyordu (Samuels, 2016). İnsanlar, bir siyasetçinin seçimi kazanıp haklarını ellerinden alma tehdidine karşı mücadele için siyasete dâhil olma gereğini hissediyor olabilirler. Donald Trump Müslümanlara saldırmaya başladıktan sonra Amerika'da yayılan bir görüşe göre, şayet şimdi Müslümanların peşine düşüyorsa belki sırada Yahudiler veya Katolikler olabilir. İnsanlar Trump'ın yalnızca çok ufak bir dini gruba saldırmasının tüm Amerikalılarca kişisel algılaması gerektiği mesajını yaymaya çalışıyorlardı. Siyasetin her makamına aday olmuş kudretli siyasetçilere karşı mücadelenin tek yolu siyasi katılımdır. Bu kişiler oy kullanarak ve protestolar düzenleyerek mücadele etme haricinde bir seçenekleri kalmadığını hissettiler.

2.1.2. Önceki Yıllardaki Motivasyonlarla Kıyaslama

2.1.2.1. Başkan Normlarının Kırılması Motivasyonu

Daha önce görevdeki hiçbir ABD başkanı veya hiçbir başkan adayı siyasal kampanya sırasında ve ABD Başkanı olarak bu kadar çok sayıda normu kırmamıştı. Bir kişi asırlık gelenekleri çiğnemeye karar verdi mi çok sayıda insan büyük ölçüde, üzüntüyle tepki verecektir. Bu tip gelenekler 21. Yüzyıl öncesine dek son derece yaygındı. Bu saldırılar bir örnek, Trump'ın tek bir dini, yani İslam'ı hedef göstermesinde görülebilir. Bu durum çok geniş bir siyasi tepkiyi ve eylemi doğurdu; hem de yalnızca sıradan insanlar arasında değil, Müslüman Amerikalılar ve yurtdışındaki Müslümanlarda da. ABD Kongresi'ne seçilen ilk Müslüman kongre üyesi Keith Ellison, "Müslüman karşıtı retorik, ülkenin her yerindeki Müslüman Amerikalıları daha önce emsali görülmemiş biçimde

siyasi süreçte yer almaya motive ediyor,” diyordu (Khan, 2016). Bu, ABD nüfusun ufak bir yüzdesini oluştursalar da siyasete katılmaya karar veren Amerikalı Müslümanlar için büyük bir sıçramaydı; zira seslerinin Amerikalı liderler arasında da duyulması gerektiğini fark etmişlerdi. Amerikalı bir Müslüman olan Dilawar Jaulikar, “Bu seçimde en büyük motivasyonum Trump’ın başkan olmasını engellemek,” diyecekti (Samuels, 2017). Bu daha önce var olmayan, büyük bir motivasyon unsuruydu. ABD’li bir devlet görevlisinin ABD’deki ufak bir dini cemaate karşı bu radikal siyasaları dile getirip önermesi, çok sayıda Amerikalı Müslüman için yeni ve onları şoka uğratmış bir motivasyon unsuruydu. Özellikle daha ufak insan gruplarınca çok sayıda hareket yaratılmıştı ki bu konuya biraz sonra geleceğiz.

Donald Trump özgür basına saldırarak bir normu daha kırdı, çok sayıda Amerikalıyı büyük kurumsal haber istasyonunun inanırlığından şüphe ettirdi. Trump mitinglerinde çoğu kez CNN (Cable News Network) haber kanalının ve The New York Times gazetesinin kendisi, kampanyası ve yönetimi hakkında durmadan yalanlar yaydığından bahsetti. CNN’i küçük düşürücü tweetler paylaştı ve bazen The New York Times muhabirlerinin basın açıklaması toplantılarına katılmalarına izin vermedi. Bu daha önce hiçbir Amerika başkanı tarafınca yapılmamıştı ve Amerikalıları öfkелendirdi. Anayasa’nın ilk maddesinde yer alan ifade özgürlüğü, Amerika halkının gözünde en önemli haklardan birisidir. Dahası, Trump “Sahte Haber” terimini yayıp, beğenmediği haber ajanslarından bahsederken bu terimi kullandı. Bu saldırılar sağlam bir temele dayanmadığı gibi, çoğu kişinin Trump’ın başkanlığa uygun olmadığını sorgulamasına yol açtı. Yine bu durum çok sayıda Amerikalıyı mutsuz etti, onlara Trump’ın Beyaz Saray’da olmaması için protestolar düzenlemeyi istetti.

ABD'nin Demokrat Partisi'nin yürüttüğü ilerlemeci gündeme de bir saldırı oldu. Barack Obama, Amerika için hayli ilerlemeci bir lider olmuştu. Eşcinsel evliliklerin yasal kılınmasına yardım etmiş, ilk Amerika kamu sağlığı planının senatodan geçmesini sağlamış, Anayasa Mahkemesi'ne sol eğilimli hâkimleri atamış ve silahlara kısıtlama getirilmesi ile kadın sağlığının tüm Amerikalılar için bir hak olması gibi çok sayıda diğer ilerlemeci siyasa için girişimde bulunmuştu. Donald Trump başkan olduğunda tam tersi siyasaları güttü. İlerlemeci gündem için sütliman bir denizde sekiz yıl ilerlendikten sonra, bir kişinin ters istikamete yol açması çok sayıda Amerikalı Demokrat ve genç için şaşkınlık vericiydi. Donald Trump, Obama'nın başkanlık kararnamelerinin çoğunu tersine döndürmeye çalıştığı gibi, bizzat Barack Obama'nın siyasaları olarak bilinen (örneğin "Obamacare", yahut Obama'nın sağlık bakım siyasası) siyasaları da tersine çevirmeye çalıştı. Bu durum, Demokrat Parti'deki en büyük gruplar olan genç insanların, kadınların ve azınlıkların motivasyonlarında büyük bir değişime yol açtı. Zira Amerika siyasetindeki, ilerlemeci siyaset politikası normu kırılmıştı.

Kırılan bir diğer norm da ABD Başkanı'nın böylesine kişisel biçimde, belli kişileri küçük düşürmek veya günlük haberler üzerine yorum yapmak amacıyla sosyal medyayı kullanmamasıydı. Obama ve diğer başkan adayları sosyal medyayı resmi videoları, ilanları ve resimleri yaymak için kullanmıştı. Ancak Trump, sosyal medyayı kişisel amaçlarla kullanıyor, Twitter'da yayınladıkları doğrudan zihninden geçen, bazen yazım yanlışları içeren, hatalı ve düpedüz kaba görüşlerdi; yani resmi görüşler değildi (Keith, 2016). Bu, sosyal medya aracılığı ile insanlara ulaşmada yeni bir başkanlık yöntemi. Yeni çünkü Obama öncesindeki hiçbir ABD başkanı büyük insan gruplarına ulaşmak için sosyal medya kullanmamıştı (Keith, 2016). Amerika'da sosyal medya gitgide popülerleştikçe çok sayıda insana ulaşmada ücretsiz ve kolay bir yöntem addedildi; hızlıydı, arada olguları

değiştirecek veya kendi bakış açısını katacak muhabir veya haber medyası yoktu. Trump bundan yeni bir yolla faydalanmaya karar verdi. Bu yeni norm, daha çok sayıda Amerikalının Trump'ın tavrına, nezaketsizliğine ve gayri resmîliğine kızmasını sağladı.

Burada bahsi geçebilecek çok sayıda başka başkanlık normu mevcut ama bu liste uzayıp gidebilir. Trump'ın kırdığı bir diğer normsa her zaman eksiksiz doğrunun söylenmesi. Trump yarı doğrulardan veya “alternatif gerçekler”den bahsetmesi ile maruf oldu. Amerikan Başkanı'nın sürekli yalan söylemesi ve bunun bir yankı doğurmaması da yeni bir şey. Trump'ın kırdığı bu norm da Amerikan halkıyla başkan arasındaki güven ilişkisi; başkanın her zamanın doğruyu söylediğine olan inanç. Trump bir keresinde aşıların nasıl Otizm hastalığına yol açtığı hakkında bir tweet bile paylaştı ki bu tamamen yanlış. Yukarıda belirtilen normlar, ABD kamusunun en çok fark ettiği, onları en çok fark ettiren ve bu yüzden onları siyasi davranmaya iten normlar. Haksızlığa uğramışlık hissettiren bu küçük küçük olaylar çok sayıda Amerikalıyı Trump'a karşı motive etti; çünkü ABD başkanlığı kurumuna hürmeten, saygı duygusuna sahip her kişinin riayet edeceği bu normları kıracak bir kişiye saygı duymuyorlardı. Bu da bir başka değişime tekabül ediyor; zira çok sayıda Amerikan başkanı da bunu yapmışsa da hiçbiri meseleyi Donald Trump kadar öteye götürmemişti. Örneğin, Obama adet olan siyah takım elbise yerine, taba rengi bir takım elbise giymişti. Yahut Bill Clinton Beyaz Saray'da evlilik dışı bir ilişki yaşamıştı. Başkanlar daha önce tüm bu normları kırsa da Trump norm kırıcılığı öyle bir seviyeye getirdi ki çok sayıda Amerikalıyı ona karşı olmaya, normallikten çıkararak bu olaylar karşısında siyaseten etkin olmaya motive etti.

2.1.2.2. Diğer Genel Motivasyonlar

Yukarıda belirtilen motivasyon unsurlarına ek olarak her zaman mevcut olan, insanların siyasette yer almalarına gerekçe teşkil edecek çok sayıda genel siyasi motivasyon unsuru mevcut. Kişisel motivasyon unsurlarını anlamının bir başka yolu, bunların genel kişisel kazançlar olarak değerlendirilmesi. Bu kazançlarsa muhtemel para kazanma imkânından, toplumsal yarara ve siyasi katılım etkinlikleri ile kişisel tatmine kadar uzanıyor. Diğer tim motivasyonlarsa gerçekte 2016'dan günümüze halk için siyasi motivasyon unsurları ile ilgili; ama burada bahsedilenler genel siyasi motivasyon unsurları. Bahsedilecekler yine kuram bölümümüzdeki rasyonel tercih kuramındaki bencilce yararlı ilintili. Gerçi J. Q. Wilson bunları kişinin siyasete katılmadaki “maddi” [“material”], “dayanışım” [“solidary”], “amaçsal” [“purposive”] gerekçeleri olarak sınıflandırmaktadır (Han, 2009, s. 30). Bazı kişiler daha düşük vergiler veya bir iş gibi maddi veya mali kazançlardan ötürü siyasete katılır ki buna “maddi” gerekçeler adı verilir (Han, 2009, s. 30). Bazı kişilerse siyasete başka kişilerle etkileşim için katılabilirler, başkaları ile etkileşimle yarar sağlar veya topluluklarında artan statüye sahip olurlar ki buna “dayanışım” gerekçeleri adı verilir. Yahut diğerleri ise vatandaşlık görevlerini veya bir vatandaş olarak amaçlarını yerine getirerek, kendilerine fayda sağlayabilir ki buna “amaçsal” gerekçeler adı verilir (Han, 2009, s. 30). Bu tanımlar yine kurum bölümündekilere çok benzerdir, yine de bir bireyin siyasete katılımı edindiği çok sayıda iç faydaları ele almaktadır. Bu aynı zamanda bu katılımı sağlayan kişilerin kendilerine yardım edeceğini düşünen çok sayıda kişi için kişisel bir motivasyon unsurudur. Bunlar yine 2016'dan itibaren siyasete katılan kişilerin diğer motivasyon unsurları ile beraber oluşabilecek motivasyon unsurlarından bazılarıdır. Herkesin, kişisel kazançtan duygusal gerekçelere siyaseten etkin olmaya başlamada kendi sebepleri vardır; listelenebilecek daha

çok sebep mevcuttur. Ne var ki şunu hatırlamak önemlidir: Trump başkan olmamış, bu davranışları göstermemiş, bunları söylememiş bile olsa çok sayıda insan yine de siyasete katılım gösterecektir.

Çok sayıda birey başkanın kim olduğu, hangi siyasaları güttüğüne bakılmaksızın hep siyasetle ve devlet işleri ile ilgili, hep siyaseten etkin olmuş olabilir. Siyasette etkin kişiler, siyasetle ilgilenenlerin siyasete genel ilgilerinden, bilgilerinden ve siyasete tesir edebilecekleri hissinden ötürü belli bir derecede “siyasallaşma” yaşarlar (Han, 2009, s. 14). Bu kişiler, çoktan özden bir siyasal ilgi ve kimlik sahibi olmuş, tüm yaşamları boyunca siyasal katılımda rol almış olabilirler. Bu türden kişiler belki de kimin başkan olduğu veya hangi partinin Kongre’ye hükmettiği arasında bir fark görmeyebilir, kendi düşünceleri ve hakları açısından daha eşit haklar için durmaksızın mücadele edebilirler. Bunun son iki yılla hiçbir alakası yoktur; hep böyle insanlar mevcuttur; zira siyasal bilimler ve siyasetler küresel ölçekte yaygın olup 2016 öncesinde de, sonrasında da çok sayıda kişi siyasetle ilgilidir. Bu insanların çoğu genelde siyasetin olağan bir konu olduğu bir çevrede, siyasetin hep ailenin parçası olduğu bir biçimde büyümüşlerdir. Siyasallaşmış kişiler katılma iç motivasyon duyup, aile, dostlar veya meslek gereği de dış motivasyonla karşılaşır. Güncel olaylarla, kişilerin duygularıyla veya “siyasallaşma” düzeyleri ile ilgili olmayan, büyük sayıda insana yardım şansı ile oluşan başka motivasyon unsurları da vardır.

Bazı insanlarsa siyasetin tek seferde çok sayıda farklı insana yardım sağlayabileceği olgusu ile motive olurlar. Hanson, Skitka ve Wisneski tarafından yürütülen bir çalışmada, insanların bazı kolektif faydaların zararlarından ziyade, toplumun geneline olumlu kolektif faydaları ile motive olduklarını bulmuştur (Skitka vd., 2016, s. 184). Bu bulgu da özgecilik çalışmalarına ulaştırır bizi; yani, insanların toplumun genel çıkarının en önemlisi olduğuna

dair inancına, kolektif çıkarın faydalarını paylaşan herkes adına siyasete katılmak gerektiği düşüncesine. Bu çalışmanın gösterdiği bir diğer şey de kişilerin kolektif faydaların olumsuz sonuçlarından ziyade, katılımın olumlu sonuçlarıyla motive oldukları. Herkes faydaları paylaşabilse, vergilerini indirtebilse veya herhangi bir iyi şey sağlasa insanlar da katılmak isteyecektir. Haklarınızı veya kolektif faydaları kaybetmenin korkusu ve olumsuz etkisinden ziyade, siyasete katılımın olumlu faydaları aktivizmi daha çok kışkırtıyor gibi. Bu ilginç zira Donald Trump insanları refah düzeylerini yahut bu ülkede yaşama haklarını kaybedecekleri yönünde korkutmakta çok iyi; ama yine de çok sayıda insan bir protestoya katılıyor veya başka tür bir siyasi katılım gösteriyor. Yine de çok sayıda insan siyasi katılımında bulunuyor, 2016 yılından beri Amerika’da olan çok sayıdaki olumsuz şeye karşı yürüyüşlere, mitinglere ve protestolara katılmaya hevesleniyor. Tüm bu protestonun amacı, Amerika’da olumsuz şeylerin olmasını engellemek. Ve 2016 seçimlerinden bu yana çok sayıda protesto gerçekleşti.

2.2. Siyasi Hareketler / Protestolar

2.2.1. 2016’den itibaren Siyasi Hareketler/ Protestolar

2016’dan itibaren küçük ve büyük ölçekte çok sayıda siyasal hareket ve protesto gerçekleşti. Bunların çoğu büyükken, bir kısmı ufaktı; bir kısmı ise 2016’dan önce başlamış hareketlerdi. Bazı hareketlerin üzerinden geçip 2016 öncesi ve sonrasını kıyaslayacağız. Bugünün ve 20. Yüzyıl’ın sonları arasındaki farklara bakınca, Amerika’nın bir nebze değiştiği görülüyor. Her birinin nasıl başladığını, hangi sorunu veya problemi protesto edip bunlar hakkında farkındalığı arttırmaya çalıştıklarını tartışmak önemlidir. Ayrıca protesto katılımcı sayılarının yalnızca tahmine dayalı olduklarını da belirtmek gerekir; çünkü bir protesto, yürüyüş veya harekete kaç kişinin katıldığına dair kesin rakamlarla

ölçüm yapmak son derece zordur. Bu yüzden bu hareketler için sayılar yalnızca büyük tahminlerdir; çünkü bu büyük alanlarda tam olarak kaç kişinin olduğunu, kimin karşıt protestocu kiminse yalnızca gözlemci olduğunu anlayıp çözmek zordur. Özellikle drone'ların icadından veya çevrimiçi sosyal medyadan önce kaç kişinin bu hareketlere katıldığını kaydetmek zor olduğundan, bu bölümde verilen rakamların tümünü ihtiyat kaydıyla kabul etmek gerekir.

Son birkaç yıl içerisinde siyasal katılımında bir fark gözlemlendi. Bunu ortaya koyan çok sayıda çalışmanın yanı sıra yalnızca protesto büyüklüklerini veren çalışma da var; 2017 Kadın Yürüyüşü ulusal/uluslararası ölçekte düzenlenen en büyük katılımcı sayısına sahip protestoydu. 2018 Yaşamlarımız İçin Yürüyüş ise tüm Amerikan tarihinde belki de ikinci büyüklükte protestoydu (muhtemelen sebebi sosyal medya ve internetti) (Chenoweth & Pressman, 2017). Yalnızca bu protestolar bile, çok sayıda kişiyi protestoların başarısını, Amerikan kamuoyunun ne kadar motive olduğunu görünce devam etmeyi isteterek bir hareket başlattı. Çok sayıda Amerikalı, diğer Amerikalıların ne kadar motive olduklarını görünce kendisinin de dâhil olmasının gereğine karar verip bu hareketlerden bir tanesine katıldı. Washington Post gazetesince yürütülen bir araştırmaya göre, 2016'nın başından itibaren tüm erişkinlerin yüzde onu Trump'a tepki olarak bir mitinge veya protestoya katıldıklarını söylediler. Siyasi toplantıya katılanların yarısı en azından bir nebze Trump tarafından motive olmuşlardı (Clement & Jordan, 2018). Bu sonuçların üzerine Trump'ın tüm bu siyasi eylemi başlatan gerçek değişken olduğunu görebiliriz. Dahası insanlar için bu son iki yılın, ömürlerinin kalanından farklı olduğuna karar vermelerinde en büyük sebeplerden bir tanesini Trump'ın teşkil ettiği de ortada. 2016'nın başından itibaren bir protestoya veya siyasi mitinge katılan beş Amerikalıdan neredeyse biri, yani yüzde 19'u daha önce hiçbir tür siyasi toplantıya katılmamıştı (Clement & Jordan, 2018). Bu gerçekten

son iki yılda siyasi katılımında hakiki bir fark olduğunu göstermekte. Daha önce bunu yapmayan çok sayıda insan, bir harekete katılmıştı. Yukarıda bahsi geçen motivasyon unsurları gerçekten çok sayıda Amerikalının görmezden gelemeyeceği bir itki yaratmıştı. Yukarıda belirtilen motivasyonların çoğu da son iki yıldaki yeni motivasyonlardı; yani insanlar, bu siyasa değişimlerinden, başkanlık eylemlerinden ve yarattığı şoktan ötürü, son iki yıl içerisinde daha önce hiç davranmadıkları gibi davranmaya başlamışlardı.

2.2.1.1. Kadın Yürüyüşü

İlk ve en büyük yürüyüş, Donald Trump başkan olduktan bir gün sonra, 21 Ocak 2017'de gerçekleşti. En büyük yürüyüş başkent Washington'daydı ama 50 eyaletin tümünde, İran'dan Güney Kore, Zimbabve hatta Antarktika'ya kadar 32 ülkede yürüyüş vardı ve dünya genelindeki tahmini sayımlara göre 3,2 milyon insan bunlara katılmıştı (Przybyla & Schoulten, 2017). Bu etkinliğin misyonu ve amacı kişiden kişiye değişse de kadın yürüyüşünün resmi websitesinde ifade edilen amaç şöyleydi: “farklı kadın gruplarının ve topluluklarının siyasi gücüne dönüşüm ve toplumsal değişim yaratmak üzere yön vermek,” (Women's March, 2019). Adından da anlaşılacağı üzere, bu kişilerin uğruna mücadele ettikleri en büyük inanç ve amaç kadın haklarıydı; çoğunun kadın haklarına dair görüşleri arasında büyük farklılıklar olsa bile yine de kadın haklarına inanıyorlardı. Kadın Yürüyüş websitesinde ifade ettikleri üzerine kadına şiddete son verilmesi, üreme hakları, LGBTQIA hakları, işçi hakları, medeni haklar, engelli hakları, göçmen hakları ve çevresel adalet de dâhil olmak üzere, tüm kadınlar için eşit haklar istiyorlardı (Women's March, 2019). Bu geniş sorun yelpazesi Donald Trump'ın saygısız yapıdaki yorumlarınca güçlenmiş; Trump'un cinsel açıdan uygunsuz tutum ve davranışlarda bulunduğunu ifşa etmek üzere çok sayıda kadının öne çıkması da çok sayıda insanı bu kadarı yeter demek

üzere bir araya gelmek gerektiğine ikna etmişti (Women’s March, 2018). Hillary Clinton’un büyük bir partinin aday gösterdiği kadın aday olmasına rağmen kaybetmesi de çok sayıda kadının protesto etmesine bir başka gerekçeydi. Çoğu kişi Hillary Clinton’ın kazanmayı hak ettiğine; ama Amerika siyaseti ve haberciliğindeki cinsiyetçilik yüzünden bunun gerçekleşmediğine inanıyordu. Protestolar sırasında çok sayıda ünlü kişi ve aktivist “siyasal devrim” hakkında konuşarak, insanların ilerlemeci konular için daha fazla mücadele etmeleri gerektiğinde ısrar ettiler (Przybyla & Schoulten, 2017). İnanılmaz olan bir diğer konu da bu etkinliğin bütünüyle bir grupça veya ötekince desteklenmemesi, çok sayıda farklı insanın başkent Washington’a gelmek için kendi başlarına örgütlenmesi veya destek amacı ile kendi kentlerinde yürüyüşler örgütlemesiydi. Sanki Amerikalılar sırf Amerika tarihindeki bu anıtsal olayın bir parçası olmayı istiyorlardı ve katılımcılar gerçekten tarih yazdılar. Bu etkinlik yalnızca ABD’deki kadın haklarını etkilemedi, dünya çapındaki ülkelerde etki gösterdi. Bu yürüyüş ayrıca Donald Trump’a karşı mücadeleyi mümkün kıldı; zira çok sayıda kadının bu yürüyüşe katılmasıyla diğer protestocular da katılmaya yüreklenmiş ve kendi hareketlerini başlatabilmiş, çok sayıda kadın tek yürek olunca seslerinin duyulabileceğini hissetmişti. 2018 ve 2019 yürüyüşleri haricinde, her Ocak ayında başkent Washington’da bu etkinliğin yıldönümü de kutlanmaktadır. 2018 Yürüyüşü’ndeki katılım da ilk 2017 Kadın Yürüyüşü’ndeki katılımcı sayısına yakın veya benzer orandadır.

2.2.1.2. Yaşamlarımız İçin Yürüyüş

Amerika tarihinde Kadın Yürüyüşü’nden sonra en büyük ikinci yürüyüş gençlerin örgütlediği bir protesto olan Yaşamlarımız İçin Yürüyüş’tü. Bu yürüyüş 17 lise öğrencisinin ölmesi, en az 19 diğer öğrencinin yaralanması ile sonuçlanan bir liseye yönelik

silahlı saldırıdan sonra gerçekleşti (Chuck, Johnson & Siemaszko, 2017). Bu saldırıyı düzenleyen genç, Parkland, Florida'daki eski lisesine yarı-otomatik bir silahla saldırmıştı (Chuck vd., 2017). Parkland lisesindeki öğrenciler lisede canlarını yitiren öğrencilerin anısına bir şey yapmak, Amerika'daki bir okulda bir daha böylesine can kayıplı bir silahlı saldırı olmamasını sağlamak için bir şeyler yapmak istemiş, bu amaçla bu protestoyu ve hareketi yaratmışlardı. Websitelerinde belirttikleri üzere misyonları şuydu: “ülkenin her yerindeki genç insanların siyasi gücüne yaşamları koruyacak biçimde, silahla şiddeti önleyecek akla uygun siyasalar üretilmesi için mücadeleye yön vermek,” (“Mission & Story,” 2019). Bu gençler, Amerikalı çocuklara ve gençlerin bu harekete katılması için ısrar ediyorlardı; böylece erişkinler çocukları adına eyleme geçme ihtiyacı duyacaktı. Dahası hareketin olabildiğince ırklar-arası bir hareket olmasına çalışıyorlardı; zira silahlı şiddetten Amerika'daki tüm ırklar mustarıptı (Dockray, 2018). Daha sıkı silah denetim yasaları ve düzenlemeleri yapmak üzere hükümete çağrıda bulunuyorlardı. Ünlü kişiler Yaşamlarımız İçin Yürüyüş örgütüne destek verdiler ve çok sayıda Amerikalı bu dava için yürüyüşe katıldı. Yaşamlarımız İçin Yürüyüş, 24 Mart 2018'de, Cumartesi günü düzenlendi ve ABD'nin her yanından tahmini 1,25 milyon insan katıldı (Dockray, 2018). ABD'de 521 adet Yaşamlarımız İçin Yürüyüş gerçekleşirken, uluslararası 27 yürüyüş oldu (Dockray, 2018). Bu yürüyüşü düzenleyenler başka şeyler de önerdiler; örneğin, insanların seçmen kayıtlarını yaptırması, National Rifle Organization'dan (Ulusal Tüfek Örgütü; NRA) para alan siyasetçilerin çok sayıda gencin katılımıyla sandık yoluyla makamlarından edilmesine teşviki gibi (“Mission & Story”, 2019). Bu protestoyu örgütleyenler ayrıca Amerika'da okulu terk eylemleri de düzenlediler, Amerika'nın her yanından çok sayıda öğrenci buna katıldı ve Parkland lisesindeki silahlı saldırıdan yitirilen her can için bir dakika, yani 17

dakikalığına sınıfları terk ettiler. Bu protesto da bir harekete dönüşüp sonraki yıl, 2019'da da devam etti. Amerika'da gençlerin örgütlediği en başarılı hareketlerden bir tanesi oldu.

2.2.1.3. Bilim/ İklim Yürüyüşü

Yürüyüşü, Amerika'da 22 Nisan'da düzenlenen Dünya Günü'ne tekabül edecek biçimde, 2017'den, Trump'ın başkan oluşunun birkaç ay sonrasında beri, düzenlenmekte.

Websitelerinde belirtilen misyonları şöyle:

Bilim Yürüyüşü, insanın özgürlüğü ve refahı için bir kaide olan bilimin kuvvetle mali fon bulması ve kamuoyuna duyurulması gereğini savunur. Ortak çıkarları gözeten bilim için çağrıda bulunan bizler, çeşitlilik arz eden, parti tutmayan bir grup halinde bir araya geldik ve siyasi liderlerin ve siyasa yapıcılarının kamu çıkarı için kanıt temelli siyasalar yürütmesini talep ediyoruz. ("Advocating Science not Silence" ["Bilimi Savunun, Susmayı Değil,"], 2019)

Misyon beyanlarında özellikle iklim değişimi ve çevre korumanın yok edilmesine atıfta bulunuyor bu grup; zira başkan Trump, iklim değişimini dünyanın gerçek sorunu olduğuna inanmıyor, bunun gerçek bir sorun olduğunu ona göstermeye çalışan bilim insanlarının sahtekâr ve yalancı olduğuna inanıyor (Weisberger, 2017). Bu yürüyüşü örgütleyenler ayrıca yalnızca şu ya da bu partinin değil, gerçekten herkesin katılmasını isteyerek, bilimin sorunlarının tek bir partinin siyasetine ait olmadığını cidden vurguladılar. Ayrıca değerlerinin kanıtlara dayalı, kucaklayıcı, dönüştürücü ve uyumlu olduğunu belirttiler ("Advocating Science not Silence!", 2019). Ana amaçları bilimsel sorunlar (örneğin, iklim değişimi veya çocukların aşılınması) adına siyasal değişimi devreye sokmaktı. Bu protestoya ve yürüyüşe katılanların büyük kesimi bilim insanı veya bilim

savunucularıydı. Yaşamları boyunca bilim çalışan bu eğitilmiş kişiler, Donald Trump tarafından sahte ve yalancı ilan edilerek göz ardı edilmek istemiyorlardı. Çoğu bilim insanı yaşamlarını araştırmalarına ve davalarına adanmışken, Trump'ın somut bilimsel olgular karşısına nasıl böyle abes davranabildiğini anlamıyorlardı. Üstelik Trump, Çevre Koruma Ajansı'nın [Environmental Protection Agency] siyasetlerinde büyük ölçekte bütçe kesintisi teklifinde bulunmuş, hatta bilimsel olarak çeşitli kereler çürütülmüşse de aşılarda Otizm'e yol açtığını söylemişti (Weisberger, 2017). Bu etkinliği düzenlemeye karar veren üç bilim insanı ve aktivist, bilimle ilgili 170 farklı örgütün ortaklığını sağlamışlardı (Weisberger, 2017). Bu yürüyüşle aynı gün ve saatte, 50 eyalette ve yurtdışında, Avustralya, Yeni Zelanda ve Antartika kadar uzak ülkelerde bile, 480 kardeş yürüyüş düzenlendi (Weisberger, 2017). Bildirildiğine göre Chicago, Illinois'de neredeyse 40.000, New York'ta 20.000, başkent Washington'da ve San Francisco'da 15.000, Los Angeles'ta 12.000 ve St. Paul, Minnesota, San Jose, Kaliforniya ve Philadelphia'nın başkenti Philadelphia'da ise toplamda 10.000 kişi bu eylemlere katılım gösterdi (Leung & Perkins, t.y.) Amerika'nın her yerindeki pek çok diğer şehirde de her yıl çok sayıda insan protesto için bir araya geliyor. Muhtemelen ABD'de ve diğer ülkelerdeki kardeş yürüyüşlerde genelde yaklaşık bir milyon kişi protestolara katıldı. Çevre ve bilim, çok sayıda insanın siyaseten etkin olması için büyük motivasyon unsurları.

2.2.1.4. Seyahat Yasağı/ Göçmen Politikaları Protestoları

Trump'ın 27 Ocak 2017 tarihinde imzaladığı *Yabancı Teröristlerin ABD'ye Girişinden Ülkeyi Korumak* konulu Başkanlık Kararnamesi'nin [*Protecting the Nation from Foreign Terrorist Entry into the United States*] ya da diğer adıyla "Müslüman Yasağı"nın amacı, yabancı teröristlerin ABD'ye gelip suç işlemesine engel olmaktır

("Protecting the National From Foreign Terrorist Entry to the United States,"A 2017). Bu seyahat yasağı 60.000 vizenin iptal olmasına, yedi Müslüman ülkeden herkesin ikinci bir emre kadar havaalanında tutulmasına yol açtı (Hersher, 2017). New York, başkent Washington ve San Francisco gibi büyük şehirlerin havalimanlarında alıkonulan bu insanların bir avukatla ve aileleri ile görüşebilmeleri için, hemen çok sayıda protesto başladı (Newman, 2017). Bu başkanlık kararnamesini protesto etmek için ülkede bir hafta içerisinde genel toplamda 40'tan fazla protesto düzenlendi (Newman, 2017). İnsanlar bir başkan bunca insana nasıl bunu yapar diye yine şoka uğramışlardı. Çoğu, seyahat yasağına alınan tüm ülkelerin Müslüman olmasından ötürü, bunun halis muhlis dine dayalı bir ayrımcılık olmasından ötürü motive olmuşlardı. Amerikalı Müslümanlar da şoka uğramış, çoğu ailelerinden ayrı düşmüştü. Yeşil kart (kalıcı ikamet kartı) sahiplerinin bile ABD'ye girişleri reddedildi, bu ilk düzenleme çok sayıda insanı üzüp şaşırttı. Tek bir dine yönelik bu saldırı, Amerika halkında çok çeşitli duygular yarattı. Dahası bu başkanlık kararnamesi, Trump ABD başkanı olarak makama geçtikten sonraki iki hafta içerisinde çıkartılmıştı. Kimse onun böylesine büyük bir eyleme, bu kadar çabuk girişebilmesini beklemiyordu. Bu geniş kapsamlı yeni yasa, sırf farklı bir dine inanan farklı bir bölgeden oldukları için çok sayıda kişinin yaşamını değiştirdi. Protestocuların çoğu, Amerika'nın yaklaşık 250 yıl önce bile yüzde 100 göçmenden müteşekkil bir yer olduğundan bahsediyor, buna nasıl izin veririz diyordu. Bu yasak yaşayacak güvenli bir yer arayan, neredeyse hiçbiri terörist olmayan mültecileri hedefliyordu. Bu ırk ve din ayrımı çok sayıda Amerikalıyı protestolara katılmaya sevk etti. Bu yürüyüş ayrıca Amerika'nın göç politikası ile ilgiliydi: Amerika'ya göç etmeye çalışan insanlara çok sayıda saldırı olunca, Trump'ın göçmen politikalarına karşı buna benzer çok sayıda protesto da düzenlendi.

Trump, 2018 ve 2019 yazında, Amerika’da bulunma belgesi olmayan ve Amerika sınırını aşıp gelen ailelerin ayrılması ve farklı göçmen merkezlerine yerleştirilmesi yönünde bir başkanlık kararnamesi çıkarttı. Birkaç aylık bebeklerden ergenlere değişen yaşlardaki çocuklar ailelerinden ayrıldı. Austin, Teksas, Los Angeles gibi büyük şehirlerde protestoların yanı sıra bazı ufak şehirlerde de protestolar oldu. Sosyal medyada, haberlerde de hiddet sergilendi ve halk yasa yapıcıları bu konuda bir şeyler yapmaya teşvik etti. Çoğu kişi bazı ailelerin bir araya gelene dek aylarca ayrı tutulacağına inanamadı. Çok sayıda kişi göçmenlere yapılan bu muameleyi 2. Dünya Savaşı’nda Amerika’daki Japonlar için kurulan enterne kamplarına, bu Japon-Amerikalıların nasıl da devlet düşmanı muamelesi gördüklerine benzetti. BuysaDonald Trump’ın göçmen politikalarının, üzgün insanları bir araya getirmesine örneklerden yalnızca bir tanesi. Çoğu kimse bunu Amerika’daki Latino topluluklarına karşı bir ırkçılık olarak ele aldı; göçmenlikteki ırkçı politikalara karşı başka protestoların yanı sıra ABD ceza adalet sisteminde Afrikalı Amerikalılara yönelik tutuma karşı da çok sayıda protesto düzenlendi.

2.2.1.5. Siyah Yaşamları Önemlidir

Siyah Yaşamları Önemlidir (Black Lives Matter; BLM) protestoları Trump göreve gelmeden önce de düzenleniyordu; örgüt zamanla gelişmiş ve Trump döneminde çok sayıda zorlukla karşılaşmıştı. Siyah Yaşamları Önemlidir hareketi, Trayvon Martin adındaki silahsız siyah bir genç polis tarafından öldürülüp, öldüren polis hiçbir ceza almadan salıverilince başladı (“Herstory”, 2019). İlk başta 2012 yılında üç siyah aktivistin #BlackLivesMatter hashtag’iyle başlattığı çevrimiçi bir hareket projesiydi (“Herstory”, 2019; Sidner, 2015). Websitelerinde BLM’yi şöyle tanımlıyorlardı: “Siyah yaşamlarının sistemli ve kasıtlı ölümünün hedeflendiği bir dünyada, [BLM] ideolojik ve siyasi

müdahaledir. Siyah halkın insanlığının, bu topluma katkılarının ve ölümcül baskılara rağmen direncinin teyididir.” Bu örgütteki çok sayıda kişi polis reformunu, ceza adaleti reformunu, silahsız siyahların öldürülmemesini istiyor ve polis şiddetine karşı çıkıyordu. Hareket sosyal medya başladı, çok geçmeden gerçek yaşamdaki siyasal eylemle yayıldı. Ferguson’daki bir olayın, bir polis memurunun yine silahsız bir genci, Mike Brown’ı öldürmesinin ardından, çevrimdışı bir harekete, gerçek yaşamdaki harekete dönüşmüştü. Ferguson topluluğunda çok sayıdaki kişi, aynı yılın başında polislerce başka Afrikalı Amerikalıları da öldürmüş olmasından ötürü hiddetlendiler. Yerel polis memurlarına karşı Ferguson topluluğunda büyük ölçekli bir protesto/ayaklanma başlattılar. St. Louis ve Missouri’nin Ferguson’daki siyah toplulukları polis memurlarının gerekçesiz silahsız gençleri öldürmesi ve ceza çekmemelerinden ötürü ıstırap çekiyorlardı (“Herstory”, 2019). Bu protestolardan ve kamu huzurunu bozan eylemlerden doğan hareket gitgide yayıldı, ülkedeki çok farklı kentlerde örgütlendi, hatta bazı protestolar uluslararası da karşılık buldu.

Çoğu kişi bu grubun amacını yanlış anlayıp bu grubun tüm polis memurlarına karşı çıktığını, hatta onları öldürmeyi planladığını düşündü. Houston’daki BLM protestosunda BLM mitinginin güvenliği için görevlendirilmiş beş polis memuru, bir Afrikalı Amerikalı adam tarafından vurulup öldürülünce grup özellikle eleştiri yağmurlarına tutuldu (Hassan, 2016). BLM hareketinin bu kişi ile hiçbir bağı olmasa da BLM hareketinin itibarına bu olayla leke sürüldü ve polis memurlarının ölmesini isteyen bir örgüt olarak görüldü. Motivasyonları veya amaçları bu değildi, siyah Amerikalılar için adalet sağlanmasıydı. 2016 başkanlık kampanyaları sırasında adaylara sürekli BLM hareketi hakkındaki düşünceleri ve görüşleri soruldu; Demokrat parti adayları bu gruba anlayışla yaklaştı ama yeterli olmadı. Bernie Sanders ve Hillary Clinton’ın kampanya mitingleri birkaç BLM

protestoları ile bölündü. Ön seçimlerde Donald Trump'a bu grup sorulduğunda Trump, bu grubun polisleri öldürmesine karşı bir şeyler yapılması gerektiğini, bu gruplara "kanun ve nizam" ("law and order") getirmek istediğini belirtti (CBS News, 2016). Bir başkanlık münazarası sırasında Clinton ve Trump'a BLM sorulduğunda, Trump yine Amerika'nın iç şehirlerinde "kanun ve nizam" tesis etmek istediğini belirtti (Dávila, 2017). Clinton ise ırkçılıktan ne anladığını, ABD'nin toplumsal adalet sisteminde mündemiç önyargıyı anlattıktan sonra Afrikalı Amerikalı insanların yaşadığı zorluklardan bahsetti (Dávila, 2017). Her ikisi de bu konulardan bahsedip başkanlık adaylıkları sırasındaki konumlarından taviz vermediler (Dávila, 2017). BLM'yi örgütleyen çoğu kişi, her iki adaya da destek vermeyip başkanlık seçiminde tarafsızlıklarını korudular ve hiçbir seçimde bir partiden taraf olmamayı seçtiler. Gerçi Donald Trump seçildikten sonra bu durum BLM'yi örgütleyenlerini protesto hakkındaki fikirlerini değiştirmeye zorladı. Trump, protestolarda protestoculara karşı kullanılmak üzere yerel polislerin bomba atar ve süngü gibi askeri tarzda teçhizat sahibi olmalarına izin veren bir başkanlık kararnamesi imzaladı (McClain, 2017, s. 13). Bazı eyalet meclisleri araç sürücülerinin yolu kapayan protestoculara çarpmalarını yasal kılıyor, bu ise yalnızca kendi davaları için barışçıl protestolar düzenlemek isteyen protestoculara ve boykotçulara durumu daha da korkunç kılıyordu (McClain, 2017, s. 13). BLM kurucuları ve örgütleyicileri, mekânlarda sürekli protesto ve boykot düzenlemek yerine, yöntemlerini ve amaçlarını gerçekleştirme yollarını değiştirmeye karar verdiler.

Şimdi hareket tüm dünyaya 40 şube ile yayılmış, çok sayıda miting, boykot ve protesto düzenlemişti ("Herstory", 2019), Londra, Amsterdam, Vancouver ve Berlin gibi çok sayıda büyük kentte de Amerika kolluk kuvvetindeki polis şiddetine karşı BLM protestoları düzenleniyordu (Hassan, 2016). Amerika'daki BLM grupları hâlâ ufak protesto

ve boykot düzenlesemeler de hedeflerine ulaşmak için farklı taktiklere geçmeye karar verdiler. BLM'yi örgütleyenler, yerel hükümetler, yerel polis kuvvetleri ile çalışan kişileri ve kampanyaları da örgütlemeye karar verdi; bu kişiler yoluyla siyah adayların siyasette yer almasına, siyah seçmenlerin çıkıp oy kullanmasına, hareketlerinin daha iyi anlaşılması için yerel kolluk kuvvetlerle ilişki kurmaya çalıştılar. Dahası, göç gibi birkaç diğer siyasa ve sorun hakkında konum alıp Amerika'ya göç hakkında beyanatlarda bulundular (“BLM Stands Against Trump’s Policy Separating Children and Families” [“BLM Çocukları ve Aileleri Ayıran Turmp Siyasetine Karşı”], t.y.) Üstelik alt-sağ (alternatif sağ; “alt-right”) mitinglerinde ve protestolarında boy gösterip, beyaz ırkın üstünlüğünü savunan bu gruplara karşı protestolar düzenlediler (McClain, 2017, s. 16). Bu grup hâlâ hiçbir partiden taraf olmamayı tercih etse de insanları, siyah Amerikalıların hakları için örgütlenmeye ve mücadele etmeye motive ediyorlar ki bu çoğu Amerikalı için büyük bir siyasi motivasyon unsuru. Bu grup, Trump ve Trump yönetimi hükümetine göre dönüşüp uyum sağlamışsa da yalnızca onlar değil, Donald Trump’ı destekleyen gruplar gibi başka gruplar da aynı dönüşüm ve uyum sürecinden geçtiler.

2.2.1.6. Muhafazakâr Değerler Protestoları

Çoğu kişi Donald Trump başkanlık makamına oturduktan sonra yalnızca Liberallerin ve Demokratların siyasal katılımlarını arttırdığını düşünebilir; ancak siyasal yelpazenin her iki tarafı da giderek daha çok siyasete dâhil oluyordu. Sağı Birleştir [“Unite the Right”], 4 Mart Trump [“March 4 Trump”] ve Tüm Mitinglerin Anası (“Mother of all Rallies”; M.O.A.R.) gibi birkaç miting ve karşıt protesto gerçekleşti; ancak bunlar önceki birkaç yıla göre yine fazla sayıdadır. Bur protestoların hepsinin amaçları farklı olsa da hepsi Donald Trump’ın siyaseti ile aynı çizgidedir. Trump destekçilerinin Dahası yukarıda

listelenmiş protestolara karşı çok sayıda karşıt protestosu da gerçekleşmiş; Trump karşıtlarına, ufak gruplar halinde de olsa, onlara karşı insanlar, yani Trump'ı destekleyen insanlar olduğunu göstermişlerdir. Trump yanlısı mitinglerin daha büyük olanlarının her birini kısaca tartışacağız.

Sağı Birleştir protestoları daha baştan ihtilafliydi zira bu protestolar Neo-Naziler, Ku Klux Klan üyeleri ve beyaz milliyetçilerle örgütlenmişti. Bu kişiler de ilk başta İç Savaş'tan kalma heykellerin ve yadigârların kaldırılmasını isteyen çok sayıda kişiye öfkeyle bir araya gelmişlerdi (Lynch & Lambert, 2017). İfade özgürlüklerinin ABD'de zarar gördüğünü, silah sahibi olma haklarının davalarından bir tanesi olduğunu savunuyorlardı (Lynch & Lambert, 2017). Charlottesville, Virginia'da düzenledikleri ilk miting iyi sonuçlanmadı; çünkü bir karşıt protestocunun üzerinden bir araba geçti ve üzerinden araba geçen kişi öldü. Sonraki yıl başkent Washington'da bir tane daha miting düzenledilerse de geçen yılki mitingde bir kadın öldürüldüğünden, basından çok sayıda olumsuz tepki aldılar, katılım oranı da böylece yüksek olamadı. İç Savaş Konfederasyon anıtlarının indirilmesine karşı çok sayıda başka protesto da düzenlenmişti. Çoğu kişi Konfederasyon anıtlarının köleliği temsil ettiğini savunuyordu, ne de olsa İç Savaş sırasında savaşın en büyük gerekçelerinden bir tanesi, ABD'deki kölelikti. Ancak anıtların durmasını destekleyenlerden çoğu, bunun Amerikan tarihinin unutulmaması gereken, önemli bir parçası olduğunu söylüyordu.

Başkent Washington'da düzenlenen bir diğer büyük mitingin de adı Tüm Mitinglerin Anası'ydı ["Mother of All Rallies" veya M.O.A.R.]. Mitingi düzenleyenler websitelerinde misyonlarını şöyle tanımlıyorlardı (tezin yazım aşaması sonunda web sayfasının kaldırıldığı görülmüştür): "Gazileri ve ilk müdahale ekiplerini onurlandırırken

Amerikan ruhunu teşvikini ve onu kutlamayı amaçlayan, Amerikan yanlısı bir etkinlik". Dahası, websitelerinde 2020 yılında Trump'ın yeniden seçilmesine çalışacaklarını belirtiyor ve başkalarının da kendilerine katılmaları için çağrıda bulunuyorlardı ("M.O.A.R.", 2019). 2017 ve 2018 mitinglerinde birkaç yüzden fazla kişiyi toplayamamışlarsa da her Eylül ayında buluştukları gibi, bir keresinde BLM protestocuları tarafından müdahale de gördüler.

Amerika'nın pek çok şehrinde düzenlenen en büyük Trump yanlısı yürüyüş, 4 Mart Trump mitingleriydi; tek amacı da Donald Trump'a etrafında, Amerika vizyonunda birliği göstermekti (Stanglin & Alexander, 2017). Bu yürüyüşü düzenleyenler, Donald Trump'ın sürekli basınca ve Demokratik solca tahkikat altında olduğunu inanıyor ve Trump'a desteklerini göstermeyi amaçlıyorlardı. Bu miting Mart 2017'de düzenlenmiş, sonraki yıllarda devam etmemişse de Amerika'daki 50 farklı şehir düzenlenmişti ve en büyüğü de başkent Washington'da gerçekleşmişti. New York, Florida, Ohio, Tennessee ve Kaliforniya gibi çok sayıda şehirde bu mitinge büyük katılım oranları gözlemlenmişti (Stanglin & Alexander, 2017). Protestocular ve karşıt protestocular arasında söz dalaşı olsa da mitingleri örgütleyenler, mitingteki her şeyin barışçıl olmasını istiyorlardı (Stanglin & Alexander, 2017). Tüm bu protestolara ve mitinglere genelde çok sayıda kişi siyasi katılım gösterdi. Bu Trump yanlısı mitingler ve protestolar ise çok sayıda Amerikalının siyaseten etkin olmaya karar vermesinde başka bir gerekçedir.

2.2.2. Önceki Yıllarla Mukayese

Yukarıdaki yürüyüşlerin Amerika'da kendi türlerinde ilk olduklarını söylemek doğru değil. 2017 öncesinde Obama dönemi siyasetini, daha önceki dönemlerde de başka başkanların siyasetlerini protesto eden çok sayıda protesto oldu; ama 2017 sonrasındaki

fark, protestolardaki katılımcı sayısında ve protestoların sıklığındadır. Amerika tarihindeki en büyük üç protesto, 2017-2018 yılları arasında, bir milyondan fazla katılımcıyla gerçekleşmiştir. Bunlar 2017 Kadın Yürüyüşü, 2018 Yaşamlarımız İçin Yürüyüş ve 2017 Bilim Yürüyüşü'dür. 2017 öncesi protestolar internet ve sosyal medya çağından önce olduğundan, bu protestoların çok sayıda insana ulaşip bir araya getirmesi daha zordu. Ancak yine de 2000 öncesinde de ABD'nin en büyük protestolarından çoğu gerçekleşmiştir; örneğin, 1963'te Martin Luther King'in yaklaşık 250.000 kişiye seslendiği Washington Yürüyüşü gibi. 1969'daki Vietnam Savaşı karşıtı protestolara ise yaklaşık 500.000 kişi katılmıştır. 1982'de New York düzenlenen Nükleer Silah Karşıtı Yürüyüş'e ve 1993'te başkent Washington'da düzenlenen LGBTQ hakları yürüyüşlerine ise yaklaşık 800.000 – 1.000.000 kişi katılmıştır (Mays, 2017). Sosyal medya ve teknoloji bu tür etkinliklerin artmasına yaradığından, 20-50 yıl öncesine kıyasla haberin yayılması ile beraber, aynı gün ve saatte ülke çapında protestoların düzenlenmesinin bugün daha kolay olmasında şaşılacak bir şey yok. 2016 sonrasında siyasal protestolar basında daha çok yer alıyor, yalnızca başkent Washington ve New York gibi şehirlerle kısıtlı kalmayıp ABD'nin diğer büyük kentlerinin hepsine yayılıyor gibidir. Örneğin, sosyal medyadan beri yakın tarihteki büyük protestolardan bir tanesi, 2011 Wall Street'i İşgal Et hareketiydi ["Occupy Wall Street"]. Bugün alışık olduğumuz üzere 2017 protestolarına ve hareketlerine yazılı basında ve ana haber bültenlerinde yer verildiği kadar bu harekete çok fazla yer verilmemiştir (Randall, 2013). Bu hareketin basından ilgi görmemesinin çok farklı nedenleri olabilir; örneğin, protesto ettikleri sorun son derece ihtilaflydı ve kapitalizm karşıtıydı; ancak en azından yaklaşık 50.000 protestocu vardı ve Wall Street'i İşgal Et protestoları ABD'nin çok farklı şehirlerinde gerçekleşmişti. Wall Street'i İşgal Et Protestoları ve birkaç ufak protestonun yanı sıra 2000 yılından beri çok sayıda büyük

protesto olmamıştı. Bu da farklılıklardan bir tanesi; zira 2018-2018 yılları arasında bir anda çok sayıda büyük protesto oldu. Dolayısıyla geçmiş protestolarla günümüz protesto çağındakiler arasında böylesi farklar görüyoruz. Bahsi geçen protestolar ve öncülleri arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları tartışacağız.

2.2.2.1. Kadın Yürüyüşleri

Geçmişte ABD’de kadın hakları ve özgürlükleri ile ilgili çok değişik türlerde yürüyüşler olmuştu. Çoğu kez kadınlar başkent Washington ve New York şehrinde yürüyüşlerle haklarını sergilemek istemişlerdi. 26 Ağustos 1970’de New York şehri merkezinde 50.000 feminist kadın işgücünün eşit olmayan dağılımını protesto için yürümüştü (Cohen, 2015). Bu protestoya Eşitlik İçin Kadın Grevi Yürüyüşü adı verilmişti [“Women’s Strike for Equality March”] (Cohen, 2015). Gerçi bu da Amerika’daki en büyük kadın protestosu değildi. Kadınların seçme hakkını kazanmasından Eşitlik İçin Kadın Grevi Yürüyüşü’ne dek 50 yıl geçmişti ve kadınların seçme hakkını savunan hareketten bu yana kadın protestoları gerçekleşmemişti. 1913’teki kadınlara seçme hakkı hareketi yürüyüşüne 5.000 – 8.000 arası kadın katılmıştı (Gibson, 2011). Nisan 2004’te ise başkent Washington’ta, özellikle Başkan George W. Bush’un kürtaj karşıtı politikalarına karşı, kadınların üreme hakkına dair düzenlenen Kadınların Yaşamı İçin Yürüyüş’e (“March for Women’s Lives”) ise bir milyon kadın katılmıştı. Amerika’daki tüm kadınlar için eşit haklar sağlayacak anayasaya ek bir madde konulmasını talep eden, 1976-1980 arasında düzenlenen Eşit Haklar Anayasa Maddesi (“Equal Rights Amendment”) gibi başka hareketler de mevcuttu (Gibson, 2011). 2011’deki bir diğer büyük yürüyüş ise Fahişe Yürüyüşü (“Slutwalk”) adı verilen bir hareketti: Hareketin bu adı almasının nedeni, Toronto, Kanada’daki bir polis memurunun, bir kadın için “Madem cinsel tacize uğramak

istemiyordu, o zaman fahişe gibi giyinmeyecekti” demesiydi. Bu hareket, dünyanın büyük şehirlerindeki 50 farklı yürüyüşle gerçekleşse de dâhil olan katılımcı sayısı birkaç bini geçmiyordu (Gibson, 2011). Bunlar, ABD’de kadın haklarının ve feminist hareketin parçası olarak gerçekleşen, çok sayıda protestodan yalnızca birkaçıdır. Bu yürüyüşler özünde kadın haklarının aynı unsurları içirse de Mart 2017’de gerçekleşen Kadın Yürüyüşü, burada adı geçen diğer yürüyüşlere göre, hem ABD’de hem de dünyada daha çok yere yayılmış en büyük harekettir. Bununla beraber, 2018 ve 2019’da da Kadın Yürüyüşü yinelenmiş, bu da yürüyüşü gelenekselleştirmiş, hareketin/protestonun sürekliliğini sağlamıştır. Her halükarda, siyasetin veya ulusun mevcut durumu ne olursa olsun, Amerikan halkı için kadın haklarının önceliğini asla yitirmeyeceğini görmek mümkün.

2.2.2.2. Silah Denetimi Yasası Protestoları

Son birkaç yıla dek silahla şiddete karşı protestolar çok yaygın değilse de 2000 yılında Anneler Günü’nde, başkent Washington’da Bir Milyon Ana Yürüyüşü (“The Million Mom March”) adlı bir protestosu adlı bir protesto gerçekleşmişti (Gibson, 2011). Başkent Washington’da yaklaşık 750.000 kişi yürürken, ülkenin farklı yerlerinde 70 ayrı yürüyüş düzenlenmişti. Bu yürüyüş de Amerika tarihindeki en büyük ilk on yürüyüş arasında yer almaktadır. Yürüyüşün nedeni Amerika’daki silahlı şiddet ve daha sıkı silah denetimi yasası talebiydi (Gibson, 2011). Geniş ölçekte kaydedildiği ve bildirildiği kadarıyla silahlı şiddete karşı daha büyük bir protesto veya hareket gerçekleşmemiştir; 2018 Yaşamlarımız İçin Yürüyüş ve 2000 Bir Milyon Ana yürüyüşleri silahlı şiddete karşı birkaç yürüyüşten birer tanesidir. Bu iki yürüyüş, Amerika’nın büyük çoğunluğunun Amerika’da silah denetimi yasasının sıkılaştırılmasını istediğine dair, dönemin siyasetçilerine büyük ve kuvvetli bir beyanı niteliğindedir.

2.2.2.3. Çevre Protestoları

Çevresel değişim, çoğu kişinin Şu an olandan daha fazla özen gösterilmesi gerektiğini düşündüğü, hep ihtilafli bir konu olagelmıştır. Çevre için daha fazla eylemde bulunulması talebiyle yıllar içerisinde çok sayıda protesto düzenlenmiştir. Bunların en büyüklerinden bir tanesi New York şehrinde 21 Eylül 2014'te düzenlenen Halkın İklim Yürüyüşü'dür ("People's Climate March"). Bu yürüyüş, o hafta gerçekleşen Birleşmiş Milletler toplantısından, küresel ısınmaya karşı eylem siyaseti talebinde bulunuyordu (Foderaro, 2014). Yaklaşık 300.000 kişinin bu soruna kendilerini vakfettiklerini göstermek için amacıyla York şehrindeki yürüyüşe katıldıkları tahmin edilmektedir (Foderaro, 2014). Bu, Amerika'da gerçekleşen çok sayıdaki iklim değişimi veya küresel ısınma toplantılarından yahut protestolarından bir tanesidir. Protesto büyüklüğü itibarı ile bahsetmek gereken bir başka tür çevre protestosu da Haziran 1982'de New York Şehri'nin Central Park'ında düzenlenmiş, Soğuk Savaş dönemindeki dünyaya nükleer silahsızlanma çağrısında bulunulan protestodur (Barber, 2017). Bu protestoya yaklaşık bir milyon insanın katıldığı tahmin edilmektedir (Barber, 2017). Bu yürüyüş sırasında bir de Birleşmiş Milletler nükleer silahsızlanma üzerine bir toplantı düzenlenmekteydi (Montgomery, 1982). Bu yürüyüşü çevre protestosu olarak da, savaş karşıtı protesto olarak da sınıflamak mümkünse bile, yine de halk nükleer silahların eko-sisteme zarar vermemesini istediğinden çevresel bir eylemdir. Bu yürüyüş ABD tarihindeki en büyük protestolardan bir tanesi olarak bilinir. ABD'de diğer başka çevre yürüyüşleri olsa da hiçbiri 2014 Halkın İklim Yürüyüşü veya 1982 Nükleer Silah Karşıtı Yürüyüş kadar büyük değildi. Bu protestolar 2000'ler öncesinde de başarılı protestolar olduğuna ama 2000 yılından sonra çok az büyük protesto olduğuna kanıt teşkil etmektedir.

2.2.2.4. Göç Protestoları

Obama'nın başkanlığı sırasında iki milyondan fazla yasadışı göçmen sınır dışı edildi. Çok sayıda kişi Beyaz Saray'ın önünde bu duruma karşı gösterilerde bulundu. Bu göstericiler kendilerine #Not1MoreDeportation (#1KişiDahaSınırDışıEdilmesin) adını verdiler, alıkoyma merkezlerini kapatmaya çalıştılar, Amerika Birleşik Devletleri Göçmenlik ve Gümrük Muhafaza kurumuna (U.S. Immigration and Customs Enforcement; ICE) ise göçmen alıkoyma siyasetini değiştirmeye ve sınır dışı etmeye son verme çağrısında bulundular (Serrano, 2014). 5 Nisan 2014'te, yaklaşık 70 büyük ABD kentinde düzenlenen göç protestoları, adil olmayan göç yasalarını durdurmayı deniyordu ("About the Not1MoreDeportationCampaign," t.y.) Bu protestolar o kadar büyük değildi, belki de tüm ülkede yalnızca yaklaşık 100.000 kişi katılmıştı; ancak ufak da olsalar, Obama dönemi göç düzenlemelerine karşı birer protestoydular. Müslüman/Seyahat Yasağı protestosuna benzeler de #Not1moredeportation protestoları neredeyse basında hiç her almamışken, Müslüman Yasağı medyada çokça yer almıştı.

2.2.2.5. Siyah Hakları Yürüyüşleri

Afrika kökenli Amerikalıların hakları için çağrıda bulunmalarından, siyah Amerikalıları etkilemelerinden, Afrika kökenli Amerikalılardan müteşekkil büyük bir kalabalık gelmesinden mütevellit, 1990'ların Bir Milyon Erkek Yürüyüşü ("Million Man March") ve Bir Milyon Kadın Yürüyüşü ("Million Woman March") birbirlerine benzer iki büyük protestodur. Bu iki protesto belki de Amerikan tarihindeki en büyük protestolardır. İlki olarak gerçekleşen protesto, yani Bir Milyon Erkek Yürüyüşü, başkent Washington'da, 16 Ekim 1995'te düzenlenmiştir; amacı, siyah topluluğa eski gücünü ve canlılığını katıp siyah erkekleri bir araya getirmektir (Workneh, 2016). Tahminlere göre yürüyüşe 850.000

ila bir milyon arasında erkek katılmıştır, katılımcılardan bazılarına göre katılım gerekçeleri dini ve kişisel ilişkilerinde uzlaşma yakalamaktır (Workneh, 2016). Bu yürüyüş, Yurttaşlık Hakları (Civil Rights) hareketlerinden bu yana Amerika'daki en büyük ve ilk Afrika kökenli Amerikalı buluşmalarından birini teşkil eder. Bu protestoya Rosa Parks ve Maya Angelou gibi çok ünlü aktivistler katılmıştır (Workneh, 2016). Bir Milyon Kadın Yürüyüşü ise 25 Ekim 1997'de Philadelphia, Pennsylvania'da gerçekleşmiştir ("About Us", 2016). Amacı ABD'nin her yerindeki siyah topluluklarından sosyal, siyasi, ekonomik gelişmeyi ve gücü bir araya getirmek; Afrika kökenli kadın, çocuk ve erkekler arasında umut, birlik ve kardeşlik oluşturmaktır ("About Us", 2016). Bu da Amerika'daki büyük protestolardan birini teşkil eder, tahminlere göre 500.000 ila 2 milyon arası kadın bu protestoya katılmıştır (Mays, 2017). Bu protestolar, Afrikalı Amerikalıların hakları ve birliğini amaçladığından #BLM'ye benzese de çağrı mesajları açısından farklıdır; zira BLM hareketi Amerika'daki ceza adaleti sistemine adalet çağrısında bulunmaktadır. Her halükarda bu yürüyüşler ABD'ye Afrika kökenli Amerikalıların yaşamalarını iyileştirmeye çağrısını içermektedir.

2.2.2.6. Muhafazakâr Yürüyüşleri

Trump'ı destekleyen protestoların çoğu Trump göreve geldikten sonra gerçekleştiğinden kıyaslanacak pek bir şey olmasa da Trump öncesinde çok sayıda Obama karşıtı Çay Partisi ("Tea Party"] protestoları mevcuttu. Çay Partisi siyasi grubu 2009'da üç kere protesto düzenlemişti: 27 Şubat, 15 Nisan ve 12 Eylül ("Tax Day Tea Party", t.y.). ABD'nin çeşitli yerlerindeki toplam katılım, tahmini olarak her bir protestoda 300.000 civarındaydı ve Amerika'da 40 şehirde düzenlenmişti (Silver, 2009). Çay Partisi siyasi parti kurucuları ve protesto katılımcılarının çoğunun motivasyonları Obama karşıtlığıydı;

protestolardaki amaçları büyük hükümeti durdurmak, serbest pazar sistemini savunmaktı. Dahası yüksek vergilere karşı protestoda bulunuyorlardı; protestoculara göre “denetimden çıkan” hükümet, sağlık bakımı ve ekonomik teşvik programları gibi devlet programlarına para harcıyordu (Streitfeld & Hall, 2008). Bu kısmen muhafazakâr gündemle örtüşse de başkan desteklemeyi savunan diğer muhafazakâr protestolarla ilişkisi çok azdır. Daha güncel protestolar, hükümetin ekonomik siyasetinden ziyade ırk, gaziler ve Trump ile daha çok ilgilidir. Ancak bu yalnızca 2009 yılında birkaç ufak protesto olduğunu; 2017 ve 2018 yıllarında gördüğümüz ölçüde başka muhafazakâr protesto olmadığını kanıtlamaktadır.

Bahsedebileceğimiz çok sayıda protesto/hareket/motivasyon var ancak bunlar için yeterince yerimiz veya vaktimiz yok: Örneğin, petrol boru hattına karşı Standing Rock hareketi, yaşam yanlısı (kürtaj karşıtı) ve seçim yanlısı (kürtaj yanlısı) yürüyüşler, kampanya mitinglerindeki protestolar, toprak hakları protestoları, asgari ücret protestoları, hapisane protestoları... Liste uzayıp gitse de en büyük ve en çok katılım gösterilen yürüyüşler yukarıda listelenmiş durumda. Siyasi motivasyon konusunda da bahsedip listeye ekleyebileceğimiz çok sayıda motivasyon olsa da yalnızca 2016 başkanlık seçimleri ile 2017-2018 siyasi hareketlerine katkıda bulunan en büyük motivasyonları ele alacak kadar vakit var.

Siyasi motivasyonların kaynaklarını bilmek çok zor; acaba başkanın söylediklerine kişisel duygusal tepkilerden mi doğuyorlar yoksa BML hareketi gibi kişisel olarak ilişki kurulabilecek hareketler den mi kaynaklılar? Yine de 2016’dan beri önemli olan siyasi motivasyonlar bunlar. Dahası, Amerika’daki siyasi atmosferi değiştiren ve Amerika’da daha fazla siyasi değişimi ve eylemi üretenler de yine bunlar. Son iki yılda siyasi motivasyonlar daha yüksek, aynı biçimde ülke çapındaki büyük protestoların sayısı da arttı.

Amerika’da siyasi katılım için çok sayıda insan hangi motivasyondan kaynaklı olursa olsun
–Trump motivasyonundan tutun, kadınları hakları için mücadele amacıyla bir araya
gelinmesi fikrine dek– birçok motivasyonla el ele verdi.

3. BELLİ GRUPLARIN SEÇMEN KATILIM ORANLARI

Seçimler seçmenler hakkında çok şey söylüyor: Sonraki seçimde kime oy verecekler, hangi gruplar güçlenmiş hissetti, vatandaşlar şu anki yasa koyuculardan ne ölçüde memnun gibi. Seçimler, Amerika'nın temelindeki demokratik sistem için seçmenlerin paylarına düşeni yaptığı dönemler. Ara seçimler (iki başkanlık seçimi arasında her iki yılda bir düzenlenen seçimler) ise genelde oy kullanmada daha düşük katılım görüyor; çünkü başkanlık seçimleri kadar medyadan ilgi görmedikleri gibi, yalnızca Kongre düzeyinde, yerel seçimlerde oy kullanılıyor. Genelde seçmenlerin bilhassa yerel adaylar için haberlere dikkat etmesi, adaylar arasındaki farkları bulmak için çevrimiçi arama yapması veya yasa koyucuların çeşitli sorunlar hakkındaki görüşlerini duymak için siyasi bir etkinliğe katılması gerekiyor. Aynı şekilde, Demokrat ve Cumhuriyetçi partiler de genelde ara seçimlere daha az para ve vakit ayırıyorlar; ne de olsa her iki yılda bir düzenlenen ara seçimlerden ziyade, başkanlık seçimlerini kazanmak için daha çok para harcamayı yeğliyorlar. Amerika'da seçimler herkes için daha pahalı hale geldi, her bir seçim için çok fazla para ve vakit harcanması gerekiyor; ancak yine de ara seçimlere başkanlık seçimi yıllarından daha az para ayrılıyor. Yalnızca ara seçimlere odaklanmamın nedenlerinden biri de bu: Daha az para ve medya ilgisi gördüğünden Amerikan halkının ne hissedip ne düşündüğünü daha iyi gösteriyor. Trump öncesi ve sonrasını kıyaslamak için yalnızca 2014 ve 2018 ara seçimlerini kıyaslayıp bunlara odaklanacağız. İnceleme için daha çok zaman olsa daha çok ara seçimi incelemeye alabilirdik; ama esas mesele Trump öncesi ve Trump sonrasında nasıl değişimler olduğunu göstermek.

2014 ve 2018 ara seçimleri çok farklı sonuçlar arz ediyor; bunlar yalnızca siyasi sonuçlardan ötürü değil, yalnızca bu iki seçim arasında bile seçmen katılım oranının göğe

fırlamasından. 2014 ara seçimleri tarihte rekor düzeyde düşük seçmen katılımı arz ediyordu, 2018 ara seçimleri ise ara seçim katılım oranları açısından rekor kıran bir yıldır. 2018'deki katılım oranları, geçmiş yıllarda oy kullanıp katılım gösteren, kadın seçmenler ve genç seçmenler (18-30 yaş arası seçmenler) gibi bir veya iki grupça etkilenmişti. Dahası, en yakın tarihli 2018 ara seçimi, yalnızca federal hükümet makamlarına değil, valilik makamları ile devlet yasa koyucuları makamlarına da bugüne dek en yüksek oranda kadının seçilmesi ile kadın yasa koyucuların sayısında bir artış gördü. Bu gruplar, 2016'dan beri yer aldıkları protestolardaki aktivizmleri ve diğer siyasette yer alış biçimleri ile adaylığa yüreklendi. Farklı seçim yıllarında farklı grupların katılımını, yıllar içerisindeki değişimleri ortaya koyup kıyaslayacak; sonrasında ise bu ara seçimlerin gerçekleştiği dönemlerdeki iki farklı siyasi iklimi inceleyerek çalışmaya devam edeceğim.

3.1. Ara Seçimlerde Oy Kullanımı

3.1.1. 2018 Ara Seçimleri

3.1.1.1. Katılım Oranları

2018 ara seçimlerindeki katılım oranları, Amerika halkının kimin Kongreyi ve yerel seçimleri kazandığını önemseydiğini gösteriyordu. ABD Nüfus İdaresi verilerine göre oy kullanabilen nüfusun toplamda yüzde 53,4'ü oy kullanmıştı (U.S. Census Bureau, 2019). Bu, 1970 sonlarından bugüne en yüksek ara seçim katılım oranı olup 2014 ara seçimlerinden yüzde 11'lik bir artışa tekabül etmektedir (U.S. Census Bureau, 2019). Yani 6 Kasım 2018'de düzenlenen seçimde yaklaşık 110 milyon kişi oy kullanmıştır, bu da ABD'de oy kullanabilen nüfusun yarısından biraz fazlasının sandığa gittiği anlamına gelir (Domonoske, 2018). Bu seçmen katılım oranının şaşırtıcı bir diğer yanı da oy kullananları

bastırmaya yönelik çok sayıdaki yasaya rağmen bu oranın elde edilmesidir. Bu yasalar, örneğin, oy kullanmadan önce kimlik gösterilmesini gerektiriyordu; dahası, seçmen listesine seçmen adı yanlış yazıldığı yahut seçmen kaydı sırasında diğer ufak hatalar yapıldığı için seçmen kaydından çok sayıda isim silinmişti (Domonoske, 2018). Çok sayıdaki yurttaşlık hakları grubu, Cumhuriyetçi valilerin ve devlet yasa koyucularının yaptığı bu tür eylemleri seçmene gözdağı verme yöntemi addetse, bunların insanları seçimden uzak tutmaya ittiğini düşünse bile, yine de bu durum insanları ara seçimlere katılmaktan uzak tutmamış gibi. Bu ufak seçim çok sayıda insan tarafından, onları üzen bir hükümete karşı baskı kurmak için bir araç olarak görüldü. Cumhuriyetçilerden çok Demokratların oy verdiği seçimde, Temsilciler Meclisi'nde Demokratlara 58 milyon oy, Cumhuriyetçilere ise 50,6 milyon oy verildi ("U.S. House Election Results 2018," 2018). Seçime erken katılım da hiç olmadığı kadar yüksekti: 36 milyon kişi erkenden seçime gitmişti ki bu, ABD'de ara seçimlerde çok yaygın görülen bir şey değildir (Montellaro, Arkin & Choi, 2018). 2014 ara seçimlerinde yalnızca 26 milyon kişi erkenden oy vermeye gitmişti. Bu da 2018'de belirgin bir fark olduğunu gösteriyor (Montellaro vd., 2018). Bunlar 2018 ara seçimlerinde gerçekleşen tarihi olaylardan yalnızca birkaçı; kadın, genç ve azınlık seçmenlerin ara seçime katılımı ve bu seçimde seçilmelerine dair daha çok şey var. Özellikle kadınlar ve gençler (18-30 yaş arasındaki kişiler) hükümet siyasetine direnmek için bir yol arayışında olduklarından, nasıl hissettiklerini göstermek üzere oy kullanmaya ve siyasete katılmaya karar verdiler. 2018 ara seçimleri gerçekleşen ilklerin düzeyi açısından tarihiydi: Hele de kadınların seçilmesi, kadın, genç ve azınlık katılım oranları açısından.

3.1.1.2. Kadınların Katılımı

Trump'ın göreve gelişinden bir gün sonra düzenlenen Kadın Yürüyüşü'nden beri çok sayıda kadın, başka hareketleri veya örgütlenmeleri başlatmak veya bizzat siyasi makamlara aday olmak gibi siyasette çok sayıda şeyi gerçekleştirmeye cesaretlendi. Çok sayıda kadınsa motivasyonu Trump'ın yorumlarındam ve görünüşte kadınlara yönelik genel saygısızlığından aldılar. Önceki bölümde gördüğümüz üzere, bu tutum kadınları kendi hakları için protestolara katılmaya itti. Çok sayıda kadın Amerika'nın her yerinde protestolarda bulundu, toplam sayılarına ulaşmak zor olsa da muhtemelen yüzlerce milyon kadın bunlara katıldı. Sıra 2018 ara seçimlerinde oy kullanmaya geldiğinde kadınlar aynıydı. Erkeklerden daha fazla sayıda kadın oy kullanmaya gitmişti; ama bu zaten 1986'dan beri görülen bir eğilim olup 2018 ara seçimlerinde bir yenilik arz etmemektedir (Center for American Women and Politics [CAMP], 2019). 1986'dan 2018'e dek kadınlar, erkeklerden yüzde 0,2 – 0,3 daha fazla oy kullanmıştır (CAMP, 2019). Kadınların 2018 ara seçimlerinde katılım oranları yüzde on iki arttı; bu erkek seçmenlerdeki artıştan yüzde bir fazladır (U.S. Census Bureau, 2019). Benzeri biçimde seçmenliğe uygun erkeklerin yüzde 52'sinin oy kullanmasına kıyasla seçmenliğe uygun kadınların yüzde 55'i oy kullanmıştır (U.S. Census Bureau, 2019). Dahası kadınlar bu seçimde daha çok Demokrat Parti'ye oy verdiler; yüzde 59 Demokratlara oy verirken yüzde 40 Cumhuriyetçilere oy vermiştir (Beever & Guskik, 2018). Bu da olağandışı değil; zira çok sayıda kadın Cumhuriyetçi partiden ziyade Demokrat parti ile özdeşleşiyor. Ne var ki bu oranlar, bir ara seçimde gerçekleşen iki siyasi parti arasındaki en büyük farklardan bir tanesini teşkil ediyor (Beever & Guskin, 2018). Bu da Amerikalı kadınların 2016-2018 arasında Cumhuriyetçi Parti'den memnun olmadığını gösteriyor. Bu fark, kadınların Kongre'deki liderlik biçiminden ve başkandan da ne kadar mutsuz olduğunu da gösteriyor olabilir. 2018 seçim döngüsünde

kadınlardaki en büyük farklardan bir tanesi de ne kadar çok makama aday olmaları ve Kasım 2018’de Amerika’nın her yerinde ne kadar çok federal ve yerel seçimi kazanmaları. Kıyasla ne kadar çok kadının Demokratlara oy verdiği düşünülürse bu durum şaşırtıcı gelmeyebilir; çünkü kadınlar diğer kadınlara, siyaseten benzere görüşlere sahip kadınlar oy kullanmış olabilirler.

3.1.1.2.1. Seçimlere Kadınların Adaylığı

2018 yılında çok sayıda kadın siyasi makamlara aday oldu, bu önceki yıllardan çok daha fazla olup hem eski rekorları kırdı hem de yeni rekorlar teşkil etti. 2018 ara seçimleri için Temsilciler Meclisi’nde yaklaşık 431 kadın ön seçimlere adaydı veya aday olmaları muhtemeldi (339 Demokrat ve 92 Cumhuriyetçi kadın). 2016’da, yaklaşık aynı dönemlerde, Temsilciler Meclisi ön seçimlerinde yalnızca yaklaşık 212 kadın aday vardı (Kurtzleben, 2018). Bu sert artışlar çoğunlukla Demokrat Parti için geçerliyse de Cumhuriyetçilerden kamu makamlarına aday olmak isteyen kadınların sayısı da hafifçe artış göstermektedir (Kurtzleben, 2018). 2016 seçimlerinden sonra, siyasete aday olmak isteyen kadınları eğitmek üzere etkinlikler düzenleyen örgütlere katılım da ciddi artış göstermiştir. Rutgers Üniversitesi’nin kurduğu, siyasete aday olmak isteyen kadınlar için dersler, konferanslar ile kurslar düzenleyen ve yıllık bir etkinlik olan “Ready to Run” (“Adaylığa Hazır”) programına katılım, ülkedeki geçmiş ortalamalara göre yüzde 300 bir artış kaydetmiştir (Corasaniti, 2017). Yasa koyucu kurumlarda ve yönetici makamlarında daha çok liderlik rolüne sahip olmak isteyen seçim yanlısı (kürtaj yanlısı) Demokrat kadınlara yönelik bir örgüt olan Emily’s List (Emily’nin Listesi) de ciddi bir artış gözlemlemiştir; örgütlerine siyasete aday olmak istediklerini belirterek başvuran kadın sayısı, 2016’dan önce 1000 kadarken; 2016 sonrasında 10.000’e çıkmıştır (“Emily’s List,

2019; Corasaniti, 2017). Bu sert artış, yalnızca siyasete aday olmayı düşünseler bile, kadınlar için devasa bir artış. Ülkenin her yerinde, Utah'tan Mississippi'ye (ABD'nin orta batısından orta doğusuna) farklı örgütlerce düzenlenen aday eğitimine yönelik ufak ölçekli derslerde ve konferanslarda da ciddi artışlar gözlemlenmiştir. Bu ilgi yalnızca bu ara seçim için değil, diğer seçimler için de zaman içerisinde daha da çok artış görüleceği yönünde umut verici. Amerika'da Trump kaynaklı motivasyonlardan ötürü gelecek değişmiştir. Ve kamu makamlarına adaylığa yönelik ilgideki büyük sıçrama, bu ara seçimlerde ABD Kongresi'ne 14 kadının daha seçilmesi ile daha da çok meyve vermiştir (Nelson, 2018). Kongre'ye seçilen LGBTQ kadın sayısında da rekor kırılmıştır, 2018 ara seçimlerinde Kongre'de hizmet verecek ilk Amerika yerlisi kadın ile ilk Müslüman kadın, dahası Kongre'ye seçilen en genç kadın da seçilmiştir (Nelson, 2018). Böylece 2018 ara seçimi ile federal kongrede çalışacak kadın sayısı 107'den 121'e çıkmıştır; gerçi hâlâ kadın adaylar Kongre'nin yalnızca yüzde 23'ünü teşkil etse de önceki yıllardaki yüzde 21'den fazladır (Nelson, 2018). Kadınlar adına bu ciddi kazançlar, kadınların birazcık daha fazla motivasyonla liderliğe hazır olduğunu göstermekte. İşte bu "Trump Etkisi"ni teşkil etmekte; zira Donald Trump seçildikten beri en gözler görülebilir etki bu (Fox & Lawless, 2017). Çok sayıda kadın şöyle düşünüyordu: Donald Trump gibi birisi başkan olabildiyse liderlik zamanı kadınlardaydı; belki çoğu Hillary Clinton'la da adaylık konusunda yüreklenmişti. Kadın adaylardaki bu keskin yükseliş ve oy kullanan kadınların sayısı, en azından 2018 ara seçimlerinde, önceki seçim yıllarına kıyasla bir şeylerin değiştiğini gösteriyor. Kadınların adaylığı üzerindeki bu etki, önceki yıllara göre ABD'deki siyasi katılımında bir şeylerin ciddi farklı olduğunu gösteren, en çok olguya dayalı, en sağlam kanıtlardan birini teşkil ediyor. Siyasete aday olan kadınların sayısı, protesto katılımcıları

ve azınlık seçmenlere kıyasla en kolay sayılabilecek ve gözlemlenebilecek olgu. Gerçi yine de diğer demografik gruplardaki değişimleri de not düşmeye değer.

3.3.1.3. Gençlerin Katılımı

Ara seçimlerde gençlerin (18-30 yaş arasındaki seçmenler) katılımı, genelde Amerika'daki tüm yaş grupları arasında en düşüğüdür; zira üniversite öğrencileri genelde kalıcı bir adreste ikamet etmedikleri gibi, öğrenciler çoğu genç meslek sahibi kadar vatandaşlık görevlerini anlamıyor da olabilir. Dahası yeni bir yere taşındığımızda oy kullanmanız da kısmen daha zordur; bu yüzden çok sayıda genç insan, yeni taşındıkları şehirde oy kullanmak için seçmen kaydı yaptırmaya vakit ve enerji harcamaz. Bazı gençler trend olduğunda veya yaşlıları katıldığında protestolara katılım için motivasyon bulurlar; 2016'dan beri de durum budur.

Protestolar üzerine bölümden de gördüğümüz üzere, Yaşamlarımız İçin Yürüyüş adlı bir protesto tamamen gençlerce örgütlenmişti ve çok sayıda genç okul terk etme eylemlerine katılmıştı. Çoğu genç 18 yaşının altında olduğundan bu seçimlere katılamasalar da bu protestolar halinde başka yollar buldular. Amerikalı çocuklar da iklim değişikliği hareketlerinde yer alıyor ve seçilmiş kamu görevlisini iklim değişikliği hakkında bir şeyler yapmaya davet ediyorlar; çünkü yasa yapıcıların ele aldığı bu konu aslında kendi gelecekleri. Çok sayıda çocuğun bunlarda yer almasının nedeni, silahlı okul saldırılarından iklim değişikliğine bu sorunların çoğunun onların şimdiki yaşamları ve gelecekleri ile ilgili olması. Bu protesto trendi dahası seçmen yaşındaki genç erişkinleri de oy kullanmaya teşvik ediyor.

Bu seçimlerde seslerini duyurmaları için genç insanları hedefleyen çok sayıda kampanya düzenledi, görünen o ki seçimlerde oy kullanma yönünde genç insanlara tesir de ettiler. 2018’de 18-29 yaş arası seçmenlerin seçime katılım oranı yüzde 36’ydi; halbuki 2014’te bu oran yüzde 20’ydi (U.S. Census Bureau, 2019). Bu devasa artış Amerikalı gençlerin daha çok ilgi gösterdiğine delil teşkil ediyor; bu artış yalnızca dört yıllık bir zaman farkı için son derece büyük. Amerika’daki oy kullanabilen demografideki tüm artışlardan daha da büyük bir artış. 18-30 yaş arasındaki seçmenliğe uygun nüfustaki bu yüzde 16 artış, önceki yıllara göre milyonlarca daha fazla genç oy kullanmaya gitti demek. Çok sayıda genç Amerikalı sosyal medyalarında oy kullanmaya dair paylaşımlarda bulunarak dostlarını ve ailelerini de oy kullanmaya teşvik ettiler. Bu “mahalle baskısı” ve trendin tesiri ile de oy kullanan kişi sayısında büyük bir artış görüldü. Donald Trump göreve geldikten sonra oluşan sorunlar yüzünden oy vermenin gerektiğini düşünen çok sayıda başka grup da mevcut: Mesela, Amerika’daki azınlık seçmenler.

3.3.1.4. Azınlıkların Katılımı

Amerikan azınlıkları ile kast edilen Afrika kökenli Amerikalılar, Latin kökenli (Latino) Amerikalılar, Asya kökenli Amerikalılar ve beyaz Avrupa kökenli olmayan tüm diğer insan gruplarıdır. Bu grup vatandaşlığa kabul edilip ABD seçimlerinde oy kullanabilen göçmenleri içerir. Son iki veya üç yıldaki pek çok sorun, özellikle de Amerika’daki azınlık karşıtı alt-sağ ulusalcı grupların yükselişi onları etkilemiştir. Tabii, söylenmese de olur, seyahat yasağı da göçmenleri etkilediği. Yasadışı göçmenler kadar vize sahibi göçmenlerin de sınırdışı edilmesi, tüm göçmenleri etkilemese de bu grupların çoğu sınır dışı edilen kişilerle bir bağ taşıdığından veya bizzat akraba olduğundan onları bir etki yarattı. Protesto verilerinde bazen hiç belirtilmediği gibi, genelde de hesaba alınmayan

tabiyet veya ırk gibi veriler olmadığından, bu grupların protestoya katılımlarını veya diğer siyasi katılım biçimlerini ölçmek zor. Ancak kamu seçim verilerinden Amerikalı azınlıkların nasıl oy kullandığını kesin olarak bilebiliyoruz.

Çoğu azınlık için 2018 ara seçiminde oy kullanmak önemliydi. Asya kökenli Amerikalılar arasında seçmen katılım oranı yüzde 13 yükseldi; 2014'te yüzde 26,9 iken 2018'de 40,2'ye çıktı. Hispanikler arasında da yüzde 13 bir artış oldu; 2014'te yüzde 27 iken 2018'de yüzde 40,4 oldu (U.S. Census Bureau, 2019). Siyah seçmenler arasında da katılım oranları yüzde 11 arttı; 2014'te yüzde 40,6 iken, 2018'de yüzde 51,4 oldu (U.S. Census Bureau, 2019). Tüm bu sayılar devasda artışlara tekabül ediyor çünkü bu gruplar Amerika'daki genel oy kullanmaya uygun kişilerin sayısına oranla daha ufak. Bu sayılar, bu azınlık gruplarının gerçekten seslerini duyurmak istediğini gösteriyor. 2016 seçimlerinde sesleri duyulmamış olsa da şimdi duyulacağından emin olacaklar. Ayrıca 2016 seçimlerinde azınlıktan bireyler çok büyük katılım göstermemişlerdi; ancak özellikle 2014 ara seçiminde, yukarıda belirtilen kategorilere ek olarak kadın, azınlık ve genç sayısında da çok düşük seçim katılımı vardı. Donald Trump göreve geldikten sonra işlerin nasıl değiştiğine dair daha iyi bir ipucuna ulaşmak için 2014 ara seçimlerini inceleyeceğiz.

3.1.2. 2014 Ara Seçimleri

3.1.2.1. Ara Seçim Katılım Oranları

2014'te çok sayıda kişi oy kullanmaya gitme ihtiyacı hissetmediğinden, 2014 ile 2018 ara seçimleri arasında çok büyük bir fark mevcut. 4 Kasım 2014'teki ara seçimde seçime katılmaya uygun kişilerden yalnızca 36,4'ü oy kullanmıştı, bu tarihi ölçüde düşük bir katılım oranı teşkil etti (Alter, 2014). Amerikan tarihinde ara seçim katılım oranının en

son bu kadar düşük olduğu zaman 1942’ydi, seçmenlerin yalnızca 33,9’u sandığa oy atmıştı (Alter, 2014). Amerika 1942’de 2. Dünya Savaşı’nın ortasındaydı; çok sayıda insan savaştaydı, bu yüzden ara seçimleri dert etmiyorlardı (Montanaro, Wellford & Pather, 2014). Bu da Amerika siyasal katılımın son 70 yıl içerisinde en dip noktalarından birine geldiğini gösteriyor. Dahası Amerikalıların son dört yıl içerisinde ne kadar değiştiğinin de kanıtı; zira insanlar oy bile vermiyorsa daha ufak, siyasi çalışma veya kendi topluluklarındaki veya başka yerdeki sorunlar için protesto düzenlemek gibi diğer katılımları da göstermeme ihtimalleri kuvvetli. Böylece 2016 öncesinde Amerikan siyasal katılımının tarihin en düşük noktasında olduğu anlaşılabilir. Gallup anketlerince önerilen buna bir diğer gerekçe de şu: Amerikalıların çoğu başkanın yaptığı işten memnun olduğu kadar, Kongre’den de memnundu; bundan gidip oy vermeyi gerekli görmedi (Jones, 2018). Gerçi çoğu kişi bunun tersini de önerebilir, yani insanların ABD hükümetinden memnun olmadığı için ara seçimde de oy vermeye gitmediği de söylenebilir; belki her iki görüş de bir nebze doğruluk taşıyor. 2014 ara seçimleri hakkında daha az veri ve gazete makalesi var; zira bu seçim Amerikalıların gurur duyduğu bir konu değil; ama yine de eldeki kadınlar, gençler ve azınlıklar üzerine temel demografik bilgiden okuma yapmak ve çıkarımda bulunmak mümkün.

3.1.2.2. Kadınların Katılımı

2014 ara seçiminde kadınların katılımına dair özel bir durum olmadığı gibi, adet üzerine erkeklerden çok kadınlar oy kullanmıştı. 2014 ara seçimlerinde kadınların seçim katılım oranlarında erkeklere attığı fark, yalnızca yüzde ikiydi; kadınların yüzde 43’ü oy kullanmışken, erkeklerin yüzde 41’i oy kullanmıştı (U.S. Census Bureau, 2016). Cumhuriyetçiler, doğum kontrolüne izin veren bir madde de içeren Obamacare (Affordable

Care Act) [Ucuz Sağlık Bakımı Yasası]) siyasasını kaldırmak istediğinden ötürü, Kongre’de Demokrat partinin mesajı, Cumhuriyetçilerin “kadınlara karşı savaş” açmak istediği oldu; ancak bunun kadınların siyasete katılımının etkisi azdı (McTague & Deckman, 2014). Kongrede, sağlık bakımı korunmalı diyen Demokratlara karşı, çok sayıda Amerikalının sağlık bakımını devletin karşılaması hükmü geri çekilsin diyen Cumhuriyetçiler arasında süregiden bir iç savaş vardı; gerçi daha sonra çok sayıda Amerikalı sağlık bakımı için protestolar düzenleyecek ve mücadele edecekti. Donald Trump’ın Hillary Clinton’a karşı tutumu ile diğer davranışları ve sözleri yüzünden oluşturduğu motivasyonla kadın haklarına daha çok özen gösterilecekti. Üstelik federal makamlara seçilmek üzere aday olan kadınlarla birkaç küçük değişim daha yaşanacaktı.

3.1.2.2.1. Seçimlerde Kadınların Adaylığı

Kadınlar, Kongre’deki temsiliyetlerinde 2014 ara seçimlerinden sonra çok ufak bir artış yaşadı. Önceki yıla göre beş kadın daha Kongre’ye gönderildi ancak bu kadınların dördü Guam, Amerikan Samoa’sı, Virgin Adaları ve başkent Washington gibi yerlerden gelmiş, Temsilciler Meclisi’nde oy kullanamayan delegelerdi (Dittmar, 2015). Senatoya giden kadın sayısı aynı kaldı, yalnız birkaç ufak zafer mevcuttu: Iowa eyaletinden Kongre’ye ilk kaz kadın aday gitmiş, Utah ilk siyah kadın adayını seçmişti (Dittmar, 2015). Temsilciler Meclisi’ne gelen 12 yeni kadın vardı, ikisi Senato’ya gitmişti (Dittmar, 2015). Bu kadınların çoğu yine kadınların yerine seçilmişti. Genelde 2014 ara seçimleri için kadınların bu ara seçimle ya çok az ilerleme kaydedebildiğini ya da hiç ilerleme kaydedemediğini söylemek mümkün. Ulusal hükümete katılma yönünde kadınlarda yoğun bir istek de yoktu. 2014 ara seçimi ayrıca çok fazla ihtilafli konu veya ilgi olmadığından dikkat çekmeden geçip gitmişti. Durum 2018 ara seçimi için çok farklıdır.

3.1.2.3. Gençlerin Katılımı

Gençler (18-30 yaşları arasındakiler) genelde yüksek oranda oy kullanmazlar, 2014 ara seçimi diğer ara seçimlerden bu açıdan çok farklılık arz etmiyor. Gençlerin yalnızca yüzde 20'si oy kullanmaya gitmişti ki daha önceki son ara seçim olan 2010 ile durum aşağı yukarı aynıydı (Nonprofit Vote, 2014). Obama'nın başkanlığa aday olduğu 2008 ve 2013 seçimlerde genç insanlarda seçime katılım şevki epey yüksekti zira genç insanlar arasında çok popülerdi; ama sanki bu heyecan çok uzun sürmedi. Araç seçimler başkan seçimleri kadar konuşulmadığından, çoğu genç insan seçime ilgi göstermedi ve ne seçmen kaydına ne de oy kullanmaya tenezzül etti. Bu norma dönüşmüş gibiydi, gençlerin ara seçimlerde oy kullanmadığı biliniyordu; bu yüzden 2018 ara seçimi siyaset çalışan çok sayıda kişi için şoka uğraticıydı. Azınlıklar da 2014 yılında gençler gibi davranış göstermişler, 2014 ara seçimleri ile fazla ilgilenmemişlerdi.

3.1.2.4. Azınlıkların Katılımı

2014'te azınlık grupları da oy kullanmaya gençler gibi motive değildi. Beyaz Kafkasya kökenli Amerikalılarla aynı etnisite ve ırktan olmayan kişileri azınlık diye tanımlıyoruz. Bu azınlık grupları 2014'te sandık başında değildi, örneğin tüm Hispanik Amerikalıların yüzde 27'si ara seçimlerde oy kullanmıştı (U.S. Census Bureau, 2019). Ayrıca tüm siyah Amerikalıların yüzde 40, Asya kökenli Amerikalılarınsa yalnızca yüzde 26,9'u oy kullanmıştı (U.S. Census Bureau, 2019). Bu oranlar ulusal ortalama olan yüzde 33'ten de epey düşük; ama siyah Amerikalıların ortalama Amerikalılardan daha fazla oy kullandığını gösteriyor. 2014 ara seçimi sırasında herhangi bir ırk veya göç sorunu mevcut değildi; haliyle azınlıkları sandık başına gitmeye teşvik edecek bir şey olmadığından,

sandığa gitmediler. Azınlıklar ve gençler seçimlerle pek ilgili değillerdi; ne ara seçimlerde ne de 2016 başkanlık seçimlerinde oy kullanmayı önemli addetmiyorlardı.

3.2. Ara Seçim Farkları Analizi

Bu iki ara seçim; başkanların ve Kongre onay oranları, tehdit altındaki sorunlar, insanların 2016 başkanlık seçimi ile 2014 ara seçimine katılmayınca olanlardan çıkardığı dersler gibi çok farklı unsurdan ötürü çok farklı sonuçlar arz ediyor. Bu iki dönemde siyasi iklimlerdeki sorunlar ve koşulların her birine baktığımızda, bu iki ara seçim arasında nasıl böylesine bir fark olduğunu daha iyi analiz edebileceğiz. Bu iki ara seçimin, temelde aynı seçmen kitlesi oy kullanmışken, sorunlar, onay oranları ve başkanlığa dair fikirler gibi çok şey benzerken neden böyle farklı sonuçlar ve bulgular doğurduğunu kıyaslayabilmek içinse her iki döngüsüne, bu her iki ara seçim sırasında Amerika'da olan bitenin art alanına bakmakta fayda var.

3.2.1. Hükümet Onay Oranları

İnsanları oy verip vermeme kararlarında başkanlık onay oranları büyük rol oynar. Bunun ardındaki gerekçe şudur: Şayet Amerikan halkı başkanın geri tutulması, denetlenmesi gerektiğine inanırsa Kongre, başkanın işlerini denetleme gücünü gösterebilir. 2014 ara seçiminde Obama'nın onay oranı yüzde 41'di, 2018 ara seçimi sırasında Trump'ın da onay oranı da bu kadardı ("FiveThirtyEight," 2019). Özünde ara seçimler sırasında Obama'nın ikinci dönemi ve Trump'ın ilk döneminde aynı onay oranlarına sahiplerdi. Yani, başkanlık onaylarının her iki seçim sonucuna da etkisi yok denilebilir, 2014'te insanların oy kullanmaya gelmemesi şans eseri gerçekleşmişti; hatta 2018'de Trump'ı onaylamış olsalar bile, 2014'te gerekmemişken bu kez daha iyi bir Kongre gerektiğine

karar vermişlerdi. Bu durumun o dönemki Kongre onay oranları ile alakası olduğu savunulabilse de 2018’de Kongre onay oranı yüzde 21 iken, 2018 ara seçiminde Kongre onay oranı yüzde 20’ydi, yani aynı olmasalar bile çok yakındı (Gallup Inc., 2019). Bu olgular, her iki sonucun da seçilen yetkililerin onay oranlarından kaynaklı olmadığını gösteriyor; ne de olsa bu unsurlar bir fark yaratmıyor. Çok sayıda araştırmacı, bağımsız seçmenlerin oylarını seçim sırasında, en çok onayladıkları partiye göre verdiklerini savunsa dâhi; bu, pek çok diğer olguyu açıklamaya yetmeyebileceği gibi, milyonlarca seçmenin fikirlerini anlamaya yetmeyecek kadar da genelleyeci bir yaklaşımdır.

3.2.2. Dönemdeki Sorunlar

Bu ara seçimleri sırasında anlaşılması gereken anahtar unsurlardan bir tanesi, bu seçimler sırasında tartışılan sorunlar olabilir. Seçim sırasında söz konusu olan sorunlara bağlı biçimde seçmenler oy kullanmaya motive olabilir veya hevesleri kırılabilir. 2014 ara seçimleri sırasında en çok tartışılan sorunlar Obamacare, eşit ücret ve ekonomiydi (Caldwell, 2014). Bu sorunlar hem çok eski hem de çok yenidir; 2008’de Obamacare yasalaştıktan sonra, 2008 mali krizinden ötürü ekonomi bir sorun teşkili ediyordu. O sıralarda çok sayıda insan, yeni sorunlar olan eşit ücret ve asgari ücret hakkında kuvvetli duygular geliştirmemişti. Tüm bu sorunlar insanların çıkıp oy kullanmasına yetecek güçlü motivasyon unsurları değildi; çoğu kişi 2012’den beri Kongre’de süregiden çıkmazdan usanmıştı, Kongre’nin işini yaptığını düşünmüyorlardı; o halde neden farklı birisini seçeceklerdi? Çoğu kişi belki de oy verilecek yeterince önemli sorun olmadığından oy kullanmamaya karar vermişti.

2018’de ise aynı sorunlar, yani sağlık bakımı ve ekonomi, Amerikalı seçmenlere önemli gelen sorunlardandı. Ne var ki yine bu sorunlar Amerika siyasi gündeminden eksik

olmayacağına benzeyen, eski sorunlardı. Çok sayıda insanı oy kullanmaya motive eden unsurlar, göç sorunu ve silah denetimi siyaseti gibi birkaç yeni sorun olmuşa benziyor (Sarlin, 2018). Belki de insanları motive eden herhangi bir sorundan ziyade, insanların Trump'a ve Cumhuriyetçi Parti'ye olan düşmanlıklarını gösterme arzusu; ne de olsa insanlar Trump'ın ABD Başkanlığı'nı idare biçiminden memnun değillerdi, böylece oy kullanmaya gidip, onay vermediklerini gösterecek biçimde Donald Trump'ın partisine karşı oy kullanmışlardı. Çoğu kişi sırf Trump seçildiğinden mutsuzdu; protesto yapmak yalnızca düşüncelerini dile getirmek olacağından, tekrardan oy kullanarak demokratik güçlerini göstermeyi tercih etti. ABD'de 2016 ve 2018 arasında çok sayıda protesto düzenlenmiş ama bunlar sayesinde pek bir şeyler gerçekleşmemişti. Oy kullanmak Amerika halkının ABD demokrasinde seslerini duyurmalarının kesin yoluydu. Yine bu da iki ara seçim yılı arasında seçmen sayısının bu ölçüde değişmesinin nedenlerinden biri de olsa, 2014 ara seçimleri ve 2016 başkanlık seçimlerinden çıkarılan dersler gibi diğer başka unsurların da devrede olması muhtemeldir.

3.2.3. Seçmen Demografisi

Seçimlerde kimin oy kullanıp kullanmadığında genelde az çok değişim olur, ancak 2014 ve 2016 yıllarında büyük bir değişim oldu. 2014'te bu değişim tüm seçmenlerden düşük bir katılım oranı çıkmasıydı ki bu Cumhuriyetçilerin Kongre'ye hâkim olmasını sağladı (daha yaşlı beyaz seçmenler 2014'te oy kullanmayı unutmamışlardı). Son başkanlık seçimlerinin gerçekleştiği 2012 ila 2016 yılları arasında genel seçmen katılım oranı pek değişmemişken, 2016 yılında ise azınlık seçmenler, gençler ve salıncak eyaletlerdeki seçmenler açısından bilhassa düşük bir seçmen katılım oranı çıkmıştı (Regan, 2016). Oy kullanmayan genelde Demokrat Parti'den olan bu ufak demografideki kişiler, Trump'ın ve

çok sayıda Cumhuriyetçi parti adayının kazanmasına sebep olmuş olabilirler; zira çok sayıda Cumhuriyetçi partili seçmen 2016'da sandık başına gelmişti (bu da Trump'ın ufak eyaletleri, dolayısı ile başkanlığı kazanmasına yol açmıştı). Çoğu Demokrat partili seçmen son iki seçimden derslerini çıkartmış, bunun bir daha gerçekleşmesini istemediklerine karar vermiş, bu yüzden 2018'de sandık başına gelmeye karar vermişlerdi. 2016 Başkanlık seçiminden sonra Amerikalı liberaller ve Demokratlar, 2014 ara seçimlerinden sonra almadıkları, uyanma ikazını bu kez almış gibilerdi. 2014 ara seçimleri ile 2016 başkanlık seçiminde sandık başına gitmeyen ve Demokratlara oy verdiği bilinen gençler, azınlıklar ve kadınlar; 2018'de tam tersini yapıp daha yüksek seçmen katılım oranı sergilediler. Bu gruplar 2016'da yaptıkları hatayı telafi etmek isteseler de şimdilik bu pek mümkün gözüküyor; zira başkanlık seçimleri 2020'de gerçekleşecek. Yine de bu, seçmen katılım oranlarında birkaç sene içerisinde işlerin bu ölçüde değişmesinin yalnızca ufak bir sebebi olabilir. 2014-2018 yılları arasında siyasi atmosfer, sorunlar, fikirler, inançlar ve görüşlerde çok fazla değişim mevcuttur.

Ara seçimler bir nüfus hakkında çok şeyi yansıtabilir, vuku bulan sorunları ne kadar önemsediklerini gösterebilir. Gerçekte ara seçimler, hangi partinin durumdan mutlu olduğunu, hangi partininse seçimlerde güç gösterisi mücadelesine girdiğini gösterir. 2014 ve 2018 ara seçimleri arasındaki fark, 2014'e kıyasla 2018'de ne kadar çok ve farklı şey olduğunu gösteriyor. Bu 2016 sonrasında insanların siyasi davranış göstermeye daha motive olduklarını, Amerika'nın her yerinde Trump'a karşı protesto edenlerin yalnızca radikaller olmadığını, iyi-kötü Trumpa tepki kabilinden 2016 sonrasında Amerikan seçmenin büyük bir grubunun davranışlarını değiştirdiğini gösteriyor. Gösterildiği üzere ister protesto ederek ister oy kullanarak isterse siyasal makamlara aday olarak 2016 sonrasında Amerika'da siyasal davranışta en büyük değişimi kaydedenler genç, kadın ve

azınlık grupları. 2014 ila 2018 ara seçimleri arasındaki büyük farklılıklar, hatta 2016 başkanlık seçimlerindeki büyük farklılıklardan ötürü bu gruplara odaklandı.

Ara seçimler 2016'dan sonra daha çok önem kazandı, çünkü insanlar desteklerini göstermek ve demokrasi için eyleme geçmek istediler. Amerikalılar belki de 2014 ve 2016'da Amerikan demokrasisindeki önemli rollerinden, eyleme geçmeyip katılım göstermezlerse olacaklardan haberdar değillerdi; ama 2018 insanların gerçekten katılmamanın sonuçlarını, ne gibi belalara gebe olduğunu şimdi anladıklarını, öğrendiklerini gösteriyor. 2018 ara seçimleri Amerikalıların siyasal katılımında birşeylerin değiştiğini herkese açık etti. Bu yalnızca siyasi örgütlenme, protesto ve devlet makamlarına kadınların aday olmaya gönüllü olmasından ibaret değildi, 2017 sonrasında dikkate değer sayıda Amerikalı siyasi etkinliklere daha çok katılmayı istiyordu.

SONUÇ

Bu çalışmada Amerikan siyasi katılımında gerçekleşen değişimi kaydetmek üzere Amerika'daki olayların analizini yöntem edindik. Siyasi protestolardan, ara seçim seçmen katılım oranlarına uzanan bu analiz ettiğimiz olaylar Amerika'da bir değişim olduğunu kanıtıyor. Bu çalışma büyük oranda Amerika halkına dayalı olduğundan, onlara Amerikalı seçmenler olarak nasıl hissettiklerini sormak önemliydi. Ufak bir eyalettekilere kendi siyasi katılımları, motivasyonları ve oy kullanma alışkanlıkları üzerine bir anket düzenledim. Bu bölümde, Amerika halkının siyasi katılımında gerçekten böyle bir değişim oldu mu tartışmasını özetleyip sonuca bağlamak üzere bu anket çalışmasının bulguları, tartışmaları ve sonuçları hakkında bilgiler yer almaktadır. Dahası bu araştırmanın sınırlılıklarını ve konu üzerine sonraki araştırmalara tavsiyeler belirtilmektedir. Bu anket, 2017 başkanlık seçiminden bu yana siyasi katılım üzerine ortalama Amerikalıların görüşleri hakkında çok sayıda bulguya ulaşmayı sağlamıştır.

Tezimin bulguları şöyledir: Kendi düzenlediğim Amerikan siyasal katılımı üzerine çevrimiçi anket, katılımcılara bireysel siyasi katılımlarını, Amerika'da siyasal katılım değişimi konusundaki algılarını sordu. Analiz bulguları yukarıdaki bölümlerde de de ele alınmış olup, tartışma bölümünde de bunları tartışacağım. Anketimde Iowa eyaletinden 112 katılımcı yer aldı. Katılımcıların hepsi farklı yaştaydı, Iowa'nın farklı şehirlerindendiler, hem Cumhuriyetçi hem de Demokrat partiden katılımcı mevcuttu. Iowa, ABD'nin ortasında yer alır ve bir salıncak eyalettir; yani başkanlık seçimlerinin düzenlendiği yıllarda bir Demokrat Partiye, bir Cumhuriyetçi Parti'ye oy verip, birinden diğerine gidip gelir. Bu bulgular tüm ABD'yi temsil edecek biçimde çok farklı gruplara, yaşlara, partilere ve cinsiyetlere dair genel bir görüş sağlamıştır.

Anketin ilk bölümünde katılımcılara 2016 öncesinde ve sonrasında, protestolar, siyasi gruplar veya kampanyalar gibi farklı alanlarda siyasi katılım gösterip göstermedikleri soruldu. 2016 öncesinde protestolara katılan kişi sayısı düşükken, “2016 sonrası” sorularında siyasi örgütlenme ve siyasi katılım katıldım diyenlerin sayısı fazlaydı (bkz. Şekil 1 ve 2). Bir diğer soru da şuydu: “2016 seçimi öncesine göre siyasi katılımınızın şimdi daha fazla olduğunu söyleyebilir misiniz?” Katılımcıların yüzde 57,7’si bu soruyu “Evet” diyerek yanıtladı (Bkz. Şekil 3). Siyasi katılımın nasıl değiştiğine dair bireylerin fikrini almaya yönelik başka pek çok soru vardı. Yanıtlar çok değişiklik gösteriyordu ve “siyasi katılımı hiçbir şeyin değişmediğine inanıyorum”dan, “genç insanları siyasette artık daha etkin görüyorum” a varan yanıtların yanı sıra bazıları protestoların artık sosyal medya ve haber medyalarında daha çok görünür olduğunu da belirtiyorlardı. Katılımcıların yüzde 30’u siyasal katılımı 2015 sonrasında (2016 seçim döngüsünden itibaren) başladıklarını söylüyordu.

Sorulardan bir tanesi de şuydu: “Sizi siyasi katılımı motive etmiş veya siyasete etkin katılımı motive edecek en büyük siyasi olay nedir?” Katılımcıların yüzde 52,3’ünden fazlası buna en büyük motivasyon unsuru olarak Donald Trump’ın seçilmesini ve/ya siyasetini gördükleri yanıtını vermişlerdi (bkz. Şekil 4). Yanıtlardan, insanların siyasete etkin olmaya sevk etmiş veya siyasi katılımı göstermeye sevk edebilecek diğer yanıtlar ve sorunlar karışımı görülebiliyordu. Seçmen motivasyonu üzerine sorularda yüzde 64 kendilerini motive eden şeyin “toplumun genel çıkarı” olduğunu belirtmiş, oy kullanırken bunu göz önüne aldıklarını söylemişti. Yüzde 49 oy kullanmanın en önemli ikinci gerekçesi olarak “gelecek nesiller”i belirtmişken, yüzde 41 ise oy kullanmalarındaki en az önemli gerekçe veya anlam olarak “kişisel kazanç ve zenginlik” diye yanıt vermişti (bkz. Şekil 5). Ankete katılanların yüzde 83’ü 2016 başkanlık seçimlerinden sonra sonraki seçimlerde oy

kullanmaya daha istekli olduklarını bildirdiler (bkz. Şekil 6). Dahası ankette bireysel motivasyonlar hakkında çok sayıda soru vardı: Çoğu kişi Trump diye yanıt verse de Amerika siyasetindeki sorunları veya siyasi kararlardan büyük oranda akrabaları olduğunu da belirttiler. Anket çok büyük olmasa da, beklediğim bulgular yüzde 100 çıkmasa da tez çalışmasındaki temel tezi desteklemesi açısından başarılıydı.

Tartışma konuları: Bu anket bulguları ile önceki bölümdeki analizler üzerine, son on yıla göre şimdi siyasi katılımın, en azından daha görünür biçimde gerçekleştiğini görmemiz mümkün. Anket sorularını, bu soruların bu çalışmadaki analizlerle ve diğer bölümlerle ilgisini ve onları nasıl pekiştirdiklerini tartışacağız. Bu bulguların tüm ABD örneği olarak anlamını da belirtmemiz önemli.

Sorulardan bir tanesi, katılımcılardan neden oy kullandıklarını veya siyasete katıldıklarını sıralamalarını istiyordu. Soruda birer örnek üzerinden oy kullanmada önemlerine göre seçenekleri sıralamaları isteniyordu. Tüm sonuçlar için Şekil 5'e bakabilirsiniz. Bulgular kişilerin özgeci oy kullanma kuramına uygun davrandığı sonucu çıkartılabilir. Katılımcıların yüzde 62,5'i oy kullanmada veya siyasete katılmada kendileri için sıramlada en önemli gerekçenin toplumun genel çıkarı olduğunu belirtiyordu; katılımcıların yüzde 49'ı ise oy kullanmada sıralamada en önemli ikinci gerekçe olarak gelecek nesilleri belirtiyordu. Bu yine özgeci oy kullanma kuramını doğrulamaktadır. Rasyonel tercih kuramı güncelliğini yitirmiş olup ancak bazı kişiler için geçerli olabilir; zira oy kullanmada en önemli gerekçe olarak birinci sıraya kendi kişisel kazanç ve zenginliklerini koyan kişi sayısı yüzde 8'i oluşturuyordu. Bu bulgular beklenmedikti; insanların başkalarından ziyade, önce kendilerine önem vermelerini beklerdim. Ancak bu şu anlama geliyor. İnsanlar düşünülenden daha az bencil, bu dünyada nasıl daha çok para

kazanılırdan başka şeyleri de dert ediniyorlar. Bu ayrıca bencil görünmemek için “kişisel kazanç ve zenginlik” seçeneğinden korkup uzaklaştıkları anlamına da gelebilir. “Partinizin başarısı” ile “haklarınızı/fikirlerinizi belirtmek” için seçenekleri ise tahmin ettiğim üzere, sıralamada ortalarda yer aldı. Çoğu kişi bu seçeneklere ne en çok önemli ne de en az önemli neden addederel, sıralamada öyle ortalarda bir yer verdiler. Bu tercihlere, sırasıyla tekabül ettiklere üzere, araçsal oy kullanma ve dışavurumcu oy kullanma tercihlerine bu nedenle kuram bölümümde yer vermiştim.

Ankette, çok azı açık uçlu olmak üzere, siyasi motivasyon hakkında birkaç farklı soru da yer alıyordu; katılımcılar bu sorulara kendi yanıtlarını da verebiliyorlardı ki bu da ankete çok sayıda farklı yanıt sağlamış oldu. Hal böyleyken burada hepsini listelemem imkansız olsa da Şekil 4'ten görebileceğiniz üzere katılımcıların yüzde 52,3'ü Donald Trump'ın seçilmesini ve siyasetini en büyük motivasyon unsuru olarak gördükleri yanıtını sundular. İkinci en büyük motivasyon unsuru ise katılımcıların yüzde 11'inin verdiği yanıtta göre onları siyasi katılımı daha etkin olmaya sevk eden Barack Obama'nın seçilmesi ve siyasetiydi. Bu beklenir bir şey zira anketime çok sayıda Cumhuriyetçi Parti üyesi de katıldı; makamı terk eden başkana tepki beslerken, Donald Trump'a sevgi besliyor olabilirler. Katılımcıların çoğu, yukarıdaki gerekçelerin hepsi motivasyon unsuru oldu yanıtını verdiler: yani, Donald Trump, sağlık bakımı sorunu, terörizm, sigorta, ufak işletme sorunları, ABD/Meksika sınırındaki duvar gibi çok sayıda problem. Çok farklı katılımcı olunca tüm bu yanıtlar beklenir. Anket sorularımdan bir tanesi siyasal katılımı dâhil olmalarının kişisel ve duygusal gerekçelerini soruyordu. Tezimde bahsettiğime benzer biçimde, ankettekilerin çoğu siyasete katılım gerekçeleri olarak öfke, umut, korku, çıkar ve kişisel gerekçelerini belirtmişti. Ancak güçlü duygular, çıkarlar ve kişisel değer sorunları gibi önemli şeyler de insanları davranışlarını değiştirmeye motive eder. Tüm bunlar beklenir;

zira yaşamdaki her şeye bu motivasyonlarla ynlenilmesi normaldir. Çok sayıda kişi belli bir soruna veya harekete atıfta bulunmadı, bu da insanların başka gerekçeleri ve motivasyonları olduğunu gösteriyor. Az sayıda kişi kadın hakları veya işçi haklarından bahsetse de katılımcıların çoğu ilgili bölümde listelediğim hareketlerle veya protestolarla ilgisi olmayan, başka şeyler yazdılar. Gerçi bu da anlaşılır: Çünkü insanların zihninde çok, hem de çok sayıda protesto, sorun ve hareket var; insanlar çok farklı şeyleri de destekleyebiliyorlar; o yüzden insanların kadın hakları veya Siyah Yaşamları önemlidir hareketlerini yazmaması çok da şaşırtıcı değil. Çoğu katılımcı “Benim önem verdiğim sorunlar” yanıtını yazdı, bu da çok genel bir yanıt, o kişiler için önemli belli sorunların ne olduğuna bağlı. Ancak bu da anketimin yine beklenmedik, önceden tahmin edemediğim bulgularından bir tanesi.

Anketimin bir kısmı oy kullanma üzerineydi. Katılımcılarımdan yüzde 64’ 2014 ara seçimlerinde oy kullanmışken, yüzde 91’i 2018 ara seçimlerinde oy kullanmıştı. Yani, 2014’e kıyasla ortalamada daha çok kişi 2018’de oy vermişti, üstelik katılımcılarımdan çoğu siyaseten etkindi. 2014’te bu kadar çok sayıda çok kişinin oy vermiş olmasını beklemiyordum. Ne de olsa 2014 seçimine katılan kişi sayısı genelde çok düşüktü; ancak belki de insanlar doğru hatırlayamıyorlardı, ne de olsa bu seçim beş yıl önceydi ve farklı eyaletlerde farklı seçim katılım oranı vardı: Çoğu eyaletin oranları çok düşükken, diğer eyaletlerde normal veya ortalamanın üstünde seçmen katılım oranları vardı. Bu anket veya seçmen katılım analizi açısından en anlamlı soru, 2016 seçimlerinden sonraki seçimlerde oy kullanmaya daha istekli hissedip hissetmedikleriydi (bkz. şekil 6). Katılımcıların yüzde 83’ sonraki seçimlerde oy kullanmaya daha istekli olduklarını söylediler; bu da makul çünkü insanlar 2016 başkanlık seçimleri ve 2014 ara seçimlerinden sonra derslerini aldı diye bir düşünce mevcut. Çok sayıda kişi şunu fark etti: Çoğunluğun yeğleyeceği, gerçek bir

demokrasi için oy kullanmak önemli. Çok sayıda Demokrat ve diğer insan, Hillary Clinton'un zaten kazanacağı düşüncesi ile oy vermemiştir. Bu bulgular 2016 başkanlık seçiminin etkisi ve 2016'daki diğer sorunlar (örneğin, seçmenler heyeti) yüzünden çok sayıda kişinin bundan sonra hep oy kullanmayı planladığını gösteriyor. Bu soruya hayır diyen yalnızca yüzde 17'yi teşkil eden katılımcılar, belki de 2016 seçimleri yüzünden böyle diyorlar: Artık ya oy vermeye motive değiller veya daha az motivasyonları var yahut şartlar ne olursa olsun hep oy kullandılar veya hiç kullanmadılar.

Tezim 2016 sonrası siyasal katılıma geçen kaç kişi olduğunu ölçtüğünden, anketim katılımcılara yönelik Kasım 2016 öncesinde mi, Kasım 2016 sonrasında mı daha çok protestoya, siyasi örgütlenmelere, siyasi kampanyalara veya herhangi bir tür siyasi eyleme katıldıklarına dair çok sayıda soru içeriyordu. Tüm bulgular halkın 2016 sonrasında daha çok katılıma geçtiklerini gösteriyordu, ancak siyasi protestoya katılımında hafif bir azalış vardı: Katılımcıların yüzde 40'ı 2016 öncesinde bir protestoya katılmışken, yalnızca yüzde 37,5'i 2016 sonrasında bir protestoya katılmıştı. Bu bir yanlış anlaşmadan kaynaklı veya katılımcılarımın büyük grubunun yaşlı insanlar olmasına bağlı olabilir; yani gençken, siyaseten daha etkinken, siyasi iklimin yanı sıra diğer unsurlara bağlı olarak, son birkaç yıl içerisinde siyasette yer almamışlardı. 2016 sonrasında siyasi örgütlenmeleri katılmış, herhangi bir tür siyasi etkinlikte yer almış kişi sayısı artmıştı: Bu oran Kasım 2016 öncesi yüzde 41'ken, Kasım 2016 sonrası yüzde 46 olmuştu (bkz. Şekil 1 ve 2). Bu da hafif de olsa bir artış olduğunu, bir değişim gerçekleştiğini gösteriyor. Siyasi motivasyon açısından ortalama bir eyalet olan Iowa'yı örnek bir eyalet olarak kullanınca, ABD siyasi motivasyonlarında hafif bir artış gerçekleştiği görülebilir. New York, Kaliforniya, Massachussets, başkent Washington ve Illinois gibi eyaletlerde çok daha fazla protesto gerçekleşir. Bu eyaletler daha büyük şehirler sahip olup daha liberal, genç insanlardan

oluşur. Bu durum, anketi düzenlemek için neden ortalama siyasi motivasyona sahip olan Iowa'nın neden iyi bir ortak zemin olduğunu da açıklar; çünkü bu eyalette üç şehirde, siyaseten genelde oldukça etkin, siyasal sola yakın, liberal gençleri barındıran üniversiteler mevcuttur. Yine de bu bulguları 2016 sonrasında daha çok insanın siyaseten etkinleştiği biçiminde yorumlayabilirim. Anketimdeki bir soru da bununla ilgiliydi: Katılımcılara siyasete şimdi mi katılmanız mümkün, 2016 öncesinde mi mümkündü diye sordum (bkz. Şekil 3). Katılımcıların yüzde 58'i şimdi dedi, bu da 2016 öncesine nazaran siyaseten etkin olmaya şimdi çok daha açık olduklarını gösteriyor. Bu, siyasal katılımdaki artış hafif de olsa en azından gerçekten 2016 sonrasında insanların siyaseten etkin olmaya yönelik tutumlarının değiştiğini gösteriyor. Bu insanların siyaseten etkin olmaya son vermediği; çok sayıda insanı gerçekten üzecek büyük ölçekte bir siyasa değişimi gerçekleştiği takdirde, yine çok sayıda insanın yönetime mutsuz olduklarını bildirmek için elinden gelenin en iyisi yapacağı anlamına da gelebilir. 2016 öncesinde çok sayıda kişi siyaseten etkin olmayı manalı bulmuyordu; çünkü buna ihtiyaç duymuyor, neden oy verelim diyorlardı. Şimdi ise gelecekte siyaseten daha etkin olabileceklerini düşünüyorlar.

Tartışmamın özeti şudur: Genel olarak anket bulgularım kamuoyundan bir örnekleme siyasi katılımın arttığını gösteriyor. Motivasyonları ve artan oy kullanma davranışları da tezin analiz bölümlerine uyum gösteriyor. İnsanların oy kullanma gerekçeleri de tercih ettiğim özgeci oy kullanma kuramıyla uyumlu, kısmen de rasyonel seçim kuramıyla uyumlu. İnsanlar toplumun genel çıkarı ve gelecek nesiller için oy kullanıyorlar ama anket bulgularımın da gösterdiği üzere bazıları kendi çıkarı ve zenginliğini de düşünüyor. Dahası, siyasi katılım ve oy kullanma ardında bir dizi değişik motivasyon olsa da anketimde ve araştırmamda ortak noktalar çıkıyor: Donald Trump'a tepki, duygular ve siyasete ilgi. Ankette çok sayıda insan onları büyük ölçekte motive eden

tek bir hareket, siyasal sorun veya protestodan bahsetmemiști, bu beklenmedik bir şeydi; anket katılımcılarının aksine ben buna daha fazla önem atfetmiștim. Beklediğim ve 2014 ile 2018 ara seçimleri kıyaslamasının da gösterdiği üzere, seçmenler 2016 başkanlık seçimlerinden sonra oy kullanmaya daha fazla motiveydi. Analiz sonuçları ile anket bulgularında katılmadığı ve bahsetmediğim bir fark şuydu: Katılımcılar siyasi katılımdaki hafif artışın yalnızca genç Amerikalı nesillerde olduğunu, diğer gruplarda o kadar olmadığına inanıyorlardı. Kadınlar, azınlıklar ve gençler de dâhil olmak üzere çok sayıda grupta siyasi değişim olduğunu buldum. Bu ufak olgu haricinde anket bulguları ile analizim epey benzer ve birbirlerine tekabül ediyorlar.

Araştırma sorularım şunlardı: Amerika'da 2016 sonrasında siyasi katılım arttı mı? 2016 seçiminden sonra siyasi katılım nasıl ve neden deęiști? Hangi belli gruplar davranışlarını en çok değiştirdi? Bu sorulara bulduğum yanıtlar şöyle: Evet, 2016 sonrasında siyasi katılım arttı. Seçim sonrasında siyasi protestolar, siyasi katılım ve seçmen katılım oranı arttı. Artış gerekçeleri de şunlar: Donald Trump, Donald Trump'ın radikal siyasalarının yarattığı duygular, insanların siyasete ilgisi ve insanların kişisel gerekçeleri. Katılımını en çok arttıran belli gruplarsa kadın, genç ve azınlık grupları.

Hipotezlerim şunlardır: İnsanların siyaseten etkin olmalarının ardındaki motivasyon unsurunun, Donald Trump'tan fazlası olduğunu öngörmüştüm. Bu kısmen doğru olsa da hâlâ çoğu insan için en büyük motivasyon unsuru Donald Trump'tı: Siyasal katılım motivasyonunu büyük ölçüde söylediği hiddet uyandırıcı şeyler üretiyordu. Yani, bu ancak kısmen doğru: Donald Trump'tan daha fazlası var; çünkü o yalnızca bir kişi. Ancak ABD'nin en yüksek makamına seçilmiş, ABD'nin sembolik lideri ve çok sayıda insan

bundan mutlu değil. Çok sayıda insan ABD başkanını dinliyor, onu takip ediyor. Haliyle kurduğum bu hipotez belli bir dereceye kadar doğrudur.

Donald Trump ve siyasalarının en çok tehdit ettiği grupların en çok tepkiyi verip en çok katılımı göstereceğini öngörmüştüm; çünkü onun başkanlığında kaybedecek en çok şeyi olanlar onlar. Bu gruplarsa azınlıklar, kadınlar, temel sosyal haklardan mahrum kişiler. Bu ise ölçebildiğimiz kadarıyla doğru. Protestolara kimin katıldığını ancak seçim kayıtları kadarı ile biliyoruz, elimizde bir de siyasi adayların bilgisi var; ancak yine de şunu söyleyebileceğimizi düşünüyorum: Bu gruplar son iki yılda diğerlerinden daha çok siyasi katılım gösterdiler.

2016 başkanlık seçimlerinden sonra, gelecekte Amerikalıların oy kullanmaya devam etmek isteyeceklerini, çünkü oy kullanmamanın demokrasiyi ne hale getirdiğini gördüklerini öngörmüştüm. 2018 ara seçimlerinin şimdiki ara seçim oranından daha yüksek seçmen katılım oranına sahip olacağını da öngörmüştüm. Bu durum 2018 ara seçimleri için doğru olsa da sonraki başkanlık seçimi Kasım 2020'de gerçekleşecek ve bu seçimden sonra daha kesin konuşabileceğiz. Tek bir seçim üzerinden söylenebilecekler sınırlı. Anketimde 2016 başkanlık seçimlerinden sonra daha fazla motive olduklarını söylediler ama uzun vadede seçmen katılım oranlarının gerçekten iyileştiğini görmek, kesin bir karara varmak için 2020 başkanlık seçimlerinden sonrasına bakmamız gerekiyor.

Bu araştırmanın sınırlılıkları şunlardır: Bu araştırma Donald Trump göreve geldikten yalnızca iki buçuk yıl sonra düzenlendiğinden bulguların tümü Donald Trump'ın başkanlığına yönelik kısa vadeli tepkiler. Yukarıda da belirttiğim üzere, henüz bir başka başkanlık seçim döngüsüne şahit olmadık, bu protestolar kısa ömürlü olabilir; zira Donald Trump makama geldikten sonra zamanla insanların duyguları ve öfkesi de şiddetini yitirdi.

Araştırma çalışmam tek bir eyaletten yalnızca 112 kişiye ulaşabilmişti; şayet daha büyük ölçekte olsa, tüm ABD'ye erişebilse daha iyi sonuç alınabilirdi. Dahası siyasi protestolara katılan kişi sayısını ölçmek çok zordur; çünkü kimse protestolara katılan herkesin kaydını resmen tutmuyor. Haliyle çalışmamın en büyük sınırlılıklarından bir tanesi Amerika'daki özellikle 2016 öncesindeki tüm protestolardaki resmi rakamlara sahip olmamamdı. Bu araştırma konusu daha da çok daraltılabilirdi; analiz unsurlarından yalnızca bir tanesine, örneğin, 2014 ila 2018 ara seçimlerinde seçmen katılımları arasında neden bu kadar büyük fark vardır gibi bir soruya odaklanabilirdi. Bu çalışmada iyileştirilebilecek çok sayıda unsur vardır.

Sonraki araştırmalara şu tavsiyelerde bulunmak istiyorum: Geleceğe yönelik en önemli sorum şu: Bu motivasyon kalıcı olup Donald Trump bu makamı terk ettikten sonra da devam edecek mi? Peki Donald Trump tekrar seçilirse ne olacak? Bu konuda gelecekteki araştırmalarda, seçmen katılım oranları veya sosyal medyada siyasi katılım daha çok incelenebilir. Çok sayıda ara seçim seçmen katılım oranlarının hesaba katılmasını öneririm. Dahası çok sayıda Amerika şehrini kapsayan daha geniş bir anket çalışması yapılmasını tavsiye ederim. Bence bu trendi zaman içerisinde incelemek önemli; yoksa bu Donald Trump'ın başkan olarak seçilmesine bir tepki mi, böylece bu soruya yanıt bulunabilir. Dahası, bu araştırma motivasyonda başkanın rolüne odaklanmak yerine Kongre'nin tamamen tek bir parti tarafından denetlendiği yılları kapsayacak biçimde genişletilebilir. Belirgin olarak Amerikalıların siyasi katılım veya oy kullanmasına yönelik daha çok araştırma yürütülebilir. Donald Trump'ın seçilmesinin Amerikan halkı ve hükümeti üzerindeki sonuçları hakkında daha ileri araştırma yürütülecekse ihtimaller sonsuz. Aynısı bu araştırma için de geçerli.

8 Kasım 2016'dan sonra Amerika halkı bir seçim yaptı: Demokrasilerinde bir şeyleri değiştirmeliydiler. Çoğu sandığa gitme, protestolarda bulunma, para bağışı yapma, siyasi örgütlere katılma, siyaset hakkında konuşma gibi etkinliklere eskisine göre çok daha fazla katılmaları gerektiğine karar verdiler. Amerika'nın daha kötü bir siyasi yöne savrulmaması için seslerini duyurmaları gerektiğine karar verdiler. Amerikan halkı, özellikle de Amerika siyasi solunu teşkil eden kadınlar, gençler ve azınlık grupları, 2016 seçimlerinden sonra siyasi katılımlarını arttırdılar. Ancak daha çok siyasette yer almaları gerektiğine karar verenler siyasi yelpazenin yalnızca sol tarafı değildi; siyasi sağ da karşı protestolar düzenlemeleri, Donald Trump'ı destekleyen mitingler düzenlemeleri gerektiğine karar verdi. Bu tezde siyasal motivasyon kuramlarını, siyasal motivasyonları, halihazırdaki protesto ve hareketleri ve seçmen katılım oranlarını ele alıp analiz ettik. Bu çalışm, toplanan tüm veriler üzerinden Amerika halkının siyasi katılımında en azından hafif ve ölçülebilir bir artış olduğunu, bunun kayda geçmesi, göz ardı edilmemesi gerektiğini vurgulamaktadır. Amerika'daki siyasal katılım yoksunluğu hep Amerikan siyasi ikliminin içinde bulunduğu çağdan etkilenmiştir. Obama'nın kampanyasının en büyük parçalarından bir tanesi özellikle Amerika gençliğinin aktivizminde en etkin biçimde bir değişim yaratmaktı. Bu konu, 2016 başkanlık seçimlerinde unutulmuşu benziyor; ancak 2018 ara seçimi sırasında Amerikan gençliği göz ardı edilemeyeceğini, başta hangi parti veya kişi olursa olsun, şimdiki ve gelecekteki hükümetlerin sesini duymak zorunda kalacağını gösterdi.

KAYNAKÇA

- About the Not1More Deportation Campaign. (n.d.). Retrieved June 15, 2019, from <http://www.notonemoredeportation.com/about/>
- About Us. (2016). Retrieved June 15, 2019, from <http://www.millionwomanmarch20.com/about-us/>
- ACLU. (2019). ACLU History. Retrieved April 4, 2019, from <https://www.aclu.org/about/aclu-history>
- Advocating Science not Silence! (2019). Retrieved June 8, 2019, from <https://marchforscience.com/>
- Alter, C. (2014, November 10). 2014 Midterm Turnout Lowest Since World War II. Retrieved June 11, 2019, from <https://time.com/3576090/midterm-elections-turnout-world-war-two/>
- Aytaç, S. E., & Stokes, S. C. (2016). *Why bother?: Rethinking participation in elections and protests*. Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press.
- Bäck, H., Teorell, J., & Westholm, A. (2004). Explaining Modes of Participation. In *ECPR Joint Sessions*(pp. 1-24). Uppsala, SE: Uppsala University.
- Barber, M. (2017, January 19). Here's where the 8 biggest protests in U.S. history took place. Retrieved June 13, 2019, from <https://www.curbed.com/2017/1/19/14311548/marches-protests-locations-united-states-history>
- Bever, L., & Guskin, E. (2018, November 07). Democrats won women's vote for Congress by the largest margin seen in midterm exit polls. Retrieved June 15, 2019, from https://www.washingtonpost.com/politics/2018/11/07/why-did-democrats-win-house-one-word-women/?utm_term=.f2d4fdcb79a2
- BLM Stands Against Trump's Policy Separating Children and Families. (n.d.). Retrieved June 9, 2019, from <https://blacklivesmatter.com/pressroom/blm-stands-against-trumps-policy-separating-children-and-families/>
- Brennan, G., & Hamlin, A. (1998). Expressive Voting and Electoral Equilibrium. *Public Choice*,95, 149-175. doi:10.1017/cbo9780511490194.009

- Caldwell, L. A. (2014, June 03). 2014 midterms: What's at stake - CNNPolitics. Retrieved June 14, 2019, from <https://edition.cnn.com/2014/04/15/politics/midterms-101/index.html>
- CAMP: Center for American Women and Politics. (2019, June 5). *Gender Differences in Voter Turnout*(Publication). Retrieved June 13, 2019, from Eagleton Institute of Politics, Rutgers University website: <http://cawp.rutgers.edu/sites/default/files/resources/genderdiff.pdf>
- Campbell, D. E., & Wolbrecht, C. (2018). *The Hillary Effect? The Impact of the 2016 Presidential Election on Adolescents Political Engagement*(Unpublished master's thesis). University of Notre Dame. Retrieved April 25, 2019.
- Carey, B. (2014, December 18). Stanford psychologists show that altruism is not simply innate. Retrieved March 8, 2019, from <https://news.stanford.edu/news/2014/december/altruism-triggers-innate-121814.html>
- Carpenter, D. (2017, February 03). Yes, signing those petitions makes a difference - even if they don't change Trump's mind. Retrieved April 16, 2019, from <https://www.washingtonpost.com/news/monkey-cage/wp/2017/02/03/yes-signing-those-petitions-makes-a-difference-even-if-they-dont-change-trumps-mind/>
- CBS News. (2016, July 19). Donald Trump discusses Black Lives Matter. Retrieved June 10, 2019, from <https://www.cbsnews.com/video/donald-trump-discusses-black-lives-matter/>
- Chenoweth, E., & Pressman, J. (2017, February 07). This is what we learned by counting the women's marches. Retrieved May 8, 2019, from <https://www.washingtonpost.com/news/monkey-cage/wp/2017/02/07/this-is-what-we-learned-by-counting-the-womens-marches/>
- Chuck, E., Johnson, A., & Siemaszko, C. (2018, December 14). 17 killed in mass shooting at high school in Parkland, Florida. Retrieved June 8, 2019, from <https://www.nbcnews.com/news/us-news/police-respond-shooting-parkland-florida-high-school-n848101>
- Cohen, S. (2015, August 26). Women's Equality Day: The History of When Women Went on Strike. Retrieved June 12, 2019, from <https://time.com/4008060/women-strike-equality-1970/>

- Corasaniti, N. (2017, March 22). Roused by Trump, First-Time Female Candidates Eye Local Seats. Retrieved June 15, 2019, from <https://www.nytimes.com/2017/03/22/nyregion/women-state-local-government.html>
- Corasaniti, N., Burns, A., & Appelbaum, B. (2016, June 28). Donald Trump Vows to Rip Up Trade Deals and Confront China. Retrieved March 15, 2019, from <https://www.nytimes.com/2016/06/29/us/politics/donald-trump-trade-speech.html>
- Crockett, M. (2014, November 22). Behind the scenes of a 'shocking' new study on human altruism | Molly Crockett. Retrieved April 6, 2019, from <https://www.theguardian.com/science/head-quarters/2014/nov/22/behind-the-scenes-of-a-shocking-new-study-on-human-altruism>
- Dávila, M. T. (2017). Discussing Racial Justice in Light of 2016: Black Lives Matter, a Trump Presidency, and the Continued Struggle for Justice. *Journal of Religious Ethics*, 45(4), 761-792. doi:10.1111/jore.12199
- DeSilver, D. (2018, May 21). U.S. voter turnout trails most developed countries. Retrieved May 3, 2019, from <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2018/05/21/u-s-voter-turnout-trails-most-developed-countries/>
- Dittmar, K. (2015, January 5). Women in the 114th Congress. Retrieved June 16, 2019, from <https://www.cawp.rutgers.edu/footnotes/women-114th-congress>
- Dockray, H. (2018, March 27). The largest protests in American history are happening now. Expect them to get bigger. Retrieved May 8, 2019, from <https://mashable.com/2018/03/27/largest-protests-american-history/>
- Domonoske, C. (2018, November 08). A Boatload Of Ballots: Midterm Voter Turnout Hit 50-Year High. Retrieved June 16, 2019, from <https://www.npr.org/2018/11/08/665197690/a-boatload-of-ballots-midterm-voter-turnout-hit-50-year-high>
- Downs, A. (1957). An Economic Theory of Political Action in a Democracy. *Journal of Political Economy*, 65(2), 135-150. doi:10.1086/257897
- Edlin, A. (2015). Aaron Edlin. Retrieved December 15, 2018, from <https://www.econ.berkeley.edu/profile/aaron-edlin>

- Edlin, A., Gelman, A., & Kaplan, N. (2007). Voting as a Rational Choice: Why and How People Vote to Improve the Well-Being of Others. *Rationality and Society*,*19*(3), 293-314. doi:10.3386/w13562
- Emily's List. (2019). Mission & Vision. Retrieved June 15, 2019, from <https://www.emilyslist.org/pages/entry/our-mission>
- Evren, Ö. (2012). Altruism and voting: A large-turnout result that does not rely on civic duty or cooperative behavior. *Journal of Economic Theory*,*147*(6), 2124-2157. doi:10.1016/j.jet.2012.09.005
- Exec. Order No. 13769, 3 C.F.R. 8977 (2017). Protecting the Nation From Foreign Terrorist Entry Into the United States
- Finkel, S. E., & Muller, E. N. (1998). Rational Choice and the Dynamics of Collective Political Action: Evaluating Alternative Models with Panel Data. *American Political Science Review*,*92*(1), 37-49. doi:10.2307/2585927
- Fisher, D. R., Dow, D. M., & Ray, R. (2017). Intersectionality takes it to the streets: Mobilizing across diverse interests for the Women's March. *Science Advances*,*3*(9), 1-8. doi:10.1126/sciadv.aao1390
- Fishwick, C., & Readers, G. (2016, November 09). Why did people vote for Donald Trump? Voters explain. Retrieved April 12, 2019, from <https://www.theguardian.com/us-news/2016/nov/09/why-did-people-vote-for-donald-trump-us-voters-explain>
- FiveThirtyEight. (2019, August 08). How Popular Is Donald Trump? Retrieved June 15, 2019, from <https://projects.fivethirtyeight.com/trump-approval-ratings/>
- Foderaro, L. W. (2014, September 21). Taking a Call for Climate Change to the Streets. Retrieved June 13, 2019, from https://www.nytimes.com/2014/09/22/nyregion/new-york-city-climate-change-march.html?_r=0
- Fowler, J. H. (2006). Altruism and Turnout. *The Journal of Politics*,*68*(3), 674-683. doi:10.1111/j.1468-2508.2006.00453.x
- Fowler, J. H., & Kam, C. D. (2007). Beyond the Self: Social Identity, Altruism, and Political Participation. *The Journal of Politics*,*69*(3), 813-827. doi:10.1111/j.1468-2508.2007.00577.x
- Fox, R. L., & Lawless, J. L. (2017). *The Trump Effect*(pp. 1-20, Publication). Washington, DC: American University: School of Public Affairs.

- Gallup, Inc. (2019, July 23). Congress and the Public. Retrieved June 17, 2019, from <https://news.gallup.com/poll/1600/congress-public.aspx>
- Gelman, A. (n.d.). Andrew Gelman. Retrieved February 3, 2019, from <http://www.stat.columbia.edu/~gelman/>
- Gibson, M. (2011, August 12). A Brief History of Women's Protests. Retrieved June 12, 2019, from http://content.time.com/time/specials/packages/article/0,28804,2088114_2087975_2087974,00.html
- Hamlin, A., & Jennings, C. (2011). Expressive Political Behaviour: Foundations, Scope and Implications. *British Journal of Political Science*, 41(3), 645-670. doi:10.1017/s0007123411000020
- Han, H. (2009). *Moved to action: Motivation, participation, and inequality in American politics*. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Hassan, J. (2016, July 11). How the Black Lives Matter movement is sweeping the globe. Retrieved June 10, 2019, from <https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2016/07/11/how-the-black-lives-matter-movement-is-sweeping-the-globe/>
- Hersher, R. (2017, February 03). Federal Judge Stays Trump Travel Order, But Many Visas Already Revoked. Retrieved June 8, 2019, from <https://www.npr.org/sections/thetwo-way/2017/02/03/513306413/state-department-says-fewer-than-60-000-visas-revoked-under-travel-order>
- Herstory. (2019). Retrieved June 9, 2019, from <https://blacklivesmatter.com/about/herstory/>
- Hindmoor, A., & Taylor, B. (2016). *Rational Choice* (2nd ed.). London, UK: Palgrave.
- Jones, J. M. (2018, March 14). Voter Engagement Lower Than in 2010 and 2006 Midterms. Retrieved June 16, 2019, from <https://news.gallup.com/poll/178130/voter-engagement-lower-2010-2006-midterms.aspx>
- Jordan, M., & Clement, S. (2018, April 06). Rallying Nation: In reaction to Trump, millions of Americans are taking to the streets. Retrieved April 8, 2019, from <https://www.washingtonpost.com/news/national/wp/2018/04/06/feature/in-reaction-to-trump-millions-of-americans-are-joining-protests-and-getting-political/>

- Kaplan, N. (2019). Noah J. Kaplan, PhD. Retrieved December 15, 2018, from <https://pols.uic.edu/profiles/kaplan-noah-j/>
- Keith, T. (2016, November 18). Commander-In-Tweet: Trump's Social Media Use And Presidential Media Avoidance. Retrieved March 8, 2019, from <https://www.npr.org/2016/11/18/502306687/commander-in-tweet-trumps-social-media-use-and-presidential-media-avoidance>
- Khan, A. (2016, April 13). Resisting Trump is Motivating Muslim Voters. *Christian Century*, 133(8), 14-15. Retrieved April 14, 2019.
- Kuhn, J., & Brewer, E. W. (2010). *Encyclopedia of research design*(N. J. Salkind, Ed.). Los Angeles (California): Sage. May 8, 2019, <http://dx.doi.org/10.4135/9781412961288>
- Kurtzleben, D. (2018, February 20). More Than Twice As Many Women Are Running For Congress In 2018 Compared With 2016. Retrieved June 15, 2019, from <https://www.npr.org/2018/02/20/585542531/more-than-twice-as-many-women-are-running-for-congress-in-2018-compared-to-2016>
- Leung, T., & Perkins, N. (n.d.). Demonstrations Across the Country. Retrieved January 3, 2019, from <https://countlove.org/search.html?event=Environment&startDate=2018-11-28>
- Lijphart, A. (1997). Unequal Participation: Democracys Unresolved Dilemma Presidential Address, American Political Science Association, 1996. *American Political Science Review*, 91(1), 1-14. doi:10.2307/2952255
- Liu, E. (2017, April 26). How Trump Is Reviving American Democracy. Retrieved January 8, 2019, from <https://www.theatlantic.com/politics/archive/2017/03/how-donald-trump-is-reviving-our-democracy/518928/>
- Lynch, S. N. & Lambert, L. (2017, August 19). Far-right protests leave U.S. cities scrambling to balance safety,... Retrieved June 9, 2019, from <https://www.reuters.com/article/us-usa-protests-mayors/far-right-protests-leave-u-s-cities-scrambling-to-balance-safety-free-speech-idUSKCN1AY2CX>
- Maharidge, D. (2018, May 21). The ACLU Reborn. *The Nation*, 306(15), 12-17. Retrieved March 15, 2019.

- Mays, S. (2017, February 1). 10 of the Largest Marches in U.S. History. Retrieved June 11, 2019, from <https://www.usnews.com/news/national-news/slideshows/10-of-the-largest-political-marches-in-us-history?onepage>
- McClain, D. (2017, September 20). Can Black Lives Matter Win in the Age of Trump? Retrieved June 9, 2019, from <https://www.thenation.com/article/can-black-lives-matter-win-in-the-age-of-trump/>
- McDonald, M., Dr. (2019). National General Election VEP Turnout Rates. Retrieved February 3, 2019, from <http://www.electproject.org/national-1789-present>
- McTague, J., & Deckman, M. (2014, November 26). Why the 'war on women' failed in 2014. Retrieved June 15, 2019, from <https://www.washingtonpost.com/news/monkey-cage/wp/2014/11/26/why-the-war-on-women-failed-in-2014/>
- Mission & Story. (2019). Retrieved June 8, 2019, from <https://marchforourlives.com/mission-story/>
- Montanaro, D., Wellford, R., & Pathe, S. (2014, November 10). 2014 midterm election turnout lowest in 70 years. Retrieved June 17, 2019, from <https://www.pbs.org/newshour/politics/2014-midterm-election-turnout-lowest-in-70-years>
- Montellaro, Z., Arkin, J., & Choi, M. (2018, November 05). A staggering 36 million people have voted early, setting the stage for big midterm turnout. Retrieved June 17, 2019, from <https://www.politico.com/story/2018/11/05/early-voting-turnout-2018-elections-midterms-963149>
- Montgomery, P. L. (1982, June 13). THRONGS FILL MANHATTAN TO PROTEST NUCLEAR WEAPONS. Retrieved June 14, 2019, from <https://www.nytimes.com/1982/06/13/world/throngs-fill-manhattan-to-protest-nuclear-weapons.html?pagewanted=all>
- Mother of all Rallies. (2018). M.O.A.R. Retrieved June 3, 2019, from <https://motherofallrallies.com/home>
- Nelson, S. O. (2018, November 14). Election 2018 Results: Record Number Of Women To Serve In 116th Congress. Retrieved June 14, 2019, from <https://www.ibtimes.com/election-2018-results-record-number-women-serve-116th-congress-2732307>

- Newman, A. (2017, January 29). Highlights: Reaction to Trump's Travel Ban. Retrieved June 14, 2019, from <https://www.nytimes.com/2017/01/29/nyregion/trump-travel-ban-protests-briefing.html?searchResultPosition=3>
- Nonprofit Vote. (2014). *America Goes to the Polls 2014: A Report on Voter Turnout in the 2014 Midterm Election*(pp. 1-26, Publication). Boston, MA: Nonprofit Vote. Retrieved August 9, 2019, from <https://www.nonprofitvote.org/documents/2015/03/america-goes-polls-2014.pdf/>.
- Olson, M. (1971). *The logic of collective action: Public goods and the thory of groups*. Cambridge, MA: Harvard Univ. Press.
- Porter, E. (2016a, March 15). On Trade, Angry Voters Have a Point. Retrieved April 15, 2019, from <https://www.nytimes.com/2016/03/16/business/economy/on-trade-angry-voters-have-a-point.html>
- Porter, E. (2016b, December 13). Where Were Trump's Votes? Where the Jobs Weren't. Retrieved April 9, 2019, from <https://www.nytimes.com/2016/12/13/business/economy/jobs-economy-voters.html>
- Przybyla, H. M., & Schouten, F. (2017, January 22). At 2.6 million strong, Women's Marches crush expectations. Retrieved May 8, 2019, from <https://www.usatoday.com/story/news/politics/2017/01/21/womens-march-aims-start-movement-trump-inauguration/96864158/>
- Putnam, L., & Skocpol, T. (2018, February 20). Middle America Reboots Democracy. Retrieved April 29, 2019, from <https://democracyjournal.org/arguments/middle-america-reboots-democracy/>
- Randall, E. (2013, October 30). Media Non-Coverage of Occupy Wall Street Gets Lots of Media Coverage. Retrieved June 12, 2019, from <https://www.theatlantic.com/national/archive/2011/09/media-non-coverage-occupy-wall-street-gets-lots-media-coverage/337391/>
- Regan, M. D. (2016, November 20). What does voter turnout tell us about the 2016 election? Retrieved June 15, 2019, from <https://www.pbs.org/newshour/politics/voter-turnout-2016-elections>
- Riker, W. H., & Ordeshook, P. C. (1968). A Theory of the Calculus of Voting. *American Political Science Review*,62(1), 25-42. doi:10.1017/s000305540011562x

- Roberts, S. (2009, April 30). No Racial Gap Seen in '08 Vote Turnout. Retrieved May 3, 2019, from <https://www.nytimes.com/2009/05/01/us/politics/01census.html>
- Samuels, R. (2016, June 15). Donald Trump keeps attacking Muslims. They plan to fight back at the ballot box. Retrieved March 8, 2019, from https://www.washingtonpost.com/politics/election-rhetoric-spurs-political-awakening-among-muslims-in-new-jersey/2016/06/14/01734464-3237-11e6-8ff7-7b6c1998b7a0_story.html
- Sarlin, B. (2018, November 07). Midterm exit polls: Health care is top issue for voters. Retrieved June 16, 2019, from <https://www.nbcnews.com/politics/elections/midterm-exit-polls-2018-n932516>
- Serrano, A. (2014, April 4). Obama faces immigration protests in 40 U.S. cities. Retrieved June 15, 2019, from <http://america.aljazeera.com/articles/2014/4/4/immigration-advocatespressureobamaondeportations.html>
- Sidner, S. (2015, December 28). The rise of Black Lives Matter. Retrieved June 10, 2019, from <https://edition.cnn.com/2015/12/28/us/black-lives-matter-evolution/index.html>
- Silver, N. (2009, April 16). Tea Party Nonpartisan Attendance Estimates: Now 300,000. Retrieved June 13, 2019, from <https://fivethirtyeight.com/features/tea-party-nonpartisan-attendance/>
- Skitka, L. J., Hanson, B. E., & Wisneski, D. C. (2016). Utopian Hopes or Dystopian Fears? Exploring the Motivational Underpinnings of Moralized Political Engagement. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 43(2), 177-190. doi:10.1177/0146167216678858
- Stanglin, D., & Alexander, B. (2017, March 05). Thousands of supporters 'March 4 Trump' at rallies across USA. Retrieved June 8, 2019, from <https://www.usatoday.com/story/news/nation/2017/03/04/supporters-gather-march-4-trump-rallies-around-us/98740822/>
- Streitfeld, R., & Hall, J. (2008). Tea party activists rally at U.S. Capitol. Retrieved June 13, 2019, from <https://edition.cnn.com/2009/POLITICS/09/12/tea.party.rally/>
- Sydell, L. (2017, March 03). On Both The Left And Right, Trump Is Driving New Political Engagement. Retrieved March 18, 2019, from <https://www.npr.org/2017/03/03/518261347/on-both-left-and-right-trump-is-driving-new-political-engagement>

- Tarrow, S., & Meyer, D. S. (2018). Challenges of the Anti-Trump Movement. *The Open Journal of Sociopolitical Studies*, 615-645. doi:10.1285/i20356609v11i3p614
- Tax Day Tea Party. (n.d.). Retrieved June 15, 2019, from <https://www.taxdayteaparty.com/about/>
- U.S. Census Bureau. (2016, February 2). Voting and Registration. Retrieved June 15, 2019, from http://web.archive.org/web/20160202105230/http://thedataweb.rm.census.gov/TheDataWeb_HotReport2/voting/voting.html?GESTFIPS=ALL&INSTANCE=Nov2014
- U.S. Census Bureau. (2019, July 16). Behind the 2018 U.S. Midterm Election Turnout (J. Misra, Ed.). Retrieved June 13, 2019, from <https://www.census.gov/library/stories/2019/04/behind-2018-united-states-midterm-election-turnout.html>
- U.S. House Election Results 2018. (2018, November 06). Retrieved June 15, 2019, from <https://www.nytimes.com/interactive/2018/11/06/us/elections/results-house-elections.html>
- Weisberger, M. (2017, April 7). 2017 March for Science: What You Need to Know. Retrieved June 8, 2019, from <https://www.livescience.com/58594-2017-march-for-science-guide.html>
- Women's March. (2018, January 05). Retrieved March 8, 2019, from <https://www.history.com/this-day-in-history/womens-march>
- Women's March. (2019). Mission and Principles. Retrieved May 8, 2019, from <https://womensmarch.com/mission-and-principles>
- Workneh, L. (2016, December 21). Striking Images Reflect On Historic 1995 'Million Man March'. Retrieved June 15, 2019, from https://www.huffpost.com/entry/historic-moments-1995-million-man-march_n_5617f179e4b0082030a24e61

ÖZET

Amerika Birleşik Devletleri'nde siyasi katılım 1970'lerden itibaren hep düşük olmuş, 2000'lerde ise çok az sayıda geniş siyasi protestolar düzenlenmiştir. Bazı araştırmacılar, Kasım 2016'dan itibaren Amerika halkının siyasi katılımında; özellikle de büyük protestoların sayısı, siyasi örgütlere üyelik ve seçimlerde katılım oranlarında bir değişim gözlemlemişlerdir. 2018 ara seçimlerindeki katılım oranlarında görülebileceği üzere kadınlar, gençler ve azınlıklar gibi belli seçmen gruplarının siyasi katılım göstergelerinde bir değişim söz konusudur. Bu değişimlerin motivasyonları büyük oranda Donald Trump'a atfedilse de, sonuç tek bir kişinin etkisiyle sınırlı olmayıp Amerika'nın sorunları, demokrasi ve duygular gibi başka motivasyonlarla ilgilidir. Bu tezde, 2016 sonrasında Amerika'da siyasi katılımındaki değişimlerin nedenleri araştırılmış ve incelenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Siyasi Katılım, Amerika Birleşik Devletleri, Trump, Siyasette yer alma, Seçmen Katılım Oranı

ABSTRACT

America has always had a low political participation, with low voter turnout since the 1970s, and very few large protests in the 2000s. After November 2016 some noticed a change in the American people and their political participation, especially in the amount of large protests, memberships to political organizations, and voter turnout in elections. There was a change in certain groups, such as women, youth and minorities that can be seen in the 2018 mid-term election turnout. Most motivations for these changes were all accredited to Donald Trump, but there are more motivations than just this one person, but instead dealing with American issues, democracy and emotions. The American political participation changes are researched and investigated in this thesis.

Keywords: Political Participation, United States of America, Trump, Political Engagement, Voter Turnout

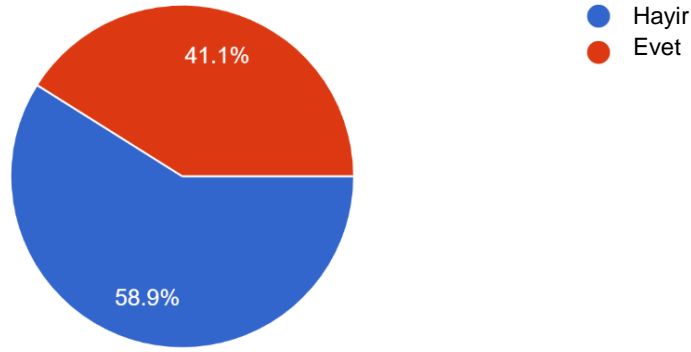
EKLER

Kesin Veriler

Şekil 1

Kasım 2016 öncesinde herhangi bir siyasi kampanyaya veya herhangi bir tür siyasi etkinliğe dahil oldunuz mu?

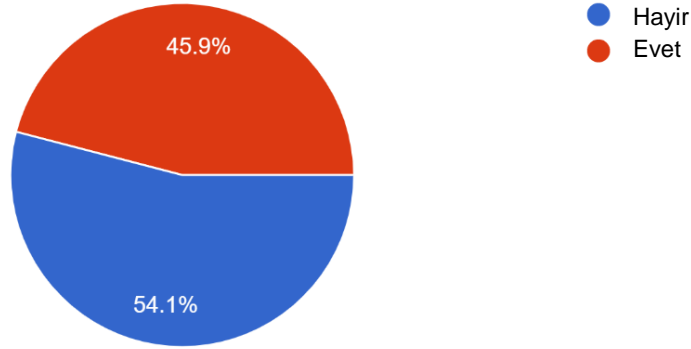
112 yanıtlar

Şekil 2

Kasım 2016'dan beri herhangi bir siyasi kampanyaya veya herhangi bir tür siyasi etkinliğe dahil oldunuz mu?

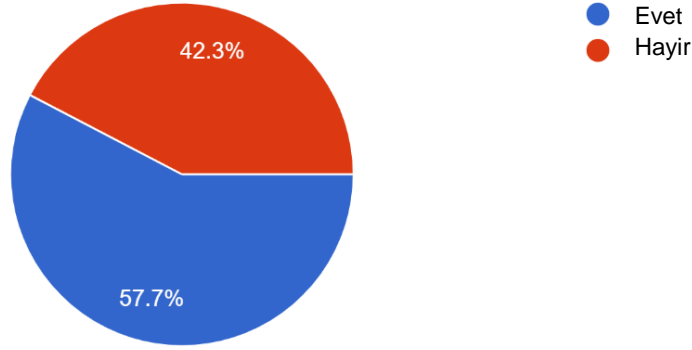
111 yanıtlar

Şekil 3

2016 seçimi öncesine göre siyasi katılımınızın şimdi daha fazla olduğunu söyleyebilir misiniz?

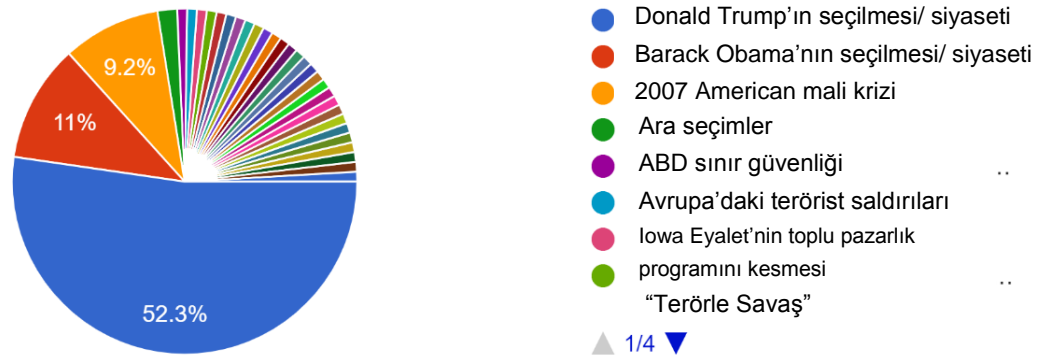
111 yanıtlar

Şekil 4

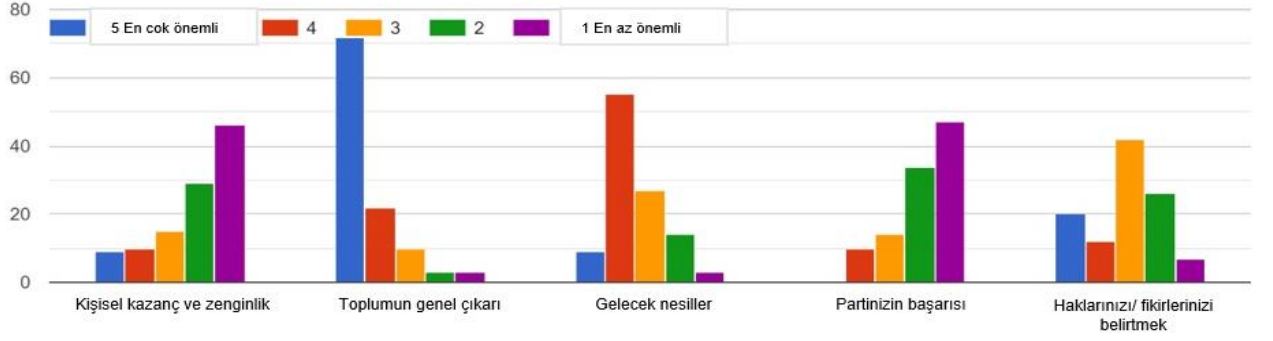
Sizi siyasi katılıma motive etmiş veya siyasete etkin katılıma motive edecek en büyük siyasi olay nedir?

109 yanıtlar

Şekil 5

Lütfen, kime oy vereceğinizi seçerkenki veya siyasete katılırkenki önemlerine göre aşağıdakilerinin her birini önem sırasına sokunuz.

Şekil 6

2016 başkanlık seçimlerinden sonra sonraki seçimlerde oy kullanmaya daha istekli hissediyor musunuz?

112 yanıtlar

